

ТОМАС ХАРИС
ХАНИБАЛ ЛЕКТЪР
ЗАРАЖДАНЕТО НА ЗЛОТО

Част 4 от „Ханибал Лектър“

Превод от английски: Радосвета Гетова, 2007

chitanka.info

ПРОЛОГ

Вратата към двореца със спомените на Д-р Ханибал Лектър се губи в мрачните дълбини на мозъка му и към нея има резе, което можем да намерим само пипнешком. Зад този прелюбопитен портал се разкриват необятни и добре осветени пространства в ранен барок, както и коридори и зали, които по броя си могат да се мерят с музея Топкапъ^[1].

Навсякъде е пълно с експонати, подредени на подходящо разстояние един от друг. Всеки от тях е свързан със спомени, отвеждащи към други спомени и тъй нататък, в геометрична прогресия.

Пространствата, отделени за най-ранните години на Ханибал Лектър, се отличават от останалите по това, че тук има твърде малко архивни материали. Някои от тях представляват статични сцени — фрагментарни като чирепи от Атическа рисувана керамика, слепени с едноцветен гипс. В други помещения се чуват звуци и се долавят движения на огромни, бореци се и мятаци се в тъмното змии, осветявани за кратки мигове. Жалби и писъци изпълват някои места в участъците, недостъпни за самия Ханибал. Но в коридорите е тихо, а за който пожелае, има и музика.

Дворецът със спомените е конструкция, чието изграждане е започнало през ранния ученически живот на Ханибал. В затворническите си години той подобрява и разширява този дворец, чиито богатства му служат през дългите периоди, когато тъмничарите го лишават от книгите му.

Нека заедно потърсим опипом резето тук, в топлия мрак на разсъдъка му. Щом го намерим, да изберем музиката, която желаем да звучи в коридорите, и без да поглеждаме нито наляво, нито надясно, да влезем в преддверието на Началото, където изложените колекции са най-непълни.

Ще добавим към тях онова, което сме научили от другаде — от военни документи и полицейски архиви, от интервюта и

съдебномедицински експертизи, от безмълвните пози на мъртъвците. Неотдавна откритите писма на Роберт Лектър могат да ни помогнат да установим някои от най-съществените факти от живота на Ханибал, който свободно е променял дати, за да обърка органите на властта и хроникьорите си. Може би, правейки всичко това, ще успеем да видим как скритият в него звяр скъсва пъпната си връв, тръгва срещу вятъра и навлиза в света.

[1] Дворец на Отоманските султани от XV до XIX век, един от най-значителните архитектурни паметници в Истанбул. — Б.пр. ↑

I

*Това е първото нещо,
което разбрах:
времето е ехо от брадва,
кънтящо в гората.*

Филип Ларкин^[1]

1

Ханибал Зловещия (1365–1428) построи замъка Лектър за пет години с труда на войниците, които бе пленил в битката при Жалгирис^[2]. През първия ден, в който флагът му се развя над завършената крепост, той събра затворниците в зеленчуковата градина, качи се на камъка за екзекуции, за да им говори оттам, и освободи мъжете да се върнат по домовете си, точно както им бе обещал. Мнозина избраха да останат на служба при него заради добрата храна, която им осигуряваше.

Петстотин години по-късно Ханибал Лектър, осемгодишен и осми поред със същото име, стоеше в зеленчуковата градина заедно с малката си сестричка Миша и хвърляше хляб на черните лебеди в черната вода на крепостния ров. Миша стискаше ръката на Ханибал за равновесие и на няколко пъти дори не можа да уцели рова. Едри шарани разбутваха листата на лилиите и водните кончета се разлиха над тях.

Лебедът-водач излезе от водата и се заклати тежко към децата на късите си крака, съскайки предизвикателно. Лебедът познаваше Ханибал откакто се помнеше, но въпреки това настъпваше към него, закривайки част от небето с черните си криле.

— Ооо, Аниба! — извика Миша и се скри зад брат си.

Ханибал вдигна ръце на височината на раменете си, както го беше учил баща му, и ги удължи с върбовите клонки, които стискаше в юмруци. Лебедът спря, прецени, че Ханибаловите криле са по-широки от неговите, и се оттегли по-навътре във водата.

— Всеки ден едно и също — каза Ханибал на птицата.

Ала днешният ден не бе като другите и той се запита къде ли можеха да избягат лебедите.

От вълнение Миша изпусна хляба си на мократа земя. Когато Ханибал се наведе да ѝ помогне, тя с удоволствие мацна носа му с кал с малката си звездообразна ръчичка. Той също мацна малко кал на крайчето на носа ѝ и двамата се разсмяха на отраженията си в рова.

После усетиха три силни, глухи труса под краката си и водата потрепери, замъглявайки отраженията им.

През полята се разнесе тътен от далечни експлозии. Ханибал грабна сестра си и се затича към замъка.

Ловджийският фургон бе във вътрешния двор. Вече бяха впрегнали огромния товарен кон Цезар. Бернт с конярската си престилка и домашният прислужник Лотар товареха три малки сандъка в багажника на фургона. Готвача донесе обяд.

— Млади господарю, госпожата ви вика в стаята си — каза Готвача.

Ханибал предаде Миша на Бавачката и се затича нагоре по изтърканите стъпала.

Ханибал обичаше стаята на майка си с многото ѝ миризми, с изваяните в дървенията лица, с рисуваните тавани. Госпожа Лектър, която произхождаше по една линия от рода Сфорца, по друга — от рода Висконти, беше донесла стаята със себе си от Милано.

Сега тя бе развълнувана и в кафявите ѝ очи проблясваха червеникави искрици. Ханибал здраво хвана ковчежето, а майка му натисна устните на едно ангелче в дърворезбата, за да отвори тайното чекмедженце. После изгреба оттам бижутата си и ги пусна в ковчежето. Заедно с тях пусна и връзка писма — за повече нямаше място.

Ханибал си каза, че майка му прилича на миниатюрния портрет на баба си, който тупна в кутията.

Облаците, нарисувани на тавана. Когато беше бебе и сучеше, често отваряше очи и виждаше гръдта на майка си, която се сливаше с облаците. Усещаше краищата на блузата ѝ до лицето си. Когато пък бе в прегръдките на Дойката, златното ѝ кръстче проблясваше като слънце през невероятните облаци и го натискаше по бузата, а тя разтриваше отпечатъка от кръстчето по кожата му, за да го изличи, преди Госпожата да го е видяла.

Но сега баща му стоеше в рамката на вратата със счетоводните книги в ръце.

— Симонета, трябва да тръгваме.

Бебешкото спално бельо бе опаковано и подредено в медната ваничка на Миша. Госпожата постави ковчежето между чаршафчетата. Огледа стаята и взе от триножника на шкафа една малка рисунка,

изобразяваща Венеция, размисли за момент, после я подаде на Ханибал.

— Дай това на Готвача. Дръж го за рамката. — Усмихна му се. — Внимавай да не изцапаш гърба.

Лотар отнесе ваничката до фургона в двора, където Миша капризничеше, възбудена от вълнението наоколо.

Ханибал вдигна Миша и я приближи до муцуната на Цезар. Тя натисна няколко пъти коня по ноздрите, за да провери дали ще избибитка. Ханибал взе в шепата си зърно и изписа с него „М“ по земята в двора. Гълъбите се скупчиха отгоре, оформяйки на земята живо „М“ от птици. Ханибал очерта буквата по дланта на Миша — беше вече почти тригодишна и му се струваше, че никога няма да се научи да чете.

— „М“ като Миша! — каза ѝ.

Тя изтича, смеейки се, към птиците и те се разхвърчаха около нея, закръжиха край кулите, после накацаха по камбанарията.

Готвача — висок мъж в бели кухненски одежди, донесе обяда. Конят извъртя око към Готвача и го проследи с наострено ухо — когато Цезар беше още млад жребец, Готвача многократно го бе гонил от зеленчуковата градина с грозни ругатни, шибайки го по хълбоците с метлата.

— Ще ти помогна да натовариш кухнята обърна се господин Яков към Готвача.

— Вървете с момчето! — каза Готвача.

Граф Лектър вдигна Миша, сложи я във фургона и Ханибал я прегърна. Граф Лектър обхвана лицето на Ханибал в шепата си. Учуден от гъделичкащото усещане, което изпита от допира на ръката, Ханибал погледна отблизо баща си в лицето.

— Три самолета са бомбардирани железопътната станция. Полковник Тимка казва, че разполагаме поне с една седмица, ако изобщо стигнат дотук, но дори тогава боевете ще се водят покрай главните шосета. В ловната хижа ще ни е добре.

Беше вторият ден на операция „Барбароса“ — светкавичния поход на Хитлер през Източна Европа към Русия.

[1] Филип Артър Ларкин (1922–1985) — английски поет и писател. — Б.пр. ↑

[2] Жалгирис е литовското име на днешния полски град Грунвалд. В Грунвалдската битка (1410) поляците и литовците разбиват рицарите на Тевтонския орден. — Б.р. ↑

Бернт вървеше по горската пътека пред фургона и изсичаше прораслите клонаци с алпийската си къса пика, за да не пречат на коня.

Господин Яков ги следваше на една кобила, натоварена с препълнени с книги дисаги. Не беше свикнал да язди и бе прегърнал коня през врата чак до корема. Там, където пътят бе стръмен, слизаше, за да бута заедно с Лотар, Бернт и самия граф Лектър. Клоните се прибираха след тях и отново закриваха пътя.

Ханибал усещаше мириса на мачканата под колелата зеленина и на топлата коса на Миша под брадичката си, тъй като момиченцето пътуваше, седнало в скута му. Гледаше минаващите високо над тях германски бомбардировачи. Следите от горивото им образуваха нещо като партитура и Ханибал тананикаше на сестра си нотите, изписани на небето. Не беше приятна мелодия.

— Не! — каза Миша. — Аниба, изпей песента за човечето!

И двамата заедно запяха немската песничка-гатанка за тайнственото горско човече, а към тях се присъединиха и Бавачката от клатушкация се фургон, и господин Яков, който пееше, докато язди, въпреки че предпочиташе да не пее на немски.

*Едно човече стои в гората тихо и безмълвно,
облечено е в пурпурночервено палтенце.
Кажми ми, какво люже да е това човече,
което стои самичко в гората
с пурпурночервеното си палтенце?*

След два мъчителни часа път стигнаха до една поляна във вътрешността на високата гора.

За повече от триста години съществуване ловната хижа бе прераснала от примитивен заслон в удобно горско убежище, полуоблицовано с греди и със силно наклонен покрив, за да може снегът да не се задържа отгоре му. Имаше малък обор с две клетки за

животните и помещение с легла, а зад хижата — украсена с дърворезба тоалетна, чийто покрив едва се подаваше иззад скриващия я жив плет.

В основите на хижата все още можеха да се разпознаят камъните на олтар, строен през Ранното средновековие от народ, почитал змията.

Сега Ханибал наблюдаваше как една змия бяга от това старинно място, а през това време Лотар орязваше бръшляна, за да може Бавачката да отвори прозорците.

Граф Лектър поглаждаше с ръце големия кон, докато той пиеше вода от кладенчовата кофа.

— Бернт, докато се върнеш в замъка, Готвача вече ще е опаковал кухнята. Тъкмо Цезар ще си почине през нощта в собствената си ясла. Тръгнете двамата с Готвача за насам на развиделяване, не по-късно. Когато настъпи утрото, искам да сте далеч от замъка.

* * *

Владис Грутас влезе във вътрешния двор на замъка Лектър с най-приятното си изражение и както вървеше, заоглежда прозорците един по един. Размаха ръце и се провикна:

— Ееехо!

Облеченият в цивилни дрехи Грутас бе с крехко телосложение и мръсноруса коса, а очите му бяха толкова безцветно сини, че изглеждаха като кръгчета празно небе. Отново се провикна:

— Ехо! Има ли някой?

Когато не получи отговор, отиде до вратата на кухнята и видя на пода опаковани сандъци с провизии. Бързо натъпка торбата си с кафе и захар. Вратата на мазето зееше отворена. Погледна надолу по дългото стълбище и зърна светлина в дъното.

Проникването в чуждо жилище е най-старото табу. У някои извратени същества обаче то поражда смразяващо чувство на възбуда. Така беше и в този случай.

Грутас заслиза по стълбите в хладния избен въздух на сводестите централни кули на замъка. Надзърна крадешком през една от арките и видя, че желязната решетка, пазеща винената изба, е отворена.

Чу се шумолене. Грутас виждаше винените бутилки върху лавиците, заемащи стените от пода до тавана, и високата сянка на Готвача, която се движеше из помещението, докато самият той правеше нещо на светлината на два фенера. На масичката за дегустация в средата на помещението имаше четвъртити пакети, а до тях — една-единствена маслена картина в богато украсена рамка.

Когато Готвача навлезе в полезрението му, Грутас изкриви лице в злобна гримаса. „Мамка му на дебелия копелдак.“ Застанал до масата, Готвача бе обърнал широкия си гръб към вратата. Чуваше се шумолене на хартия.

Грутас се сля със стената в сянката на стълбите. Готвача уви картината в хартия и я овърза с кухненски канап като останалите пакети. Хванал единия от фенерите в свободната си ръка, той се протегна нагоре и дръпна железния полилей над масата за дегустация. Нещо изщрака и в дъното на винената изба край на едната стойка с винени лавици се извъртя на няколко сантиметра от стената на помещението. Готвача издърпа лавиците встрани от стената сред скърцане на панти. Отзад се показва врата.

Готвача влезе в тайната стая зад винената изба и окачи там фенера. После внесе вътре пакетите.

След това, докато той завърташе Стойката с лавиците, за да ги върне на мястото им, Грутас тръгна нагоре по стълбите. Чу се изстрел, после отекна гласът на Готвача.

— Кой е?

Готвача се изкачваше по стълбите след Грутас, като се движеше доста бързо за размерите си.

— Стой! Забранено е да се влиза тук!

Грутас прекоси тичешком кухнята и излезе на двора, като размахваше ръце и си подсвиркуваше.

Готвача грабна от ъгъла една дъга от бъчва и също се опита да излезе на двора, когато видя в рамката на вратата силует с каска, която не можеше да се сбърка с нищо друго. В кухнята влязоха трима германски парашутисти с автомати. Зад тях стоеше Грутас.

— Здравей, Куки — каза Грутас и взе една осолена шунка от щайгата на пода.

— Остави месото на мястото му! — каза германският ефрейтор, насочвайки оръжието си към Грутас със същата охота, с каквато го бе

насочил към Готвача. — Излез навън, иди при патрула!

* * *

На слизване към замъка пътят бе по-лек и Бернт се движеше с празния фургон по-бързо. Бе навил поводите около ръката си, за да си запази лулата. Когато наближи края на гората, му се стори, че съзира голям щъркел, който излиташе от върха на едно дърво. Но като стигна до дървото, забеляза, че плющящите бели крила са всъщност плат — парашут, закачил се в горните клони, с отрязани въжета. Бернт спря. Остави лулата си и слезе от фургона. Положи ръка върху муцуната на Цезар и спокойно заговори в ухото му. После предпазливо закрачи напред.

На един от по-долните клони висеше неотдавна обесен мъж в груби цивилни дрехи. Телената примка бе дълбоко врязана във врата му, лицето му бе синьо-черно, а калните му ботуши висяха на един фут от земята.

Бернт бързо се дръпна и тръгна към фургона, търсейки място на тесния път, за да обърне. Изпитваше странно чувство при вида на собствените си ботуши, които стъпваха здраво по твърдата земя.

Тогава иззад дърветата излязоха трима немски войници, командвани от един сержант, и шест мъже в цивилни дрехи. Сержантът помисли малко и зареди пистолета си. Бернт разпозна единия от цивилните.

— Грутас!

— Бернт, добричкият Бернт, който винаги си знаеше уроците! — каза Грутас.

После тръгна към Бернт с усмивка, която изглеждаше съвсем приятелска.

— Бива го да се оправя с коне — каза Грутас на немския сержант.

— Може би ти е приятел — каза сержантът.

— А може би не е — отвърна Грутас и се изплю в лицето на Бернт. — Другия го обесих, нали? И него го познавах. Защо да вървим пеша?

И добави по-тихо:

— Ще го убия в замъка, ако пак ми дадете за малко пушката.

3

Blitzkrieg — светкавичната война на Хитлер, бе по-бърза, отколкото който и да било можеше да си представи. Бернт завари в замъка една рота от дивизията „Тотенкопф“ — Мъртвешка глава, от Вафен СС. Два танка „Панцер“ бяха спрели близо до крепостния ров, а до тях — един танк изстребител и няколко влекача.

Градинарят Ернст лежеше по очи в кухненския двор с накацали по главата му мухи месарки.

Бернт видя това от капрата на фургона. Само немците се качиха във фургона му. Грутас и другите вървяха отзад пеша. Те бяха само Hilfswillige, или хивита — местни хора, които доброволно помагаша на нацистките окупатори.

Бернт забеляза двама войници, покачени на една от кулите на замъка, които сваляха Лектъровия флаг с див глиган и на негово място поставяха радиоантена и знаме с пречупен кръст.

Един майор, облечен в черна есесовска униформа с отличителния знак на „Тотенкопф“, излезе от замъка, за да огледа Цезар.

— Много е добър, но гърбът му е прекалено широк за яздене! — каза той със съжаление. Беше си взел бричовете за езда и шпорите, за да язди за развлечение. — Другият кон щеше да е по-подходящ.

След него от замъка излязоха двама щурмоваци, бутайки Готвача, който вървеше между тях.

— Къде е семейството?

— В Лондон, господине — каза Бернт. — Мога ли да покривя тялото на Ернст?

Майорът кимна на сержанта, който завря дулото на шмайзера си под брадата на Бернт.

— А твоето кой ще го покрие? Я помириши цевта! Още дими. Може и на теб да ти пръсне проклетия мозък! — каза майорът. — Къде е семейството?

Бернт преглътна.

— Избягаха в Лондон, господине.

— Ти евреин ли си?

— Не.

— А циганин?

— Не.

— Има поща за някой си Яков. Ти ли си евреинът Яков?

— Той е учител, господине. Отдавна напусна. Майорът прегледа ушите на Бернт, за да провери дали не са продупчени.

— Покажи си кура на сержанта!

После добави:

— Да те убия ли, или ще работиш?

— Господин майор, всички тези хора се познават помежду си — каза сержантът.

— Така ли? Може би и се харесват помежду си.

Към Грутас:

— Може би привързаността към сънародниците ви е по-голяма от любовта ви към нас, hem Niwis?

Към сержанта:

— Смяташ ли, че наистина имаме нужда от тях? Сержантът насочи автомата към Грутас и хората му.

— Готвача е евреин — каза Грутас. — Ето ви местна информация, която ще ви е полезна — накарайте го да ви сготви и след не повече от час ще сте умрели от еврейска отрова.

Избута напред един от своите хора.

— Ей този може да готви и да търси храна. И за войник става.

Отправи се бавно към средата на двора, докато дулото на автомата на сержанта го следваше.

— Господин майор, вие носите пръстена и отличителните знаци на Хайделберг. Тук има военна история — като тази, която в момента пишете вие. Това е мястото за екзекуции на Ханибал Зловещия. Тук са умрели някои от най-храбрите тевтонски рицари. Не е ли време да се измие камъка с еврейска кръв?

Майорът вдигна вежди.

— Ако искаш да бъдеш в СС, трябва да го заслужиш.

После даде знак на сержанта. Сержантът извади пистолет от кобура си, измъкна куршумите от пълнителя, оставяйки само един, и подаде пистолета на Грутас. Двама щурмоваци довякоха Готвача до камъка за екзекуции.

Майорът изглеждаше по-заинтригуван от огледа на коня. Грутас насочи пистолета в главата на Готвача и зачака майорът да погледне към тях. Готвача се изплю в лицето му.

Чу се изстрел и от кулите излетяха лястовици.

* * *

Наредиха на Бернт да осигури мебели за разквартируваните на втория етаж офицери. Той провери дали не се е подмокрил. Радистът работеше в една малка стаичка под покрива, откъдето се чуваше силен пукот. По едно време изтича надолу по стълбите с бележника си в ръка и след няколко мига се върна, за да разглоби апаратурата си. Тръгна на изток.

Бернт видя от прозореца как есесовците извадиха един портативен радиоприемник от „Панцер“-а и го пренесоха в малкия гарнизон, който оставяха след себе си. Грутас и мърлявите му цивилни, вече снабдени с немски оръжия, изнасяха всичко от кухнята и заедно с няколко души от помощния персонал трупаха припасите в задната част на един влекач. Войниците се накачиха по колите си. Грутас излезе тичешком от замъка, за да ги догони. Частта потегляше към Русия, отвеждайки Грутас и останалите хивита. Изглеждаше, че са забравили за Бернт.

В замъка оставиха отряд гренадири с една картечница и с радиопредавателя. Бернт се скри в нужника на старата кула и изчака да се стъмни. Войниците от малкия немски гарнизон се хранеха в кухнята, като в двора бяха оставили само един часови. Бяха намерили шнапс в един кухненски шкаф. Бернт излезе от нужника на кулата, благодарен, че каменният под не скърца.

Надникна в стаята с радиопредавателя. Радиопредавателят бе на тоалетната масичка на Мадам, шишетата с парфюм бяха изблъскани на земята. Бернт се сети за Ернст, който лежеше мъртъв на двора, и за Готвача, който в последния си миг бе заплюл Грутас. Вмъкна се в стаята. Чувстваше, че трябва да се извини на Мадам за това влизане без покана. Слезе долу по стълбите за прислугата по чорапи, хванал в ръце обувките си и двата пакета с радиото и зарядното устройство, и се измъкна навън през една задна врата. Радиопредавателят и ръчно

задвигваният генератор бяха тежък товар — над двайсет кила. Бернт ги завлече до гората и ги скри. Съжаляваше, че не може да вземе коня.

* * *

Здрачаваше се, светлинките от огъня проблясваха по боядисаните греди на ловната хижа и грееха в прашните очи на ловните трофеи, когато семейството се събра около камината. Животинските глави бяха стари, олисели още преди години от докосванията на цели поколения деца, протягащи ръце през стълбищния парапет на площадката на горния етаж.

Бавачката бе сложила бакърената вана на Миша в единия ъгъл на огнището. Досипа вода от един чайник, за да докара температурата, разлени повърхността и потопи Миша във водата. Детето щастливо запляска по пяната. Бавачката донесе кърпи, за да ги загрее на огъня. Ханибал издърпа бебешката гривничка на Миша от китката ѝ, потопи я в пяната и направи мехурчета, духайки през гривничката. През краткия си полет по въздушното течение мехурчетата отразяваха светналите лица и после се пръсваха над огъня. Миша харесваше мехурчетата, но си искаше гривничката и не се успокои, докато не я върнаха на ръката ѝ.

Майката на Ханибал свиреше на едно малко пиано. Музиката бе тиха, прозорците — закрити с одеяла, нощта падаше и черните криле на гората се затваряха над хижата. Бернт пристигна изтощен и музиката секна. През цялото време, докато слушаше Бернт, в очите на граф Лектър имаше сълзи. Майката на Ханибал взе ръката на Бернт и я погали.

* * *

Немците веднага започнаха да наричат Литва Остланд — второстепенна колония на Германия, която с течение времето, след ликвидирането на по-нисшите славянски видове, можеше да се насели с арийци. По пътищата имаше немски колони, по железопътните линии — немски влакове, извозващи артилерия на изток.

Руски бомбардировачи-изтребители бомбардираха и жестоко обстрелваха колоните. Тежки бомбардировачи „Илюшин“, дошли от Русия, непрестанно стреляха по колоните въпреки неспирния огън на немската зенитна артилерия, бълван от противосамолетните оръдия, монтирани по влаковете.

* * *

Развиделяваше се и черните лебеди летяха колкото можеха по-нависоко — четири черни лебеда, наредени стъпаловидно един зад друг с проточени шии, устремени на юг, а над тях — ревът на самолетите.

След един откос на немската зенитна артилерия лебедът-водач се сгърчи и започна дългото си спускане към земята. Останалите птици се обръщаха, зовяха го и губеха височина, описвайки огромни окръжности. Раненият лебед тупна тежко в едно открито поле и не помръдна. Женската му спътница се спусна стремглаво надолу, кацна до него, замушка го с човка, заклатушка се, кряскайки настойчиво.

Той не помръдваше. В полето избухна снаряд, сред дърветата край ливадата се забелязваше движение на руски пехотинци. Един немски танк „Панцер“ премина през един ров и сега напредваше ли, напредваше през ливадата, стреляйки с коаксиалната си картечница в дърветата. Женската на лебеда разпери криле над мъжкаря и не помръдна от позицията си, въпреки че танкът бе по-широк от крилето ѝ, а моторът му думкаше силно като полудялото ѝ сърце. Стоеше над другаря си, съскаше и до изнемога блъскаше танка с крилето си, докато танкът невъзмутимо не премина през тях — във въртящите се гъсенични вериги остана каша от плът и пера.

Семейство Лектър преживя в гората ужасните три и половина години на хитлеровия поход на изток. Дългият горски път до хижата през зимата се покриваше със сняг, през лятото се губеше в шубраците, а пролетно време мочурливата земя ставаше твърде мека за танковете.

Хижата бе заредена с достатъчно брашно и захар за изкарване на първата зима, но най-важното бе, че имаше бурета със сол. През втората зима намериха един умрял замръзнал кон. Успяха да го накълцат с брадви на парчета и да осолят месото. Осоляваха също и пъстърва, и яребици.

Понякога нощем от гората излизаха мъже в цивилни дрехи, тихи като сенки. Граф Лектър и Бернт говореха с тях на литовски, а веднъж доведоха мъж с подгизнала от кръв риза, който умря на един сламеник в ъгъла, докато Бавачката попиваше потта от лицето му.

В дните, когато снегът бе прекалено дълбок за търсене на храна, господин Яков даваше уроци. Преподаваше английски и по малко френски, както и история на древния Рим, като силно наблягаше на обсадите на Ерусалим. На уроците му присъстваше цялото семейство.

Господин Яков разказваше драматични исторически събития и случки от Стария завет, като понякога се увличаше в разкрасяването им и прекриваше строгите граници на научното знание. Занимаваше Ханибал по математика самостоятелно, тъй като с него уроците бяха достигнали до недостъпно за останалите ниво.

Сред книгите на господин Яков имаше едно облечено в кожа томче на Кристиан Хюигенс — *Трактат за светлината*. Ханибал бе запленил от него, понеже, следвайки мисълта на Хюигенс, имаше чувството, че се движи към някое откритие. Свързваше Трактат за светлината с ослепителния блясък на снега и с изкривяването на дъгата в стъклата на старите прозорци. Елегантните разсъждения на Хюигенс бяха като чистите и опростени щрихи на зимата, като структурата под повърхността на листата, като кутия, отваряща се с изщракване, а вътре в нея — надежден механизъм, който го изпълваше с трепет, откакто се бе научил да чете.

Ханибал Лектър открай време можеше да чете, или поне на Бавачката ѝ се струваше така. Беше му чела през съвсем кратък период, когато бе двегодишен, често пъти от една илюстрирана с гравюри книга на Братя Грим. Той слушаше Бавачката, отпуснал глава в скута ѝ, и гледаше думите по страницата, докато един ден го завари как приближава чело към страницата, после се отдръпва и чете на глас с нейната интонация.

Граф Лектър притежаваше една ярко изявена страст — любознателността. За да я предаде на Ханибал, той накара прислужника да свали тежките речници от рафтовете в библиотеката на замъка. Свалиха английския, немския и двайсет и тритомния литовски речник, после оставиха Ханибал насаме с книгите.

Когато беше на шест години, му се случиха три важни неща.

Най-напред откри *Елементите* на Евклид в едно старо издание с ръчно рисувани илюстрации. Можеше да прокарва пръст по контурите на илюстрациите и да опира челото си в тях.

Същата есен му подариха сестричка — Миша. Миша приличаше на сбръчкана червеноопашата катеричка. Жалко, че не е наследила чертите на мама, каза си Ханибал.

Усещаше се ограбен и си мислеше колко щеше да е удобно, ако орелът, който понякога се рееше над замъка, вземеше малката му сестричка със себе си и внимателно я пренесеше в някое щастливо селско семейство, в далечна страна, където всички хора приличат на катерички и където тя щеше да бъде на мястото си. След време осъзна, че въпреки всичко я обича и когато тя поотрасна достатъчно, за да може да се диви на света, започна да ѝ показва разни неща, за да ѝ помогне и тя да изпитва откривателско чувство.

Третото, което му се случи, бе, че когато стана на шест години, граф Лектър откри, че синът му изчислява височината на кулите на замъка по дължината на сенките им, следвайки инструкции, за които твърдеше, че идвали директно от Евклид. Тогава графът реши да подобри качеството на обучението му и шест седмици по-късно пристигна господин Яков — учен от Лайпциг без пукната пара.

Граф Лектър представи господин Яков на възпитаника му в библиотеката и ги остави сами.

— Баща ми твърди, че ще ме научите на много неща.

— Ако искате да научите много неща, аз мога да ви помогна.

— Той каза, че сте голям учен.
— Студент съм.
— Той каза на майка ми, че сте изключен от университета.
— Вярно е.
— Защо?
— Защото съм евреин, по-точно — евреин Ашкенази.
— Разбирам. Съжалявате ли?
— Че съм евреин ли? Не, доволен съм.
— Искях да кажа, съжалявате ли, че не учите?
— Доволен съм, че съм тук.
— Чудите ли се дали заслужавам да си губите времето с мен?
— Всеки човек заслужава някой да си губи времето с него, Ханибал. Ако някой на пръв поглед ви изглежда глупав, то погледнете го по-добре, погледнете вътре в него.
— В стаята с желязна решетка над вратата ли ви настаниха?
— Да, в нея.
— Тя вече не може да се заключва.
— Зарадвах се, когато разбрах това.
— Там са държали чичо Елгар — каза Ханибал, подреждайки писалките си пред себе си в редичка. — Това е било през осемдесетте години на деветнайсети век, преди аз да се родя. Погледнете прозореца в стаята си. Има дата, която той е издълбал с диамант в стъклото. Това са неговите книги.
На цяла една лавица бяха подредени огромни кожени томове. Последният бе обгорен.
— Когато вали, в стаята ви ще мирише на пушек. Стените са били облицовани с бали сено, за да заглушават словата му.
— Словата му ли казахте?
— Били са свързани с религията, но знаете ли значението на „скверно“ или „скверност“?
— Да.
— На мен не ми е много ясно, но мисля, че означава нещо, което не може да се казва пред Мама.
— Такова е и моето разбиране — каза господин Яков.
— Ако погледнете датата на стъклото, ще видите, че това е точно денят, в който всяка година до прозореца достига пряка слънчева светлина.

— Той е чакал Слънцето.

— Да. Това е и денят, в който е изгорял вътре. Щом е влязла слънчевата светлина, веднага е запалил сеното с монокъла, който е носел, докато е писал тези книги.

След това Ханибал запозна учителя си със замъка Лектър, като го разведе из владението. Минаха през вътрешния двор с големия каменен блок. В камъка имаше халка за привързване, а на плоската му повърхност отгоре — следи от брадва.

— Баща ви ми каза, че сте мерили височината на кулите.

— Да.

— Колко са високи?

— Четирийсет метра южната, а другата е с половин метър по-ниска.

— Какво използвахте като гномон^[1]?

— Камъка. Измерих височината на камъка и неговата сянка, измерих и сянката на замъка в същия час.

— Стената на камъка не е точно вертикална.

— Използвах йойо-то си вместо отвес.

— Можахте ли да направите и двете измервания наведнъж?

— Не, господин Яков.

— Каква би била грешката, която ще се получи от това, че между двете измервания е изминало известно време?

— Един градус за всеки четири минути, понеже земята се върти. Камъкът се нарича Рейвънстоун^[2]. Нани, бавачката ми, го нарича Равенщайн. Забранено ми е да сядам на него.

— Разбирам — каза Яков. — Впрочем сянката му е по-дълга, отколкото си мислех.

* * *

Стана им навик да обсъждат различни въпроси, докато се разхождат, и Ханибал с интерес наблюдаваше как учителят му говори с много по-нисък от себе си събеседник. Господин Яков често обръщаше главата си встрани и говореше на въздуха над Ханибал, сякаш забравяше, че си приказва с дете. Ханибал се чудеше дали всъщност

учителят не искаше да се разхожда и да разговаря с човек на своята възраст.

Беше му любопитно и да види как господин Яков се разбира с прислужника Лотар и с коняря Бернт. Те бяха прями хора, добри в работата си и достатъчно схватливи. Но умовете им бяха от друг порядък. Ханибал виждаше, че господин Яков не се старее да прикрива ума си, но не се и хвали с него. В свободното си време учеше Лотар и Бернт да правят земемерски проучвания с импровизиран компас. Хранеше се заедно с Готвача, от когото за учудване на семейството успя да измъкне някои позабравени фрази на идиш.

Частите от един старинен катапулт, използван от Ханибал Зловещия срещу тевтонските рицари, бяха складирани в един обор в имението и на рождения ден на Ханибал господин Яков, Лотар и Бернт сглобиха катапулта, като подмениха изхвърлящата част с ново здраво дърво. След това изстреляха голяма, пълна с вода бъчва, която прелетя над крепостния ров и се разби със страхотна експлозия на отвъдния бряг, разгонвайки блатните птици.

Същата седмица Ханибал изпита най-силното удоволствие в цялото си детство. Като подарък за рождения му ден господин Яков му показва нематематическо доказателство на Питагоровата теорема, използвайки плочки и отпечатъка им в слой от пясък. Ханибал огледа плочките, обиколи ги. Господин Яков взе една от тях и въпросително вдигна вежди, явно питайки Ханибал иска ли отново да види доказателството. И Ханибал го разбра. Разбра го и се почувства така, сякаш го катапултират.

Господин Яков рядко носеше книги на разговорите им и изобщо рядко се позоваваше на книги. Когато беше на осем години, Ханибал го попита защо.

— Би ли искал да помниш всичко? — каза господин Яков.

— Да.

— Невинаги е толкова добре да помниш всичко.

— Аз искам да помня всичко.

— Тогава ще имаш нужда от дворец, за да можеш да побираш всичко в него. Дворец в ума ти.

— Трябва ли да е дворец?

— Ще се разрасне и ще стане огромен като дворец — каза господин Яков. — А може и да е красив. Коя е най-красивата стая,

която познаваш? Някое място, което познаваш много добре?

— Стаята на майка ми.

— Тогава ще започнем точно оттам.

Две години наред Ханибал и господин Яков наблюдаваха как през пролетта слънцето достига до прозореца на чичо Елгар. На третата година вече се криеха в гората.

[1] Древен астрономически инструмент във формата на стълб. — Б.р. ↑

[2] На староанглийски ravenstone (гарванов камък) означава място за екзекуции; терминът се използва и като синоним на бесилка. — Б.пр. ↑

След падането на Източния фронт руската армия се понесе като лава през Източна Европа, оставяйки след себе си димящи пепелища, населявани от гладуващи и мъртъвци.

Руснаците прииждаха от изток и от юг, от Трети и от Втори белоруски фронт и изтласкваха нагоре към Балтийско море разбити части на Вафен СС, отчаяно отстъпващи към брега, откъдето се надяваха да бъдат евакуирани с кораби в Дания.

Това сложи край на амбициите на хивитата. Бяха грабили и избивали евреи и цигани за нацистките си господари, ала нито един от тях не успя да стане есесовец. Наричаха ги *Osttruppen*^[1] и дори не ги считаха за истински войници. Вкарваха ги с хиляди в робски трудови батальони, където ги принуждаваха да работят до смърт.

Ала някои дезертираха и започваха да работят за себе си.

* * *

Красива литовска господарска къща близо до полската граница, открита като куклена къщичка от едната страна, където стената бе избита от артилерийски снаряд. Членовете на семейството, изхвърлени от мазето при избухването на първия снаряд и убити от втория, лежаха мъртви в кухнята на партера. В градината имаше мъртви войници — немски и руски. Встрани от къщата бе спряла немска служебна кола, почти разполовена от паднал снаряд.

Пред камината в дневната на един диван седеше майор от СС — крачолите на панталоните му бяха изцапани със съсирена кръв. Сержантът взе одеялото от едно легло, зави майора и запали огъня, но от това нямаше особена полза — стаята бе под открито небе. После свали ботушите на майора — пръстите на краката му бяха почернели. Отвън се чу шум. Сержантът свали от рамото си карабината и отиде до прозореца.

По алеята към къщата се движеше, боботейки, полуверижен влекач-линейка — руски ЗИС-44, но с отличителните знаци на международния Червен кръст.

Грутас слезе пръв от линейката с бяла кърпа в ръка.

— Ние сме швейцарци. Имате ли ранени? Колко души сте?

Сержантът погледна през рамо назад.

— Лекарите са, господин майор. Ще отидете ли с тях?

Майорът кимна.

Грутас и Дортлих издърпаха една носилка от влекача.

Сержантът излезе, за да говори с тях.

— По-внимателно, ударен е в краката. Пръстите му са измръзнали. Може да са гангренирали. Имате ли полева болница?

— Да, разбира се, но мога да оперирам и тук — отвърна Грутас и стреля два пъти в гърдите на сержанта.

Краката на мъжа се подгънаха, той се свлече на земята и Грутас стъпи върху тялото му, за да мине през вратата, после стреля в майора през одеялото.

От задната част на влекача изскочиха Милко, Колнас и Гренц. Бяха облечени в най-разнообразни униформи — на литовската полиция, на литовските лекари, на естонския медицински корпус, на международния Червен кръст, но всички носеха големи лекарски отличителни знаци на лентите по ръкавите си.

Трябва да си много извратен, за да крадеш от мъртъвци. Мародерите сумтяха от напрежение и разпръсваха наоколо документи и семейни снимки. Майорът, който бе все още жив, вдигна ръката си към Милко. Милко измъкна часовника на ранения и го тикна в джоба си.

Грутас и Дортлих изнесоха от къщата един навит гоблен и го метнаха във влекача.

Сложиха брезентовата носилка на земята и нахвърляха в нея часовници, златни очила, пръстени.

От гората излезе танк — бе руски Т-34 със зимен камуфлаж. Оръдието му обхождаше полето, картечарят се бе изправил в отворения люк.

Някакъв мъж, криеш се в една барака зад чифликчийската къща, излезе на открито и се затича през полето към дърветата, прескачайки трупите. Бе прегърнал един стenen часовник — имитация на злато.

Картечницата на танка запелтечи, бягащият мародер се олюля, залитна напред, праметна се презглава и се строполи до стенния часовник, лицето му се разби, часовникът също се разби. Сърцето му и часовникът удариха по още веднъж и спряха.

— Дайте насам един труп! — каза Грутас.

Метнаха един труп върху плячката в носилката. Оръдейната кула на танка се завъртя към тях. Грутас развя бяло знаме и посочи към медицинските символи на камиона. Танкът отмина.

Последен оглед на къщата. Майорът, все още жив, се вкопчи в крачола на Грутас, когато той минаваше покрай него. Грутас се наведе и сграбчи отличителния знак на яката му.

Трябваше ние да ги получим тия черепи — каза той. — Е, червеите ще направят един такъв от лицето ти.

И отново стреля в гърдите на майора, който пусна крачола му и погледна към оголената си китка, сякаш за да провери в колко часа ще настъпи смъртта му.

Полуверижният влекач заподскача по полето, гъсениците му мачкаха трупове, а когато наближи гората, брезентът отзад се повдигна и Грутас изхвърли тялото.

Отгоре един пикиращ бомбардировач „Щука“ с рев насочи пламтящото си оръдие към руския танк. Под прикритието на гората, затворени в танка, членовете на екипажа чуха как в дърветата изтреця бомба и по бронираната обвивка зазвънтяха трески и шрапнели.

[1] Източни войски (нем.). — Б.пр. ↑

6

— Знаеш ли какъв ден сме днес? — попита Ханибал, докато ядеше овесената си каша на закуска. — Денят, в който слънцето достига до прозореца на чичо Елгар.

— В колко часа ще се появи? — попита господин Яков, сякаш не знаеше.

— Ще се покаже зад кулата в десет и половина — каза Ханибал.

— Така е било през 1941-ва — каза господин Яков. — Искаш да кажеш, че ще се появи в същия момент ли?

— Да.

— Но годината има повече от 365 дни.

— Но, господин Яков, тази година е след високосната. Така беше и през 1941-ва, последния път, когато гледахме.

— Тогава или календарът напълно съвпада, или ние се ръководим от груби корекции.

В огъня изпращя съчка.

— Мисля, че това са различни въпроси — каза Ханибал.

Господин Яков бе доволен, но отговорът му бе нов въпрос.

— Ще бъде ли високосна 2000 година?

— Не... да, да, ще бъде високосна.

— Тя се дели на сто — каза господин Яков.

— Дели се също и на четиристотин — каза Ханибал.

— Точно така — потвърди господин Яков. — Това ще бъде първият път, когато ще се приложи правилото на Григорианския календар^[1]. Може би на този ден, надживял всички груби корекции, ще си припомниш разговора, който сме водили на това странно място.

* * *

Пръв ги чу Лотар, докато вадеше вода — ревът на двигателя на ниска предавка и пукането на клоните. Остави кофата на кладенеца и в бързината влезе в хижата, без да си изтрие краката.

Един съветски танк — Т-34, със зимен камуфлаж от сняг и слама, напредваше с гръм и трясък нагоре по конския път. На купола му пишеше на руски „Да отмъстим за нашите съветски девойки“ и „Да унищожим фашистката паплач“. Двама войници в бели дрехи се возеха отзад, върху радиаторите.

Куполът се завъртя и оръдието на танка се насочи към къщата. Единият люк се отвори и се показа картечар в бяло зимно облекло с качулка, застанал зад картечницата си. През другия люк се показа командирът на танка с мегафон в ръка. Той повтаряше съобщението си на руски и на немски, като ревеше, за да надвика дизеловия грохот на танковия двигател.

— Искаме вода, няма да ви причиним зло или да ви вземем храната, ако не стреляте по нас. Ако стреляте по нас, ще загинете всички. Сега излезте. Стрелец, зареди картечницата. Ще броя до десет, ако не се покаже никой, стреляй.

Затворът на картечницата силно изщрака.

Граф Лектър излезе навън и застана точно на слънчевата светлина, като показваше ръцете си.

— Вземете си вода. Няма да стреляме.

Командирът на танка остави мегафона.

— Всички вън, така че да ви виждам.

Един дълъг момент графът и командирът на танка се измерваха с погледи. Командирът на танка показва дланите си. Графът показва дланите си.

Графът се обърна към къщата.

— Излезте.

Когато командирът видя семейството, каза:

— Децата могат да останат вътре, на топло.

После се обърна към стрелеца и към екипажа.

— Покрийте ги. Наблюдавайте прозорците на горния етаж. Пуснете помпата. Можете да пушите.

Стрелецът вдигна очилата си нагоре и запали цигара. Беше още момче — кожата на лицето му бе по-светла около очите. Видя Миша, която надничаше през вратата и ѝ се усмихна.

Между резервоарите за гориво и за вода към танка бе закрепена малка бензинова помпа със стартер с въженце.

Водачът на танка спусна в кладенеца един маркуч с предпазен филтър и след многократно дърпане на въженцето, помпата изщрака, изскърца и засмука.

Шумът заглуши свистенето на пикиращата „Щука“ до момента, в който тя вече бе почти над тях. Куполният стрелец на танка започна да движи цевта във всички посоки, заръчка усилено, за да вдигне оръдието нагоре, започна да стреля, а през това време примигващото оръдие на самолета дупчеше земята. От танка засвистяха снаряди, стрелецът продължи да стреля с единствената си оцеляла ръка.

Предното стъкло на „Щука“-та стана цялото на звезди от попадения, очилата на пилота се напълниха с кръв и пикиращият бомбардировач, все още носещ едно от смъртоносните си яйца, обръсна върховете на дърветата, заби се в градината, горивото му избухна, а оръдието под крилата му продължаваше да стреля и след удара.

Легнал на пода в хижата, отчасти покрил Миша с тялото си, Ханибал видя майка си паднала на двора — бе цялата в кръв, роклята ѝ гореше.

— Стой тук! — извика на Миша и затича към майка си.

Боеприпасите в самолета започнаха да избухват — бавно, после по-бързо; гилзи се сипеха върху снега, пламъци лижеха бомбата, останала под крилото. Пилотът седеше в кокпита — мъртъв, лицето му — изгоряло, превърнало се в мъртвешка глава с пламтящи шалче и шлем, стрелецът му — мъртъв зад него.

Лотар — единственият оцелял на двора, вдигна окървавената си ръка към момчето. Тогава Миша излезе от хижата и се затича към майка си. Лотар се опита да я хване, докато минаваше край него, и да я дръпне на земята, ала един снаряд от оръдието на горящия самолет го размаза, кръвта му плисна по момиченцето, Миша вдигна ръце, впери поглед в небето и запищя. Ханибал натрупа сняг върху горящите дрехи на майка си, изправи се, втурна се към Миша, вдигна я на ръце, отнесе я в хижата и я свали в мазето. Изстрелите отвън се разрешиха и спряха — патроните се топяха в задната част на цевта на оръдието. Небето притъмня и снегът отново заваля, съскайки по горещия метал.

Тъмнина, после отново сняг. Ханибал сред трупове — не знаеше колко време е изминало; сняг, който се стелеше наоколо и се задържаше по миглите и косата на майка му. Единствен нейният труп

не бе почернял и набръчкан. Ханибал я задърпа, но замръзналото ѝ тяло бе като вкопано в земята. Притисна ухо към вледенената ѝ и твърда гръд — сърцето ѝ мълчеше. Покри лицето ѝ със салфетка и натрупа сняг върху нея. В края на гората се движеха тъмни силуети, фенерчето му освети вълчи очи. Ханибал се развика и размаха лопатата си. Миша бе твърдо решена да стои при майка си — трябваше да избира между двете. Вкара Миша вътре и остави мъртвата на тъмнината. Книгата на господин Яков лежа непокътната до овъглената му ръка, докато един вълк не изяде кожената ѝ подвързия и сред разпръснатите страници на Хюигенсовия *Трактат за светлината* изблиза снега от мозъка на учителя.

Навън се чуваше сумтене и ръмжене. Ханибал накладе огъня. За да заглуши шума, попя на Миша, опита се да накара и нея да пее. Тя стискаше палтото му в юмруците си.

Едно човече...

Снежинки по прозорците. В ъгъла на едно от стъклата се появи тъмна окръжност — една ръкавица бе почистила снега. През тъмната окръжност погледна бледосиньо око.

[1] Според Григорианския календар (въведен от папа Григорий XIII през 1582) година, която се дели на 100, но не се дели на 400, не е високосна. Например 2000 е високосна, а 1800, 1900, 2100 не са. — Б.р. ↑

Вратата рязко се отвори и вътре влязоха Грутас, Милко и Дортлих. Ханибал грабна от стената едно копие за глигани и Грутас, с верния си инстинкт, насочи пушката си към момиченцето.

— Пусни това или ще я застрелям. Ясен ли съм?

Мародерите наобиколиха Ханибал и Миша.

Отвън Гренц махна на полуверижния влекач да приближи. Фаровете на влекача осветиха вълчи очи в края на поляната — един вълк влачеше нещо.

Мъжете се скупчиха около Ханибал и сестра му пред огъня, от дрехите им се разнасяше сладникавата воня на седмиците, прекарани в полето, и на съсирената стара кръв, събрала се в гънките на ботушите им. Кашаваря хвана едно малко насекомо, подадо се от дрехите му, и му смачка главата с нокътя на палеца си.

Кашлицата им, дъхът им на хищници, кетозата от нездравословната храна — главно месна, накара Миша да зарови лице в палтото на Ханибал. Той я загърна и усети силните удари на сърцето ѝ. Дортлих взе купичката с овесена каша на Миша и я изгълта лакомо, обирайки последните остатъци с ципестите си, покрити с белези пръсти. Колнас подаде своята купа, но Дортлих не му даде нищо.

Колнас бе як и набит и очите му светваха, когато видеше скъпи метали. Изтегли гривничката от китката на Миша и я сложи в джоба си. Когато Ханибал го хвана за китката, Гренц го ощипа за врата и цялата му ръка до рамото изтръпна.

Проехтя далечен артилерийски огън.

Грутас каза:

— Ако дойде патрул, от които и да е, ние тук отваряме полева болница. Спасили сме тия малките и пазим вещите им в камиона. Вземете от влекача един червен кръст и го закачете над вратата. Хайде, действайте.

— Ония двамата ще замръзнат, ако ги оставиш във влекача — каза Кашаваря. — Те ни отърваха от патрула, може пак да се окажат полезни.

— Закарай ги в бараката с наровете — каза Грутас. — Заклучи ги там.

— Къде могат да отидат? — каза Гренц. — На кого могат да разкажат?

— Могат да ти разкажат на тебе за жалкия си шибан живот, Гренц, и то на албански. Размърдай си задника и тръгвай!

Гренц смъкна две дребни човешки фигурки от влекача и в снежната виелица ги подкара към бараката.

Грутас взе една тънка верига, леденостудена при допир, и я върза като клуп около вратовете на децата. Колнас заключи тежките катинари. Така Ханибал и Миша останаха приковани към перилата на горната площадка на стълбището, където не пречеха, но се виждаха добре. Този, когото наричаха Кашаваря, им донесе от една от спалните нощно гърне и одеяло.

Ханибал видя през пречките на перилата как хвърлят в огъня столчето за пианото. Пъхна якичката на Миша под веригата, за да не опира във врата ѝ.

Около хижата се бяха натрупали огромни преспи — единствено най-горните стъкла на прозорците пропускаха сива светлина. Снегът, който валеше косо край прозорците, и свирещият вятър придаваха на хижата вид на огромен, движещ се влак. Ханибал уви себе си и сестра си в одеялото и в килима на стълбищната площадка. Миша глухо кашляше. Челото ѝ, опряно в бузата на Ханибал, гореше. Той измъкна коричка хляб изпод палтото си и я сложи в устата си. Когато омекна, ѝ я даде.

Грутас изпращаше на всеки час някой от хората си да рине снега пред вратата и да почиства пътеката до кладенеца. Веднъж Кашаваря занесе в бараката остатъци от ядене.

Снегът продължаваше да се сипе, а времето течеше болезнено бавно. Нямаше никаква храна, после имаше храна, Колнас и Милко носеха към печката ваничката на Миша, покрита с една дъска, която обгоря на мястото, където дължината ѝ надхвърляше ваната. Кашаваря поддържаше огъня с книги и дървени купи за ядене. Наблюдавайки огъня с едно око, Кашаваря се занимаваше с дневника и счетоводството си. Беше натрупал на масата дребни крадени предмети, за да ги сортира и инвентаризира. Изписа с паяковидния си почерк имената на всеки един от мъжете на отделни страници.

Владис Грутас

Зигмас Милко

Бронис Гренц

Енрикас Дортлих

Петрас Колнас

Най-накрая написа своето име.

Казис Порвик

Под всяко име описа дела на всеки един в плячкосването — златни очила, часовници, пръстени и обеци, както и златни зъби, които държеше в една крадена сребърна чаша.

Грутас и Гренц вманиачено претърсваха хижата — вадеха чекмеджетата, разкъртаха гърбовете на бюрата.

След пет дни небето се проясни. Всички обуха снегоходки и отведоха Ханибал и Миша в обора. Ханибал забеляза, че от комина на бараката с наровеите излиза тънка струйка пушек. Погледна към голямата подкова на Цезар, закована над вратата за късмет, и се зачуди дали конят е все още жив. Грутас и Дортлих натикаха децата в обора и заключиха вратата. Ханибал видя през процепа на двойната врата как мъжете се разпръснаха ветрилообразно в гората.

В обора беше много студено. В сламата се валяха захвърлени детски дрешки. Вратата между обора и бараката беше затворена, но незаключена. Ханибал я бутна и тя се отвори. Досами печката, увито във всичките одеяла от леглата, стоеше едно не повече от осемгодишно момче. Кожата около хлътналите му очи бе тъмна. Беше навлечено с множество разнородни дрехи, някои от които момичешки. Ханибал скри Миша зад себе си. Момчето се сви уплашено.

Ханибал каза:

— Здравей!

Каза го на литовски, на немски, на английски и на полски. Момчето не отговори. Ушите и пръстите му бяха зачервени и подути от премръзване. През дългия студен ден то успя някак да обясни, че е от Албания и че говори само албански. Каза, че се нарича Агон. Ханибал му позволи да види дали в джобовете му има нещо за ядене. Не му позволи да пипа Миша. Когато Ханибал му показа със знаци, че той и сестра му искат половината одеяла, момчето не оказа съпротива. При всеки звук малкият албанец се стряскаше, извърташе очи към вратата и движеше ръката си, сякаш сечеше нещо.

Мародерите се върнаха малко преди залез-слънце.

Ханибал ги чу и надзърна през процепа на двойната врата на обора.

Водеха мършаво еленче, още живо и преплитащо крака, завързано през врата с гирлянда от пискюли, взети от някой плячкосан замък, и със стърчаща от единия му хълбок стрела. Милко взе една брадва.

— Не хаби кръвта! — обади се Кашаваря.

Колнас дотича с купичката си със светнали очи. В двора се разнесе писък и Ханибал запуши ушите на Миша, за да не чуе звука на брадвата. Албанчето се разплака и взе да прави благодарствени поклони.

По-късно същия ден, когато другите се бяха наяли, Кашаваря даде на децата да оглозгат една кост с малко месо и жили по нея. Ханибал хапна малко и приготви сдъвкано за Миша. Ако ѝ го даваше с пръсти, сокът изтичаше, затова го прехвърли от своята направо в нейната уста. Върнаха Ханибал и Миша в хижата и отново ги приковаха за парапета на стълбищната площадка, а албанчето оставиха само в обора. Миша изгаряше от треска и Ханибал я притискаше до гърдите си под прашната миризма на килима.

Грипът ги повали всичките. Мъжете лежаха досами изгасващия огън и кашляха, Милко бе намерил гребена на Колнас и изсмукваше мазнината от него. Черепът на сърнето лежеше във ваничката, сварен и оглозган.

После отново се появи месо и мъжете ядоха с грухтящи звуци, без да се поглеждат. Кашаваря даде на Ханибал и Миша хрущяли и бульон. В обора не отнесе нищо.

Времето не се оправяше, небето бе прихлупено и гранитно сиво, в гората не се чуваха никакви звуци, освен пукота на чупещите се, натежали от лед клонки.

Храната се свърши дни преди небето да се проясни. Кашлицата сякаш звучеше по-силно в ясения следобед, когато вятърът стихна. Залитайки, Грутас и Милко излязоха навън, надянали снегоходки.

Пробуждайки се от трескав сън, Ханибал ги чу как се прибират. Препираха се на висок глас и нещо тътрузеха. Видя през пречките на перилата как Грутас лиже една кървава птича кожа, как я мята към другите и как те ѝ се нахвърлят като псета. Лицето на Грутас бе цялото в кръв и пера. Той се обърна към децата и каза:

— Трябва да ядем, или ще умрем.

Това бе последният съзнателен спомен на Ханибал Лектър от хижата.

* * *

Поради недостига на гума в руската армия танкът се движеше на стоманени колела, които предизвикваха главозамайващи вибрации по целия му корпус и не позволяваха да се вижда добре през перископа. Беше голям KV-1 и се придвижваше с пълна скорост по горския път в мразовитото време. Немците отстъпваха и с всеки изминал ден фронтът се местеше с цели мили на запад. В задната част на танка двама пехотинци в зимно камуфлажно облекло стояха свити над радиаторите и следяха да не се появи някой изостанал немски „Верволф“ — някой фанатик с гранатомет „Панцерфауст“. По едно време забелязаха движение в храстите. После се чу стрелба и командирът на танка обърна машината към мишената, за да може да насочи коаксиалната си тежка картечница. През увеличителния му окуляр се виждаше момче — дете, което излизаше от хрусталака. Двамата пехотинци стреляха от движещия се танк и куршумите отскачаха в снега около него. Командирът се изправи в люка и спря стрелбата. Вече бяха убили по погрешка няколко деца, както понякога се случва, та бяха доволни, че няма да убият поне това.

Детето беше мършаво и бледо, около врата му бе увита верига, чийто край се влачеше свободно. Когато го настаниха до радиаторите и отрязаха веригата, по брънките ѝ останаха части от кожата му. В чантата, която то яростно притискаше до гърдите си, намериха добър бинокъл. Задаваха му въпроси на руски, на полски и на развален литовски, докато не осъзнаха, че изобщо не може да говори.

Досрамя ги да отнемат на момчето полевия далекоглед. Дадоха му половин ябълка и го оставиха да се вози зад купола, в топлото дихание на радиаторите, докато не стигнаха до едно село.

Предната нощ в изоставения замък Лектър се бе настанила съветска моторизирана част с противотанково оръдие и тежка ракетна установка. Потеглиха преди зазоряване, оставяйки във вътрешния двор разтопени пространства в снега с тъмни маслени петна по тях. На входа на замъка все още стоеше един лекотоварен камион с работещ на празен ход двигател.

Грутас и четиримата му оцелели спътници, облечени в медицински униформи, наблюдаваха от гората. Бяха изминали четири години, откакто Грутас застреля Готвача в двора на замъка, и четиринайсет часа, откакто мародерите напуснаха горящата ловджийска хижа, изоставяйки умрелите си другари.

В далечината тътнеха бомби, а на хоризонта трасиращи зенитни снаряди чертаеха дъги по небето.

Последният войник отстъпи от вратата, отпусайки от една макара възпламенителен фитил.

— Дявол да го вземе! — обади се Милко. — Сега ще завалят парчета колкото фургони!

— Въпреки това трябва да отидем там — каза Грутас.

Войникът размота фитил до най-долното стъпало, отрязва го и клекна.

— Оня бардак и без това е обран до шушка — каза Гренц. — *C'est foutu*^[1].

— Ти *débandes*^[2]? — обади се Дортлих.

— *Vate faire enculer!*^[3] — каза Гренц.

Бяха научили някои френски изрази, когато „Тотенкопф“ се снабдяваше с припаси и оборудване край Марсилия, и обичаха да ги ползват, за да се обиждат един друг в напрегнатите моменти преди акция. Псувните им напомняха за приятните времена във Франция.

Съветският пехотинец на стъпалата разцепи фитила на десет сантиметра от края му и пъкна в процепа главичката на клечка кибрит.

— Какъв цвят е фитилът? — попита Милко.

Далекогледът бе у Грутас.

— Тъмно е, не мога да кажа.

От гората се видя как друга клечка лумна и освети лицето на войника, който палеше фитила.

— Оранжев ли е, или е зелен? — попита Милко. — Има ли чертички по него?

Грутас не отговори. Войникът се засмя и бавно се заотдалечава от сградата, докато спътниците му от камиона му викаха да бърза при вида на пълзящата по снега огнена диря.

Милко едва чуто броеше.

Веднага щом возилото се скри от погледа им, Грутас и Милко се спуснаха към фитила. Пламъкът вече стигаше прага. Успяха да видят ясно чертичките чак когато приближиха. *Гори двуминутинаметър двенутинаметър, двуминутинаметър.* Грутас го разсече на две с джобното си ножче.

Милко измърмори: „Майната ѝ на фермата!“, втурна се нагоре по стъпалата и влезе в замъка, следвайки фитила, оглеждайки се за други фитили, за други експлозиви. Прекоси голямата зала на път за кулата, все така следвайки фитила, и видя това, което търсеше — фитилът бе свързан с навит детониращ шнур. Върна се в Голямата зала и се провикна:

— Главният шнур е тук. Няма друг фитил. Печелите.

Скачени с детонирания шнур, около основата на кулата бяха заредени експлозиви, които трябваше да я вдигнат във въздуха.

Съветските войници не си бяха дали труд да затворят входната врата и огънят им още гореше в огнището в голямата зала. Голите стени бяха надраскани, а по пода около огъня се валяха изпражнения и подръчни материали за избърсване, останали от последните им минути, прекарани в относителната топлина за замъка.

Милко, Гренц и Колнас претърсиха горните етажи.

Грутас направи знак на Дортлих да го последва и се спусна по стълбите на централната кула към избата. Желязната решетка пред винарната висеше разбита, със счупен катинар.

Грутас и Дортлих имаха само едно общо електрическо фенерче. Жълтият сноп проблясваше по парчетата изпочупено стъкло. Винарната бе осеяна с празни бутилки от отлични реколти със счупени от нетърпеливи пиячи гърла. Масата за дегустация, съборена от мародери-съперници, бе бутната до отсрещната стена.

— Топки! — каза Дортлих. — Не е останала нито глътка.

— Помогни ми! — каза Грутас.

Двамата заедно дръпнаха масата от стената. Под краката им стъклата хрущяха. Намериха зад масата свещта за претакане на вино^[4] и я запалиха.

— Сега дръпни полилея — каза Грутас на по-високия Дортлих. — Просто го изтегли право надолу.

Етажерката с винени бутилки се отдели от задната стена. Дортлих посегна към пистолета си. Грутас влезе в помещението зад винарната. Дортлих го последва.

— Боже мили! — възкликна Дортлих.

— Докарай камиона! — каза Грутас.

[1] Всичко е отишло по дяволите (фр.). — Б.пр. ↑

[2] Ти нещо май се скапа (фр.). — Б.пр. ↑

[3] Ходи се шибай (фр.). — Б.пр. ↑

[4] Някога претакането (откаляване, декантиране) на виното се е извършвало по следния начин: виното от бутилката полека се е преливало в гарафа, като до гърлото ѝ са държали свещ, за да виждат, когато в гарафата започнат да падат утаечни частици. Тогава са спирали преливането. — Б.р. ↑

Литва, 1946 г.

Тринайсетгодишният Ханибал Лектър стоеше сам на чакъла под насипа на крепостния ров до бившия замък Лектър и хвърляше корички хляб в черната вода. Зеленчуковата градина, чийто жив плет бе така обрасъл, че бе изгубил очертанията си, бе вече кооперативната зеленчукова градина на Народния дом за сираци и в нея растеше предимно бяла ряпа. Крепостният ров и повърхността му бяха важни за Ханибал. Ровът не се бе променил — по черната му повърхност отразените облаци преминаваха край зъбчатите кули на замъка Лектър по същия начин, както бяха преминавали винаги.

Над униформата на сиропиталището Ханибал носеше ризата за провинили се с изписаните с боя думи „Никакви игри“. Не му тежеше, че му е забранено да играе във футболния мач на сираците на игрището извън крепостните стени. Когато товарният кон Цезар и руският му кочияш пресичаха полето с натоварената с цепеници кола, мачът прекъсваше. Цезар с радост посрещаше Ханибал, когато му разрешаваха да посещава конюшната, но не се интересуваха от ряпа.

Ханибал гледаше лебедите, които плуваха към него в крепостния ров — двойка черни лебеди, преживели войната, придружавани от две малки, още пухкави лебедчета, едното, от които се возеше на гърба на майка си, а другото плуваше отзад. По-горе на насипа три по-големи момчета разгърнаха живия плет, за да наблюдават Ханибал и лебедите.

Мъжкният лебед излезе от водата, качи се на брега и тръгна предизвикателно към Ханибал.

Едно русо момче на име Фьодор прошепна на останалите:

— Гледай сега как черният мръсник ще перне фукльото! Ще му разгони фамилията, като на тебе, когато се опитваше да му вземеш яйцата. Ще видим дали фукльото може да плаче.

Ханибал вдигна нагоре две върбови клонки и лебедът се върна във водата.

Разочарован, Фьодор измъкна от ризата си ластична прашка и бръкна в джоба си за камък. Камъкът падна в калта на ръба на рова и

опръска краката на Ханибал. Ханибал погледна безизразно към Фьодор и поклати глава. Следващият камък, който Фьодор метна, цопна във водата до плуващото лебедче, а Ханибал, вече вдигнал клонките си нагоре, засъска, за да прогони лебедите извън обсега му.

От замъка се разнесе звън на камбана, Фьодор и последователите му се обърнаха, развеселени от забавлението си, а Ханибал мина от другата страна на живия плет и силно завъртя един дълъг около метър сноп от бурени с голяма буца пръст в коренищата. Буцата пръст уцели Фьодор право в лицето. Макар и с една глава по-нисък, Ханибал се спусна към него и го избута по стръмния насип към рова, блъсна го вътре, натисна главата му под водата и го заудря по тила с дръжката на прашката. Лицето му бе странно безизразно, живи бяха само очите му, които светеха в червено. Ханибал се отдръпна леко, за да обърне Фьодор и да открие лицето му.

Фьодоровите спътници се разбягаха, накъдето им видят очите — не искаха да се бият във водата и извикаха един възпитател на помощ. Старши възпитател Петров ги поведе, псувайки, надолу по брега, изцапа лъснатите си ботуши и изкаля палката си.

* * *

Свечери се и в голямата зала на замъка Лектър, сега лишена от труфилата си и разкрасена с един голям портрет на Сталин, стотина момчета в униформи седяха след вечеря пред масите от талпи и пееха „Интернационала“. Директорът, леко пийнал, дирижираше с вилица.

Неотдавна назначеният старши възпитател Петров и младши възпитателят, обут в бричове за езда и ботуши, се разхождаха между масите, за да се убедят, че всички пеят. Ханибал не пееше. Едната страна на лицето му бе синя, едното му око бе полузатворено. От друга маса го наблюдаваше Фьодор, с превръзка на тила и изподрано лице. Единият му пръст бе в шина.

Възпитателите спряха пред Ханибал. Ханибал скри в ръката си една вилица.

— Под достойнството ти е да пееш с нас, така ли, малък господарчо? — каза старши възпитател Петров, надвиквайки пеенето.

— Ти вече не си никакъв малък господар тук, просто си обикновен сирак като другите и Бога ми, ще пропееш!

Старши възпитателят замахна към лицето на Ханибал с една тежка подставка за писане. Ханибал не промени изражението си. Нито пък запя. От ъгълчето на устата му потече струйка кръв.

— Той е ням — каза младши възпитателят. — Безсмислено е да го биеш.

Песента свърши и гласът на старши възпитателя прогърмя в тишината.

— Доста силно реве нощем, за да е ням.

После замахна с другата си ръка. Ханибал пресрещна удара с вилицата в юмука си и зъбците ѝ се забиха в кокалчетата на пръстите на старши възпитателя. Старши възпитателят го подгони около масата.

— Стига! Не го удрай повече! Не искам да му останат белези!

Макар и пиан, директорът нареди:

— Ханибал, чакам те в кабинета си!

В директорския кабинет имаше едно изоставено от армията бюро, картотека и две походни легла. Тъкмо тук промяната в миризмите на замъка порази най-силно Ханибал. Вместо ухание на парфюм и на лимоново масло за лъскане на мебелите, от камината се носеше студената воня на пикня. Прозорците бяха голи, единствената останала украса бяха дърворезбите.

— Ханибал, това стаята на майка ти ли беше? Чувства се нещо женско в нея.

Директорът беше непредвидим. Можеше да бъде мил, но и жесток, когато беше в лошо настроение. Малките му очички бяха червени и чакаше отговор. Ханибал кимна.

— Сигурно ти е трудно да живееш в тази къща.

Не последва отговор.

Директорът взе от бюрото си един кабел.

— Е, няма да останеш още дълго тук. Пристига чичо ти, за да те отведе във Франция.

Единствената светлина идваше от кухненското огнище. Застанал в сянката, Ханибал наблюдаваше помощник-готвача, който спеше с отворена уста близо до огъня. До него имаше празна чаша. Ханибал се нуждаеше от фенера, оставен на рафта над огнището. Стъклото му проблясваше в светлината на огъня.

Мъжът дишаше дълбоко и равномерно, с хремаво гъргорене. Ханибал тихо се плъзна по каменния под, навлезе в спиртно-лучения дъх на помощник-готвача и застана непосредствено зад него.

Телената дръжка на фенера можеше да изскърца. По-добре беше да го хване отгоре и отдолу, като придържа стъклото, за да не дрънчи. Да го вдигне право нагоре и да го дръпне от рафта. Ето, вече го държеше с две ръце.

Една горяща главня в огнището засъска, изпусвайки пара, и със силен пукот се пръсна, разпрацайки искри и въгленчета във всички посоки. Един въглен спря на сантиметри от обувия в плъстен ботуш крак на помощник-готвача.

С какво да си послужи? Отсреща имаше метален съд — 150-милиметрова гилза от снаряд, пълна с дървени лъжици и шпатули. Ханибал остави фенера на земята, взе една лъжица и премести с нея въглена в средата на пода.

Вратата за стълбите, които отвеждаха в избата под кулата, бе в ъгъла на кухнята. Ханибал я побутна, тя тихо се отвори, той прекрачи прага и попадна в пълна тъмнина. Запомни къде се намира по-горната площадка, после затвори вратата след себе си. Драсна една кибритена клечка на каменната стена, запали фенера и заслиза по познатите стъпала. Въздухът надолу ставаше все по-хладен. Светлината на фенера подскачаше по сводовете на ниския таван, докато той преминаваше от едно помещение в друго на път за винарската изба. Желязната решетка зееше отворена.

По рафтовете, на мястото на отдавна разграбеното вино, имаше кореноплодни зеленчуци — главно репи. Ханибал се сети да сложи в джоба си няколко захарни цвекла за Цезар, който, по липса на ябълки,

щеше да се задоволи с тях, въпреки че боядисваха устата му в червено, сякаш се бе начервил.

Не бе идвал тук, откакто живееше в сиропиталището и наблюдаваше как родния му дом се осквернява, как всичко се разграбва, конфискува. Сложи фенера на един висок рафт и премести няколко торби с картофи и лук, поставени пред лавиците за бутилки. Покачи се на масата, улови полилея и го дръпна. Нищо не стана. Пусна го, после отново затегли. Този път се овеси на него с цялата си тежест. Полилеят се спусна надолу с няколко сантиметра, като се разтресе, от което навсякъде се разхвърча прахоляк, и от лавиците за бутилки се дочу скърцане. Слезе от масата, пъкна пръсти в разкрилата се пролука и задърпа.

* * *

Лавиците се отделиха от стената сред доста силно скрибуцане на панти. Ханибал се върна за фенера, готов да го духне при най-малкия звук. Не се чуваше нищо.

Тук, в това помещение, бе видял Готвача за последен път и за миг огромното кръгло лице на Готвача му се яви с изключителна яснота, без тюла на времето, през който обикновено се виждат образите на умрелите.

Взе фенера и влезе в тайната стаичка зад винарната.

Тя бе празна.

Беше останала само една голяма позлатена рамка от картина, от която стърчаха конци — там, където платното на картината бе изрязано от рамката. Това бе най-голямата картина в къщата — романтичен поглед към битката при Жалгирис, величаещ подвизите на Ханибал Зловещия.

Ханибал Лектър — последната издънка от този род, стоеше в оплячкосания замък на детството си, загледан в празната картинена рамка, със съзнанието, че принадлежи на този род и същевременно не му принадлежи. Спомените му се свеждаха до майка му, от рода Сфорца, и до Готвача и господин Яков, които бяха от друга, различна от неговата традиция. Виждаше ги в празната рамка, събрани пред огъня в ловджийската хижа.

Не приличаше на Ханибал Зловещия в нито едно отношение, доколкото можеше да прецени. Би изживял живота си под нарисувания таван на своето детство, но той бе неуловим като небесния рай и също толкова безполезен. Така поне му се струваше.

Бяха изчезнали всичките — всички картини с лицата, които познаваше толкова добре, колкото и семейството си.

В центъра на помещението имаше подземна тъмница — пресъхнал кладенец, в който Ханибал Зловещия бе хвърлял враговете си и забравял за тях. В по-късни времена го бяха заградили, за да предотвратят злополучни инциденти. Ханибал вдигна фенера и светлината му проникна до средата на шахтата. По думите на баща му, когато той самият бил дете, на дъното на тъмницата имало разхвърляни скелети.

Веднъж на игра бяха сложили Ханибал в една кошница и го бяха спуснали в кладенеца. Досами дъното в стената бе издълбана дума. Сега не можеше да я види на светлината на фенера, но знаеше, че е там — неравни букви, издълбани в тъмнината от умиращ мъж — думата *Pourquoi*^[1]?

[1] Защо (фр.). — Б.пр. ↑

В дългото спално помещение сираците бяха наредени в зависимост от възрастта си. В най-младия край на спалнята се разнасяше инкубаторният мирис на детска градина. Най-малките се гушеха едно в друго и викаха насън мъртвите си близки, съзирайки в присънващите им се лица грижата и нежността, които никога вече нямаше да получат.

По-нататък някои от по-големите момчета мастурбираха под завивките си.

Всяко дете си имаше сандъче за лични вещи, а на стената над всяко легло бе отделено място за закачване на рисунки или, по-рядко, на някоя семейна снимка.

Сред несръчните рисунки се откроява една, окачена над леглото на Ханибал — чудесна рисунка на пленителна бебешка ръчичка — пълничка ръчичка, изобразена в момента, в който се готви да погали нещо. На китката ѝ има гривничка. Под рисунката Ханибал спи, клепачите му потрепват. Челюстните му мускули се сгърчват, ноздрите му се разтварят и свиват от присънващия му се полъх на трупен мирис.

* * *

Ловната хижа в гората. Ханибал и Миша в пращия дъх на навития около тях килим, по прозорците — лед, отразяващ светлината в зелено и червено. Бурни пориви на вятъра, коминът не дърпа, син дим висе на пластове под островърхия таван срещу перилата на балкони. Ханибал чува как предната врата се отваря под напора на вятъра и поглежда през перилата. Ваничката на Миша е на печката, където Готвача вари рогатия череп на еленчето заедно с няколко сбръчкани грудки. Врящата вода блъска рогцата в металните стени на ваничката, сякаш еленчето прави последно усилие да мушне някого с тях. Бледите очи и Ципестата ръка влизат със студената виелица, изуват снегоходките си и ги облягат на стената.

Останалите ги наобикалят, Човекът с купичката излиза от ъгъла, накуцвайки на измръзналите си крака. Бледите очи изважда от джоба си мършавите телца на три малки птичета. Пуска една от птиците във водата заедно с перата и всичко и чака да омекне, за да отдели кожата. Ближе кървавата кожа на птицата, лицето му е в кръв и пера, мъжете се блъскат около него. Подмята им кожата и те ѝ се нахвърлят като псета.

Обръща омазаното си в кръв лице към балкончето, изплюва едно перо и казва:

Трябва да ядем, иначе ще умрем.

Хвърлят в огъня семейния албум на Лектъррови и хартиените играчки на Миша, замъка ѝ, хартиените ѝ кукли. Ханибал стои до огнището, после се озовава в обора, където в сламата се валят дрехи, детски дрехи, които той не познава, вкоравени от засъхнала кръв. Мъжете се скупчват около децата и опипват месото им — неговото и на Миша.

Вземи нея, тя ще умре и без това. Ела да си играем, ела да си играем.

Сега те пеят и я взимат.

Едно човече стои в гората тихо и безмълвно...

Ханибал се вкопчва в ръчичката на Миша, някой влачи двете деца към вратата. Ханибал не пуска сестра си, Бледите очи трясва тежката врата на обора върху ръката му, костта се строшава, Бледите очи отново отваря вратата и се приближава към Ханибал, върти в ръка една цепеница, блъска я в главата му, сипят се ужасни удари, бляскат светлини зад очите му, нещо силно кънти, а Миша вика: „Аниба!“

** * **

Ударите се превръщат в блъскащата по рамката на леглото пръчка на старши възпитателя, а Ханибал крещи насън: „Миша, Миша.“

— Млък! Млък! Ставай, малък негоднико!

Старши възпитателят дръпна рязко завивките от леглото и ги запокити на пода. И ето го навън, на студената земя, ръган с пръчката

към бараката със сечивата. Старши възпитателят го блъсна вътре в бараката и го последва. В бараката имаше окачени градинарски инструменти, едно въже, няколко дърводелски сечива. Старши възпитателят остави фенера си на едно буренце и вдигна пръчката. Раздвижи превързаната си ръка.

— Време е да си платиш за това.

Ханибал сякаш се сви и застана встрани от лампата, без да чувства нищо, което би могъл да назове. Старши възпитателят реши, че вижда страх, и тръгна след него. Пръчката му силно изплющя по бедрото на Ханибал. Момчето грабна един сърп, бързо се приближи до фенера и духна пламъка. Легна на земята в тъмното, стискайки сърпа с две ръце над главата си, чу преминаващи край себе си колебливи стъпки, замахва силно със сърпа в черния въздух, не удари в нищо, после чу как вратата се затваря и издрънчава верига.

* * *

Предимството да биеш ням е в това, че не може да те натопи! — каза старши възпитателят.

Той и младши възпитателят разглеждаха едно дьолае, паркирано в покрития с чакъл вътрешен двор на замъка — прекрасен екземпляр в наситено синьо с дипломатически флагчета на двата предни калника — на Съветския съюз и на ГДР. Колата бе екзотична, каквато можеше да бъде предвоенна френска кола — галеше окото, навикнало на квадратни танкове и джипове. На старши възпитателя му се щеше да надраска някоя мръсна дума от едната страна на колата, но шофьорът бе едър и бдителен.

Ханибал видя от конюшната пристигащата кола. Не изтича насреща ѝ. Остана да гледа как чичо му влиза в замъка заедно с един съветски офицер.

Ханибал сложи длан от едната страна на главата на Цезар. Длъгнестата муцуна се извърна към него, дъвчейки овес. Съветският коняр се грижеше добре за коня. Ханибал го погали по врата и доближи лице до ухото му, но от устата му не излезе нито звук. Целуна коня между очите. На стената в дъното на плевника висеше бинокълът

на баща му. Той го окачи на врата си и прекоси утъпканата земя на парадния плац.

Главният възпитател стоеше на стълбите и го търсеше с поглед. Малкото принадлежности на Ханибал бяха натъпкани в една чанта.

Застанал до прозореца на директора, Роберт Лектър видя как шофьорът му купи от готвача малко салам и парче хляб срещу пакет цигари.

Всъщност сега, когато брат му се считаше за умрял, Роберт Лектър бе граф Лектър. Впрочем вече бе свикнал с титлата, тъй като и без това я ползваше от години.

Директорът не преброи парите и ги пхна в един джоб на куртката си, поглеждайки крадешком към полковник Тимка.

— Графе, пардон, другарю Лектър, исках само да ви кажа, че преди войната видях две от картините ви в Екатерининския дворец, имаше и снимки, публикувани в Горн. Извънредно много се възхищавам от изкуството ви.

Граф Лектър кимна.

— Благодаря ви, директоре. Какво знаете за сестрата на Ханибал?

— Една бебешка снимка не помага кой знае колко — отвърна директорът.

— Разпратили сме я по домовете за сираци — обади се полковник Тимка.

Той бе облечен в униформа на съветската гранична полиция и обрамчените му в желязо очила намигаха заедно с облечените му в желязо зъби.

— Нужно е време. Толкова много са.

— И трябва да ви кажа, другарю Лектър, че гората е пълна с телесни останки, които още не са идентифицирани — добави директорът.

— Ханибал никога нищо ли не е казал? — попита граф Лектър.

— На мен — не, физически той е способен да говори — насън вика името на сестра си: „Миша, Миша“. — Директорът млъкна, сякаш подбираше думите си. — Другарю Лектър, на ваше място, бих внимавал с Ханибал, докато не го опозная по-отблизо. Може би ще е

най-добре да не играе с други момчета, преди да е свикнал с новата обстановка. Възможно е да нарани някого.

— Да не би да е побойник?

— Тъкмо побойниците могат да пострадат. Ханибал не се съобразява с естествената йерархия. Напада и наранява понякога жестоко по-големите и по-едрите от него. Може да бъде опасен за тях. С малките е добър. Дори не им се сърди, когато му казват, че е ненормален, понеже е глух и ням. В редките случаи, когато получава сладкиши, ги дава на тях.

Полковник Тимка погледна часовника.

— Трябва да тръгваме. В колата ли ще се видим, другарю Лектър?

Полковник Тимка изчака, докато граф Лектър излезе от стаята и протегна ръка. Директорът въздъхна и му предаде парите.

С намигване на очилата и проблясване на зъби полковник Тимка наплюнчи пръста си и започна да брой.

Докато изминаваха последните километри към френския замък, се изсипа проливен дъжд, от който прахолякът се слегна, влажният чакъл зазвънтя по калното дъолае и колата се изпълни с мирис на билки и на пръст. После дъждът спря и вечерната светлина се обагри в оранжево.

На странната оранжева светлина френският замък изглеждаше по-скоро изящен, отколкото величествен. Извитите като паяжини вертикални колони, разделящи множеството му прозорци, бяха натезали от роса. За Ханибал, който търсеше поличби, полукръглата покрита веранда на замъка, започваща от входа му, приличаше по форма на волутата на Хюйгенс.

Четири товарни коня, от които се вдигаше пара след дъжда, бяха впрегнати в един бракуван немски танк, стърчащ от фоайето. Бяха големи коне — като Цезар. Ханибал им се зарадва, каза си, че ще са неговият тотем. Танкът бе повдигнат на ролкови лагери. Малко по малко конете го издърпаха от входа, сякаш вадеха зъб. Кочияшът управляваше конете, ушите им мърдаха, когато им говореше.

— Немците взривиха портала с оръдията си и вкараха танка на заден ход, за да се скрият от самолетите — каза графът на Ханибал, когато колата най-после спря.

Вече бе свикнал да говори на момчето, без да очаква отговор.

— При отстъплението си го оставиха тук. Не можехме да го помръднем, затова украсихме проклетото нещо със сандъчета за цветя и го заобикаляме вече пет години. Сега отново мога да продавам „подривните“ си картини и смятам да платя, за да го изтеглят оттук. Ела, Ханибал.

Един прислужник очакваше колата и заедно с икономката дойдоха да посрещнат графа с чадъри, в случай че потрябват. С тях имаше и един мастиф.

Ханибал хареса чичо си, понеже го запозна с прислугата още пред входа, като се обръщаше любезно към всички, а не се разбърза към къщата, говорейки през рамо.

— Това е племенникът ми Ханибал. За наша радост той вече ще живее с нас. Мадам Брижит — икономката ми. А това е Паскал, чиято задача е да се грижи всичко да бъде в ред.

Личеше, че мадам Брижит е била хубава камериерка на младини. Освен това имаше опитно око и бързо си състави мнение за Ханибал, съдейки по поведението му.

Мастифът възторжено се хвърли към графа и се отнесе резервирано към Ханибал. После леко изпръхтя. Ханибал му подаде ръката си, кучето го задуши и го изгледа подозрително.

— Ще трябва да му намерим някакви дрехи — каза графът на мадам Брижит. — Като начало прегледайте старите ми панталони на тавана, после постепенно ще намерим нещо по-добро.

— А момиченцето, господине?

— Още не, Брижит — каза той и поклати глава, като с това приключи въпроса.

Ето образите, които Ханибал регистрира, докато вървеше към къщата: отблясъците върху мокрия калдъръм в предния двор; блесналата кожа на конете след дъжда; лъскавите пера на един красив гарван, който пиеше вода от водосточния улук в ъгъла на покрива; движението на пердето на един висок прозорец; бляскавата коса на лейди Мурасаки и силуетът ѝ.

Лейди Мурасаки отвори прозореца. Вечерната светлина погали лицето ѝ и Ханибал, излязъл от безбрежния кошмар, направи първата си стъпка по моста на мечтите.

Преминаването от казармени условия към собствен дом носи приятна промяна. Навсякъде в замъка мебелите бяха оригинални и гостоприемни — смесица от различни стилове и епохи, събирана от граф Лектър и лейди Мурасаки след прогонването на плячкосващите нацисти. По време на окупацията цялата основна мебелировка бе изнесена от Франция и изпратена по влака за Германия.

Херман Гьоринг и самият фюрер отдавна желяеха да притежават творбите на Роберт Лектър и други известни художници, установили се във Франция. Когато нацистите нахлуха в страната, една от първите задачи на Гьоринг бе да арестува Лектър като „подривен славянски художник“ и да изझे всички „декадентски“ картини, които можа да намери, за да „предпази публиката“ от тях. Картините бяха поставени под запор в частните колекции на Гьоринг и Хитлер.

Когато съюзниците освободиха графа от затвора, той и лейди Мурасаки възстановиха, доколкото можаха, предишното състояние на нещата, а прислугата трябваше да работи за едната прехрана, докато граф Лектър отново застане пред статива.

Роберт Лектър настани племенника си в стаята му. Обширна и добре осветена, стаята бе украсена специално за Ханибал с драперии и плакати, които оживяваха камъка. Високо на стената бяха окачени една маска за кендо и кръстосани бамбукови мечове. Ако можеше да говори, Ханибал щеше да поиска да се види с Мадам.

Ханибал бе останал сам за по-малко от минута, когато на вратата се почука.

Беше прислужничката на лейди Мурасаки, Чийо — японско девойче с подкъсена над ушите коса, приблизително на възрастта на Ханибал. Чийо за миг го изгледа изпитателно, после очите ѝ се покриха с непроницаема преграда — като примигващ ококорен ястреб.

— Лейди Мурасаки ви поздравява за добре дошъл — каза тя. — Бихте ли ме последвали?

Почтителна и строга, Чийо го отведе до банята в бившето помещение за пресоване на грозде, разположено в една от пристройките на замъка.

Граф Лектър бе преустроил помещението в японска баня, за да достави удоволствие на жена си, като големия казан за пресоване сега бе пълен с вода, затопляна от меден бойлер марка „Руб Голдбърг“, взет от дестилационна инсталация за коняк. В банята миришеше на пушек от дърва и на розмарин. Около казана бяха разположени сребърни свещници, прекарвали войната заровени в градината. Чийо не запали свещите. Докато положението на Ханибал се изясни, една електрическа крушка му стигаше.

Чийо му даде кърпи и халат и му посочи един душ в ъгъла.

— Първо се изкъпете там и добре се изтъркайте, преди да се потопите във водата. След банята готвачът ще ви приготви омлет, а после трябва да почивате.

Отправи му гримаса, която може и да беше усмивка, хвърли един портокал във водата за къпане и изчака отвън за дрехите му. Когато той ѝ ги подаде през откренатата врата, тя предпазливо ги пое с два пръста, уви ги около една пръчка в другата си ръка и изчезна заедно с тях.

* * *

Беше вечер, когато Ханибал внезапно се събуди — така както се будеше в общежитието. Докато се осъзна къде се намира, се движеше единствено очите му. Чувстваше се чист в чистото си легло. През прозореца все още проникваше късната светлина на дългото френско здрачаване. На стола до него бе метнато памучно кимоно. Облече го. Каменният под на коридора приятно студенееше под краката му, каменните стълби бяха изтъркани и хлътнали като в замъка Лектър. Отвън, под виолетовото небе, се носеха шумове от кухнята — приготовления за вечерята.

Мастифът го видя и тупна два пъти тежко с опашка, без да става от мястото си.

От банята се носеше звук на японска лютня. Ханибал тръгна към музиката. Зад един пращен прозорец горяха свещи. Ханибал погледна вътре. Чийо седеше до ваната и дърпаше струните на дълго и изящно кото. Този път бе запалила свещите. Бойлерът радостно шушнеше. Огънят под него пращеше и искрите политваха нагоре. Лейди Мурасаки бе във водата. Във водата бе лейди Мурасаки — като водните цветя в крепостния ров, където лебедите плуваха, но не пееха. Ханибал гледаше, безмълвен като лебедите, и разперваше ръцете си като криле.

После се отдръпна от прозореца, тръгна обратно в дрезгавината към стаята си, чувствайки се странно натежал, и се върна в леглото си.

* * *

В голямата спалня има все още достатъчно въглени, които огряват тавана. Полутъмно е, граф Лектър се разпалва от допира и от гласа на лейди Мурасаки.

— Докато те нямаше, се чувствах както когато беше в затвора — каза тя. — Спомних си стихотворението на една моя далечна роднина, Оно Но Комачи, написано преди хиляда години.

— Хмм.

— Била е много пламенна.

— Много искам да узная какво е казала.

— Стихотворението звучи така:

*Хито ни аван цуки но наки йоуа
омоиоките
муне хашириби ни
кокоро яки ори.*

— Долавяш ли музиката в него?

Западняшкото ухо на Роберт Лектър не можеше да долови музиката, но графът знаеше къде се намира истинската музика и отвърна с възторг:

— О, Бога ми, да. Предай ми смисъла.

*Няма как да го видя
в тази нощ без луна
лежа будна и копнея, горя
в гърдите ми препускат огньовете,
сърцето ми пламти.*

— О, Господи, Шеба!

Тя деликатно се погрижи да му спести и най-малкото усилие.

* * *

В преддверието на френския замък високият стенен часовник отмерва късния час и приглушено отеква в каменните коридори. Женският мастиф се размърдва в леговището си и отговаря на часовника с тринайсет къси излайвания. Ханибал се обръща в съня си в чистото легло. И сънува.

Въздухът в обора е студен, а децата са голи до кръста. Бледите очи и Ципестата ръка опипват плътта по ръцете им над лактите. Другите се кискат и кръжат около тях като изгладнели хиени. Тук е и онзи, който постоянно подава купичката си. Миша кашля и има температура, извъръща глава, когато среща дъха им. Бледите очи дърпа веригите около вратовете им. По лицето на Бледите очи има

полепнали кръв и пера от птичата кожа, която е гризал. Разкривеното лице на Мъжса с купичката. „Взemi нея, тя и без това ще умреееее, той ще остане малко по-дълго пресееееен.“ Бледите очи говори на Миша — зловещо я примамва: „Ела да си играем, ела да си играем!“

Бледите очи започва да пее и Ципестата ръка му приглася:

*Едно човече стои в гората тихо и безмълвно,
облечено е в пурпурночервено палтенце...*

Мъжът с купичката си донася купичката, Ципестата ръка взима брадвата, Бледите очи хваща Миша, Ханибал се хвърля върху него с писъци, захапва бузата на Бледите очи, Миша се тегли, извърта се назад, за да го гледа.

— Миша, Миша!

Виковете кълтят в каменните коридори, граф Лектър и лейди Мурасаки се втурват в стаята на Ханибал. Той е разкъсал със зъби възглавницата си и наоколо хвърчи перушина. Ханибал ръмжи и крещи, блъска, бори се, скърца със зъби. Граф Лектър ляга върху него с цялата си тежест, пристяга ръцете на момчето с одеялото, затиска одеялото с крак.

— Спокойно, спокойно!

Разтревожена, да не би да си глътне езика, лейди Мурасаки изтегля колана от пеньоара си, хваща Ханибал за носа и стиска, докато той не отваря уста. Тогава пъхва колана между зъбите му.

Той потреперва и застива като умиращо птиче. Пеньоарът ѝ се е отворил, тя го прегръща, притиска до гърдите си мокрото му от ядни сълзи лице с полепнали по бузите пера.

Но се обръща към графа, за да го попита:

— Добре ли си?

Ханибал стана рано и изми лицето си в легена с каната от нощното си шкафче. Имаше неясен и объркан спомен от нощта. Във водата плуваше едно малко перце.

Чу зад себе си шум от плъзгаща се хартия по каменния под — някой бе пъхнал плик под вратата му. За писъмцето бе закачено върбово клонче. Ханибал подържа известно време изписаното листче до лицето си в свитата си длан и чак след това го прочете.

Ханибал,

Ще ми доставиш голямо удоволствие, ако дойдеш в приемната ми в часа на козата. (Във Франция това е 10 сутринта.)

Мурасаки Шикибу

С пригладена с вода коса тринайсетгодишният Ханибал Лектър стоеше пред затворената врата на приемната. Отвътре се чуваше лютнята. Не беше песента, която бе чул пред банята. Почука.

— Влез.

Ханибал влезе в помещение, което бе нещо средно между работна стая и салон — с гергеф за бродирание край прозореца и статив за калиграфия.

Лейди Мурасаки седеше до ниска масичка за чай. Косата ѝ бе вдигната нагоре и прикрепена с абаносови фуркети. Подреждаше цветя и ръкавите на кимоното ѝ тихо шептяха.

Добрите обноски във всички култури са сходни и имат обща цел. Лейди Мурасаки го посрещна с бавен и грациозен поклон на главата.

Ханибал се поклони от кръста нагоре, както го бе учил баща му. Нещо като тамяново синьо ято прекоси прозореца пред него, подобно на далечен птичи рояк, а синята вена на ръката на лейди Мурасаки, която държеше едно цвете, избледня. През ухото ѝ слънцето

изглеждаше розово. Зад един параван лютнята на Чийо издаваше меки звуци.

Лейди Мурасаки го покани да седне срещу нея. Имаше приятен алтов глас, в който се промъкваха някои нетипични за Запада нотки. За Ханибал говорът ѝ звучеше като неочаквана музика в подухвани от вятъра камбанки.

— Ако не искаш да говориш френски или английски, или пък италиански, бихме могли да употребяваме някои японски думи, като например *киеусеру*. Означава „да изчезнеш“.

Тя помести едно стъбло, вдигна очи от цветята и погледна към него.

— Моят свят в Хирошима изчезна за миг. Твоят свят също ти е бил отнет. Сега ти и аз имаме света, който сами ще сътворим — заедно. В този момент. В тази стая тук.

Взе още цветя от рогозката до себе си и ги сложи на масата до вазата. Ханибал чуваше шумоленето на листата, както и ромола на ръкавите ѝ, когато му подаваше цветята.

— Ханибал, къде би сложил тези цветя, за да постигнеш най-добрия ефект? Сложи ги, където пожелаеш.

Ханибал погледна цветовете.

— Когато беше малък, баща ти ни изпращаше рисунките ти. Имаш набито око. Ако предпочиташ да рисуваш подредените цветя, можеш да ползваш блока до теб.

Ханибал се замисли. Взе две от цветята и един нож. Погледна към арката на прозореца, към извивката на камината, където над огъня висеше съд за чай. Отрязва стъблата на цветята по-късо и ги разположи във вазата така, че да създаде хармония и с останалите цветя, и със стаята. Сложи краищата на стъблата на масата.

Лейди Мурасаки изглеждаше доволна.

— Ах! Бихме могли да наречем този стил морибана — полегатият стил.

Подаде му един нежен като коприна божур.

— А това къде би сложил? Изобщо би ли го употребил? В камината водата за чая зашумя и започна да ври.

Ханибал я чу. Чу как водата завира, погледна към повърхността на врящата вода и лицето му се промени — стаята изчезна.

* * *

Ваничката на Миша на печката е лоената хижа, рогатото черепче на еленчето, което се блъска в стените на ваничката от врящата вода, сякаш се опитва да мушне някого с рога и да избяга оттам. Тракащите кости в премятащата се вода.

* * *

Отново е на себе си, отново е в стаята на лейди Мурасаки при божура, вече кървав, захвърлен върху масата, а до него — дрънчащият нож. Ханибал се овладя, изправи се на крака, криейки окървавената си ръка зад гърба си. Поклони се на лейди Мурасаки и понечи да напусне стаята.

— Ханибал.

Той отвори вратата.

— Ханибал.

Тя стана и бързо отиде до него. Протегна ръка, погледна го в очите, не го пипна — извика го с пръсти. Хвана окървавената му ръка и досегът ѝ се отпечата в очите му — едва забележимо промени големината на зениците им.

— Ще трябва да те зашият. Серж ще ни закара до града.

Ханибал поклати глава и с брадичка посочи към гергефа. Лейди Мурасаки продължи да го гледа в лицето, докато не разбра.

— Чийо, извари игла и конец.

До прозореца, където светлината бе добра, Чийо донесе на лейди Мурасаки игла и конец, намотан около абаносов фуркет, още димящи от врялата вода за чая. Лейди Мурасаки хвана здраво ръката му и заши пръста му с шест изящни шева. По бялата коприна на кимоното ѝ покапаха капчици кръв. Докато тя работеше, Ханибал не сваляше поглед от нея. Не реагира на болката. Сякаш мислеше за нещо друго.

Гледаше как конецът се размотава от фуркета и силно се опъва. Мислеше си, че дъгата на дупката на иглата е функция от диаметъра на фуркета. Разхвърляните по снега страници на Хюигенс, слепени една за друга с късове мозък.

Чийо наложи раната с едно листо от алое и лейди Мурасаки превърза ръката му. Когато свърши, Ханибал отиде до чаената маса, взе божура и окастри стъблото. Сложи цветето във вазата, като с това довърши изисканото си аранжиране. После се обърна към лейди Мурасаки и Чайо.

През лицето му премина нещо като тръпка по водна повърхност и той се опита да каже: „Благодаря“. Тя възнагради усилието му с възможно най-сдържаната и най-хубава усмивка, но не го остави да се мъчи дълго.

— Ще дойдеш ли с мен, Ханибал? Ще ми помогнеш ли да занесем цветята?

Качиха се по стълбите, които водеха към тавана.

Вратата на тавана бе взета от друго място в къщата.

Бе украсена с резбована глава — гръцка комична маска. Лейди Мурасаки носеше свещник и водеше момчето през огромния таван сред тристагодишната колекция от стари вещи — куфари, коледни играчки, градински украшения, плетени мебели, театрални костюми за Кабуки и Но и цяла редица кукли на конци с човешки размери, овесени на една пръчка.

Слаба светлина се процеждаше през процепите около затъмнителния транспарант на една отдалечена от вратата капандура. Лейди Мурасаки освети със свещника малък олтар срещу прозореца. На олтара имаше снимки на нейните и на Ханибал предшественици. Около фотографиите — цяло ято от хартиени жерави „оригами“ — много жерави. Имаше и една снимка на Ханибаловите родители в сватбения им ден. На светлината на свещта Ханибал разгледа отблизо майка си и баща си. Майка му изглеждаше много щастлива. Единственият пламък бе на неговата свещ — нейните дрехи не горяха.

Ханибал усети присъствие зад себе си и се взря в тъмнината. Когато лейди Мурасаки вдигна транспаранта на капандурата, утринната светлина обля Ханибал и тъмното присъствие зад него — метални военни доспехи: ботуши и наколенници, бойно ветрило, хванато в защитни ръкавици, предпазен нагръдник и най-отгоре — железната маска и рогатият шлем на самурайски старши офицер. Доспехите стояха върху платформа. Оръжията на самурая — дълъг и къс меч, кинжал танто и бойна брадвичка, бяха положени на поставка пред доспехите.

— Нека сложим цветята тук, Ханибал — каза лейди Мурасаки и направи място на олтара пред снимките на родителите си. — Тук идвам да се моля за теб. Съветвам те и ти да се молиш за себе си, да черпиш от духовете на семейството си мъдрост и сила.

Ханибал любезно наведе глава пред олтара, но притегателната сила на доспехите не му даваше мира — усещаше ги до себе си. Отиде до Стойката, за да пипне оръжията. Лейди Мурасаки го спря с вдигната ръка.

— Тези доспехи стояха в посолството в Париж, когато баща ми беше посланик във Франция преди войната. Скрихме ги от немците. Докосвам ги само веднъж в годината. На рождения ден на прапрапрадядо ми имам честта да почистя доспехите му и оръжията му и да ги смажа с масло от камелия и с карамфилово масло — прекрасен аромат.

Тя извади запушалката на едно шишенце и му даде да помирише.

На подиума пред доспехите имаше свитък на стар ръкопис. Бе разтворен само колкото да покаже първата картина — самураят, облечен в доспехите, на прием с васалите си. Докато лейди Мурасаки подреждаше предметите на олтара, Ханибал разви свитъка до следващата картина — на нея фигурата в доспехите председателстваше церемония, на която други самураи му представяха отсечените глави на враговете. Всяка глава носеше етикет с името на мъртвеца — етикетът беше закачен за косата, а при плешивите глави — за ухото.

Лейди Мурасаки нежно му отне свитъка и отново го нави така, че да показва само прапрапрадядо ѝ в доспехи.

— Това е след битката за замъка в Осака — каза тя. — Има други, по-подходящи стари свитъци, които ще те заинтересуват. Ханибал, чичо ти и аз ще бъдем много доволни, ако станеш такъв мъж, какъвто беше баща ти, какъвто е чичо ти.

Ханибал погледна към доспехите с питащ поглед.

Тя прочете въпроса по лицето му.

— И като него ли? Донякъде да, но с повече състрадание. — Хвърли бегъл поглед към доспехите, сякаш можеха да я чуят, и се усмихна на Ханибал. — Не бих казала това пред него на японски.

Приблужи се до него със свещника в ръка.

— Ханибал, ти можеш да напуснеш земята на кошмарите. Можеш да бъдеш всичко, каквото си пожелаеш. Ела на моста на мечтите. Ще дойдеш ли там с мен?

Беше много различна от майка му. Не му беше майка, но усещаше близостта ѝ със сърцето си. Настойчивият му поглед навярно я бе смутил, затова реши да се пошегува.

— Мостът на мечтите води навсякъде, но най-напред минава през лекарския кабинет и класната стая. Тръгваме ли?

Ханибал я последва, но преди това взе изпръскания с кръв божур, изгубен сред цветята, и го постави на подиума пред доспехите.

Кабинетът на доктор Ж. Рюфен бе в една градска къта с миниатюрна градина. На дискретната табелка до градинската порта бяха написани името и титлите му: „Доктор по медицина, Доктор на науките, Психиатър“.

Граф Лектър и лейди Мурасаки седяха на два стола в чакалнята сред пациентите на д-р Рюфен, някои от които трудно успяваха да стоят спокойно на мястото си.

Мебелировката на кабинета бе във викториански стил, с два фотьойла пред камината, шезлонг с праметнат отгоре шал с ресни и близо до прозореца — кушетка за прегледи и стерилизатор от неръждаема стомана.

Д-р Рюфен, мъж с брада на средна възраст, и Ханибал седяха на фотьойлите, като лекарят говореше на Ханибал с тих и приятен глас.

— Ханибал, докато гледаш как метрономът се клати насам-натам, насам-натам и слушаш звука на гласа ми, ще изпаднеш в състояние, което ние наричаме „сън наяве“. Няма да те карам да говориш, но искам от теб да се опиташ да издадеш звук за „да“ или „не“. Ще изпитваш чувство на спокойствие, на отнесеност.

На една маса между тях махалото на метронома ритмично се поклащаше. На перваза на камината тиктакаше часовник с нарисувани зодиакални знаци и ангелчета. Докато д-р Рюфен говореше, Ханибал броеше ударите на метронома и ги сравняваше с ударите на часовника, фазите им се разминаваха. Ханибал се зачуди дали, ако преброи интервалите, когато са във фаза и когато не са във фаза, и премери клатещото се махало на метронома, ще може да изчисли дължината на невидимото махало вътре в часовника. Реши, че ще може. През това време д-р Рюфен не спираше да приказва.

— Звук, Ханибал, издай какъвто и да е звук.

— Приковал покорно очи в метронома, Ханибал произведе нисък, пърдящ звук, като шумно издуха въздуха между езика и долната си устна.

— Много добре! — каза д-р Рюфен. — Хубаво е, че си напълно спокоен при сън наяве. А какъв звук ще употребим, за да изразим „не“? „Не“, Ханибал, „не“.

Ханибал отново произведе силен пърдящ звук, като този път хвана долната си устна между зъбите и изкара въздух от бузата си.

— По този начин се общува, Ханибал, и ти можеш да се справиш. Смяташ ли, че сега можем да продължим да работим заедно, ти и аз?

Ханибал потвърди с такава сила, че се чу чак в чакалнята, където някои пациенти тревожно се спогледаха. Граф Лектър стигна дотам, че кръстоса крака и прочисти гърлото си, а прелестните очи на лейди Мурасаки бавно се завъртяха към тавана.

Един мъж с вид на катерица се обади:

— Не бях аз.

* * *

— Ханибал, знам, че често имаш нарушения в съня — каза д-р Рюфен. — Би ли могъл сега, все така запазвайки спокойствие при сън наяве, да ми разкажеш някой свой сън?

Ханибал, който продължаваше да брой тиктакането, изпръхтя дълбокомислено.

На циферблата на часовника имаше римско IV, вместо III, за симетрия с римското VIII от другата страна. Ханибал се чудеше дали това означава, че биенето му е римско — гонгът удря два пъти, като първият удар означава „пет“, а вторият — „едно“.

Лекарят му подаде един бележник.

— Би ли могъл например да опишеш някои свой сън? Когато извикваш името на сестра си, виждаш ли сестра си?

Ханибал кимна.

В замъка Лектър някои от часовниците биеха според римските цифри, а други — не, но всички, които биеха „по римски“, имаха изписано IV, а не III. Когато господин Яков отвори един часовник и му обясни работата на регулатора, той му разказа и за Книб^[1] и неговите ранни часовници с римско биене. Според него беше добре да се посети Залата с часовниците, за да може Ханибал да разгледа регулиращите

механизми. Ханибал смяташе да отиде там мислено още сега, но това никак нямаше да се хареса на д-р Рюфен.

— Ханибал. Ханибал. Помисли за последния път, когато си видял сестра си, и се опитай да напишеш това, което виждаш? Би ли написал това, което си представяш, че виждаш?

Без да поглежда към бележника, Ханибал започна да пише, броейки едновременно ударите на метронома и ударите на часовника.

Поглеждайки към бележника, д-р Рюфен изглеждаше окуражен.

— Виждаш бебешките й зъбки? Само бебешките й зъбки ли? Къде ги виждаш, Ханибал?

Ханибал се протегна и спря метронома, прецени дължината му и положението на тежестта по отношение на скалата на метронома. После написа в бележника:

В една клозетна яма, докторе. Мога ли да отворя задния капак на часовника?

* * *

Ханибал чакаше отвън заедно с другите пациенти.

— Вие бяхте, не бях аз! — подхвърли пациентът, който приличаше на катерица. — Поне си го признайте. Случайно да имате дъвка?

* * *

Исках да го попитам още нещо за сестра му, но той се затвори — каза д-р Рюфен.

В стаята за прегледи графът стоеше прав зад стола на лейди Мурасаки.

— Откровено казано, не ми е ясен. Прегледах го и намирам, че физически е напълно здрав. Открих белези по скалпа му, но видимо няма фрактура с хлътнал череп. Бих предположил обаче, че мозъчните му полукълба действат независимо едно от друго, както става в някои случаи на травма на главата, когато комуникацията между полукълбата е нарушена. Мисълта му следва едновременно няколко нишки, без да

се разсейва, от която и да е от тях, като едната е винаги за лично развлечение. Белегът на врата му е останал от верига, която е била замръзнала за кожата му. Виждал съм и други подобни белези, непосредствено след края на войната, когато отвориха лагерите. Не казва какво се е случило със сестра му. Мисля, че знае, независимо дали го осъзнава, или не, и точно тук е опасността — мозъкът помни това, което може да си позволи да помни. Ще си спомни тогава, когато ще е в състояние да го понесе. Няма да го насилвам, а и е безсмислено да се опитвам да го хипнотизирам. Ако си спомни прекалено скоро, може завинаги да се вледени, за да избегне мъката. Ще го задържите ли в дома си?

— Да! — отвърнаха бързо и двамата.

Рюфен кимна.

— Включете го колкото е възможно в семейния си живот. Когато започне да излиза от черупката си, ще се е привързал към вас повече, отколкото можете да си представите.

[1] Джоузеф Книб (1640–1711) — английски часовникар, смята се за откривател на регулиращия механизъм с котва. — Б.пр. ↑

Френското лято бе в разгара си, по повърхността на Есон се носеше мараня от поленов пращец, в тръстиките имаше патици. Ханибал все още не говореше, но сънят му бе здрав и без сънища, а апетитът му — на подрастващо тринайсетгодишно момче.

Чичо му, Роберт Лектър, бе по-сърдечен и по-общителен от собствения му баща. Притежаваше някакво артистично безразсъдство, което бе устояло на годините и се бе съчетало с безразсъдството на напредващата възраст.

На покрива имаше тераса, по която можеха да се разхождат. По водоотвеждащата ламарина се бе натрупал поленов пращец, който позлатяваше мъха, а ветрецът пренасяше паяци-пътници. Долу, през дърветата, се виждаше сребрилата извивка на реката.

Графът имаше издължено птицеподобно тяло. На ярката светлина върху покрива кожата му изглеждаше сива. Поставените му на парапета ръце бяха с тънки пръсти и напомняха ръцете на Ханибаловия баща.

— Ние в нашето семейство сме необикновени хора, Ханибал — каза той. — Научаваме това твърде рано. Предполагам, че и ти вече го знаеш. Ще го приемаш по-лесно след години, ако сега те притеснява. Изгубил си семейството си и дома си, но имаш мен и имаш Шеба. Не е ли прелестна? Преди двацет и пет години баща й я доведе на една моя изложба в токийския „Метрополитън“. Никога не бях виждал толкова красиво дете. Петнайсет години по-късно, когато той стана посланик във Франция, тя също дойде с него. Не можех да повярвам на късмета си и веднага се явих в посолството, като съобщих за намерението си да приема шинтоизма. Той каза, че религията ми не била най-важното. Никога не ме е одобрявал, но харесва картините ми. Картините! Да отидем в ателието ми.

Беше голяма, белосана стая на последния етаж на замъка. По стативите имаше започнати платна, други платна бяха облежани до стените. Платното върху единия от стативите беше покрито. На една

ниска платформа бе сложен шезлонг, а до него, на стояща закачалка — кимоно.

Влязоха в съседната стая — тя беше свързана с първата, — където имаше голям статив, на него — блок от чиста вестникарска хартия, въглен и няколко туби с боя.

— Отделил съм ти това място за твое собствено ателие — каза графът. — Тук можеш да намериш утеха, Ханибал. Когато чувстваш, че ще се пръснеш, рисувай! С едри мазки, с много цветове. Когато рисуваш, не се опитвай да търсиш точна форма и фини детайли.

Той погледна през дърветата към реката.

— Ще се видим на обяд. Помоли мадам Брижит да ти намери една шапка. В късния следобед, след уроците ти, ще отидем да гребем.

Когато остана сам, Ханибал не отиде веднага към статива. Разходи се из ателието на графа, разглеждайки платната, върху които работеше чичо му. Сложи ръка на шезлонга, докосна окаченото кимоно и го поддържа опряно до лицето си. Застана пред покрития статив и отгърна плата. Графът рисуваше лейди Мурасаки гола на шезлонга. Картината влезе в широко отворените очи на Ханибал, в зениците му затанцуваха точки светлина, в нощта му заблещукаха светулки.

* * *

Есента приближаваше и лейди Мурасаки поръчваше вечерята на моравата, където наблюдаваха пълнолунието преди есенното равноденствие и чуваха жуженето на есенните насекоми. Чакаха лунния изгрев, а когато щурците спираха да пеят, Чийо свиреше на кото в мрака. Звукът на шумоляща коприна и мирисът на парфюм бяха достатъчни на Ханибал, за да знае във всеки миг къде се намира лейди Мурасаки.

Френските щурци изобщо не можели да се сравняват със страхотните японски щурци сузумуши, обясняваше му графът, но и те вършели работа. Преди войната графът на няколко пъти поръчвал от Япония щурци сузумуши за лейди Мурасаки, но нито един не могъл да преживее пътешествието и той никога не ѝ казал за това.

В тихите вечери, когато въздухът бе влажен след падналия дъжд, играеха на играта „Разпознаване на аромати“, като Ханибал гореше

различни дървесни кори и тамян върху парче слюда и даваше на Чийо да ги разпознава. В тези случаи лейди Мурасаки свиреше на котото, за да може Чийо да се съсредоточи, като учителката понякога ѝ правеше музикални намеци от репертоар, който Ханибал не познаваше.

* * *

Изпратиха го да учи в селското училище и той възбуди любопитството на учениците, понеже не можеше да рецитира. На втория ден един хулиган от горните класове се изплю в косата на едно първолаче и Ханибал счупи опашната кост и носа на хулигана. Върнаха го вкъщи. През цялото време изражението му изобщо не се промени.

* * *

Започна да посещава уроците, които лейди Мурасаки преподаваше на Чийо. Чийо от години бе сгодена за сина на един японски дипломат и сега, на тринайсетгодишна възраст, учеше от лейди Мурасаки уменията, които щяха да ѝ трябват.

Преподаването бе много различно от преподаването на господин Яков, но в предметите имаше особена красота — като в математиката на господин Яков. Ханибал ги намираще за завладяващи.

Застанала близо до светлината, която струеше от прозореца в салона ѝ, лейди Мурасаки му преподаваше калиграфия, като рисуваше с голяма четка по страниците на някой вестник и постигаше невероятно изтънчен ефект. Например символът на вечността представляваше една приятна за око то триъгълна форма. Под този изящен символ напечатаното с едри букви вестникарско заглавие гласеше: „Лекари, обвинени в Нюрнберг.“

— Това упражнение се нарича „Вечност с осем драсвания на перото“ — каза тя. — Опитай и ти.

Накрая на урока лейди Мурасаки и Чийо нагънаха по един жерав-оригами, който по-късно щяха да поставят пред олтара на тавана.

Ханибал взе парченце хартия за оригами, за да направи жерав. За момент въпросителният поглед на Чийо към лейди Мурасаки го накара да се почувства като външен човек. Лейди Мурасаки му подаде ножици. (По-късно тя щеше да смъмри Чийо за тази малка грешка, която би била недопустима в дипломатическа обстановка.)

— Чийо има братовчедка в Хирошима, която се казва Садако — обясни лейди Мурасаки. — Тя е смъртно поразена от радиация. Садако вярва, че ако нагъне хиляда хартиени жерава, ще оживее. Но едва ли ще ѝ стигнат силите, затова ние всеки ден ѝ помагаме с нашите хартиени жерави. Дали жеравите са лековити, или не, не е толкова от значение, но докато ги правим, тя е в мислите ни заедно с други поразени от войната навсякъде по света. Ти ще нагъваш жерави за нас, Ханибал, а ние ще нагъваме за теб. Заедно ще правим жерави за Садако.

Всеки четвъртък селяните излагаха стоката си на пазара, разположен под чадъри около шадравана и статуята на маршал фoш. Наоколо се усещаше дъх на кисело от сергиите с туршии, а рибата и изложените върху водорасли морски дарове носеха мириса на океана.

От няколко радиопредавателя звучаха съперничещи си мелодии. Латернаджията и маймунката му, освободени от някое от честите си пребивавания в затвора, въртяха неспирно *Sous les pouts tie Paris*^[1], докато им дадоха съответно чаша вино и парче фъстъчен сладкиш. Латернаджията изпи виното на един дъх и прибра половината от фъстъчения сладкиш за себе си, а маймунката отбеляза с умните си очички в кой джоб господарят ѝ пъха сладкото нещо. Двама полицаи смъмриха музиканта мимоходом и се запътиха към щанда с пастите.

Целта на лейди Мурасаки бе *Legumes Bulot*^[2] — първата сергия за зеленчуци. Там смяташе да се сдобие с връхчета от папрат за ядене. Тази папрат беше любимо ястие на графа и рано се свършваше на пазара.

Ханибал вървеше след нея с кошница в ръка. Спря се да погледа как един търговец на сирене смазва струна от пиано и я използва, за да разреже голяма пита грана. Търговецът му даде едно парченце да опита и го помоли да го препоръча на мадам.

Лейди Мурасаки не видя изложена папрат, но преди да успее да попита, Бюло извади изпод зеленчуковата си сергия кошница със завити на охлюви папратови листа.

— Мадам, качеството им е толкова превъзходно, че не смея да ги изложа на слънце. Докато ви очаквах, ги покрих с тази кърпа, навлажнена не с вода, а с истинска градинска роса.

Срещу сергията за плодове и зеленчуци, пред една касапска маса, седеше Пол Момюнд с окървавената си престилка и чистеше дивеч, като хвърляше карантията в една кофа и разпределяше воденичките и дробчетата в две купи. Касапинът беше висок, тромав мъж с татуировка на ръката над лакътя — черешка с думите *Void la mienne, ой est la tienne*^[3]? Червеното на черешката бе излиняло и

станало по-бледо от кръвта по ръцете му. Братът на касапина Пол, който по-добре се оправяше с клиентите, стоеше на тезгяха под надписа *Месо Момюнд — екстра качество*.

Братът на Пол му донесе една гъска, за да я изчисти. Пол отпи от една бутилка с джиброва ракия до себе си и изтри лице с окървавената си ръка, като изцапа бузите си с кръв и пера.

— По-полека, Пол! — извика брат му. — Чака ни дълъг ден.

— Защо ти не оскубеш шибаното животно? Ти май предпочиташ да скубеш, а не да ебеш! — каза месарят Пол и започна шумно да се смее на думите си.

Ханибал разглеждаше една изложена във витринка свинска глава, когато се разнесе гласът на Пол.

— Ей ти, жълтата!

Отвърна му гласът на Бюло от зеленчуковата сергия:

— Моля ви, господине, това е недопустимо!

И отново Пол:

— Ей, жълтата, вярно ли е, че пътката ти е напряко? С щръкнали прави косми, като при експлозия?

Тогава Ханибал видя Пол с изцапаното с кръв и перушина лице като *Онзи с Бледите Очи, като Онзи с Бледите Очи, загризал птичата кожа*.

Пол се обърна към брат си.

— Трябва да ти кажа, че веднъж в Марсилия бях с една, която можеше да ти поеме целия...

Агнешкият бут, който се стовари в лицето на Пол, го събори назад, в разсипаните птичи карангии. След миг Ханибал седеше върху него, а агнешкият бут се мяташе нагоре и надолу и го бухаше, докато не се изплъзна от ръката на момчето. Тогава Ханибал се пресегна назад към масата, за да вземе ножа за пилетата, не можа да го намери, напипа шепа пилешки вътрешности и ги размаза по лицето на Пол, който го млатеше с огромните си кървави ръце. Братът на Пол ритна Ханибал в тила, грабна от тезгяха един чук за телешко, лейди Мурасаки полетя към месарската сергия, проправи си път и после се чу едно остро: Киай!

Опряла големия касапски нож в гърлото на брата на касапина, точно на мястото, където той би заклал прасе, лейди Мурасаки изрече:

— Господа, никой да не мърда.

В продължение на няколко секунди всички стояха като вкаменени, през това време полицейските сирени приближаваха, огромните ръце на Пол бяха върху гърлото на Ханибал, окото на брат му потрепваше от страната, където стоманата опираше във врата му, а Ханибал опипваше ли, опипваше масата зад себе си. Пързаляйки се по разсипаните карантии, двамата полицаи задърпаха Пол касапина и Ханибал в противоположни посоки, като единият отдели със сила момчето от касапина, вдигна го от земята и го остави от другата страна на сергията.

Гласът на Ханибал бе хриплив от неупотреба, но касапинът го разбра. Ханибал каза много спокойно: „Звяр“. Звучеше по-скоро като класификация, отколкото като обида.

* * *

Полицейският участък гледаше към площада. Дежурният сержант седеше зад една маса. Началникът на полицията днес беше в цивилно облекло — измачкан тропически костюм. Бе около петдесетгодишен и изхабен от войната. В кабинета си предложи столове на лейди Мурасаки и Ханибал. Седна и той. Бюрото му бе голо, с изключение на един пепелник, на който пишеше „Чинцано“, и шише лекарство за стомах кланзофлат. Предложи на лейди Мурасаки цигара. Тя любезно отказа.

Двамата полицаи от пазара почукаха и влязоха. Застанаха до стената, оглеждайки крадешком лейди Мурасаки.

— Някой от присъстващите тук удари ли ви, оказа ли ви съпротива? — попита началникът полицаите.

— Не, господин началник.

Той им даде знак да продължат показанията си.

По-възрастният полицаи погледна в бележника си.

— Бюло от плодове и зеленчуци заяви, че касапинът се е побъркал и се е опитвал да вземе ножа. Крещял е, че ще убие всички, включително и калугерките в църквата.

Началникът извъртя очи към тавана, опитвайки се да запази спокойствие.

— Касапинът беше на страната на Виши и както сигурно ви е известно, всички го мразят. Аз ще се оправя с него. Съжалявам за обидата, която ви е била нанесена, лейди Мурасаки. Млади момко, ако още веднъж обидят дамата пред вас, искам да ми се обадите. Разбирате ли?

Ханибал кимна.

— Няма да допусна някой да бъде нападан в това село, освен ако не го нападна аз.

Началникът се изправи и застана зад момчето.

— Извинете ни, мадам. Ханибал, елате с мен.

Лейди Мурасаки погледна към полицаия. Той едва забележимо поклати глава.

Началникът отведе Ханибал в задната част на участъка, където имаше две килии, едната заета от спящ пияница, другата — наскоро освободена от латернаджията и маймунката, чиято купичка с вода все още стоеше на пода.

— Застанете тук.

Ханибал застана в средата на килията. Началникът затвори вратата, тя издрънча, пияницата се размърда и измрънка нещо.

— Погледнете земята. Виждате ли, че по дъските има избелели петна? Това е от пролетите сълзи. Опитайте вратата. Хайде, направете го. Ще видите, че не може да се отвори от вашата страна. Избухливостта е полезно, но опасно качество. Бъдете разумен и никога вече няма да бъдете в килия като тази. Винаги давам само по една възможност. Това е вашата възможност. Но не правете повече така. Не налагайте повече никого с месо.

Комендантът изпрати лейди Мурасаки и Ханибал до колата им. Когато Ханибал седна вътре, лейди Мурасаки остана за малко насаме с полицаия.

— Господин началник, не искам съпругът ми да научи за това. Доктор Рюфен може да ви обясни защо.

Той кимна.

— Ако графът разбере и ме попита, ще му кажа, че е било пиянска кавга и момчето се е случило там. Съжалявам, че графът не е добре. Иначе той има много голям късмет.

* * *

Усамотен сред картините си в замъка, графът можеше никога да не научи за инцидента. Ала вечерта, докато пушеше пурата си, шофьорът Серж се върна от селото с вечерните вестници и го извика настрани.

* * *

Петъчният пазар беше във Вилие, на около петнайсет километра разстояние. Графът, навъсен и недоспал, се измъкна от колата си, когато Пол касапинът носеше към сергията си едно заклано агне. Бастунът на графа уцели Пол по горната устна, графът се нахвърли върху него и го зашиба с бастуна.

— Жалък мръсничко, ще обиждаш жена ми, а?

Пол изпусна месото и блъсна графа с всичка сила, слабоватото тяло на графа полетя назад, удари се в една сергия, графът се привдигна и се нахвърли отново върху касапина, шибайки го с бастуна си, после спря, по лицето му се изписа изненада. Вдигна ръце, посегна към жилетката на костюма си и падна по очи на земята до касапската сергия.

[1] Под парижките мостове (фр.). — Б.пр. ↑

[2] Зеленчуци Бюло (фр.). — Б.пр. ↑

[3] Ято моята, къде с твоята (фр.). — Б.пр. ↑

Отпратен от риданията, от празнословията на химните и от монотонната нелепост на погребението, Ханибал Лектър, тринайсетгодишен и последен от рода Лектър, бе застанал до лейди Мурасаки и Чийо на църковната врата и разсеяно стискаше ръка след ръка, а опечалените се изнизваха един по един, като жените оголваха глави веднага щом излезеха от църквата поради следвоенните предразсъдъци по отношение носенето на забрадки.

Лейди Мурасаки слушаше и даваше изискани и точни отговори.

Ханибал усети, че е уморена, и това го извади от съзерцанието му. Осъзна, че говори, за да не говори тя, като току-що възвърнатият му глас бързо спадаше до грачене. Дори да бе учудена, че го чува да говори, лейди Мурасаки не го показа. Само взе ръката му и силно я стисна, докато подаваше другата си ръка на следващия опечален в редицата.

Имаше цяла група представители на парижката преса и на информационните агенции, дошли, за да отбележат кончината на един голям художник, който приживе ги бе отбягвал. Лейди Мурасаки нямаше какво да им каже.

През следобеда на този безкраен ден в замъка дойде адвокатът на графа заедно с един служител от данъчното. Лейди Мурасаки им поднесе чай.

— Мадам, не бих искал да нарушавам скръбта ви — започна данъчният служител — но държа да ви уверя, че ще имате достатъчно време, за да уредите необходимото, преди замъкът да бъде обявен на търг за покриване на данъците по наследството. Искане ми се да можем да приемем гаранциите ви за наследствения данък, но тъй като сега пребиваването ви във Франция ще бъде под въпрос, това е невъзможно.

Най-после дойде нощта. Ханибал отведе лейди Мурасаки до самата врата на стаята ѝ, а Чийо си бе постлала да спи на земята при нея.

Момчето дълго лежа будно в стаята си и когато сънят дойде, с него дойдоха и сънищата.

Лицето на Онзи с Бледите Очи, омазано с кръв и перушина, превръщащо се в лицето на Пол касапина, и обратно.

Ханибал се събуди в тъмното, но съновидението не си отиде, лицата бяха като холограми по тавана. Сега, когато можеше да говори, той не закрепця.

Стана от леглото и тихо се качи по стълбите в ателието на графа. Запаля свещниците от двете страни на статива. Портретите по стените — завършени и незавършени, бяха добили присъствие след изчезването на създателя си. Ханибал почувства, че са се устремили към духа на графа, сякаш можеха да го открият някъде жив.

Изчистените четки на чичо му стояха изправени в един метален съд, кредитите и въглените му — в плитките си кутии с отделения. Картината на лейди Мурасаки я нямаше, тя бе отнесла и кимоното си от закачалката.

Ханибал започна да рисува с едри мазки, както му бе казал графът, опитвайки да се отпусне, като нанасяше широки диагонални линии напъряко върху вестникарската хартия — цветни саблени удари. Това не помогна. На зазоряване спря да се мъчи. Отказа се да се насилва и просто се загледа в това, което му разкриваше ръката му.

Ханибал седеше на един пън насред малка горска поляна до реката, дърпаше струните на лютията и гледаше как един паяк плете мрежата си.

Паякът бе великолепен кръстоносец в жълто и черно. Докато работеше, мрежата вибрираше. Лютията сякаш го стимулираше — когато Ханибал дръпнеше струните, той се стрелваше към някоя част на мрежата си, за да провери дали има пленници. Ханибал изпълняваше доста добре японската песен, но на някои места все още звучеше фалшиво. Мислеше за приятния алтов глас на лейди Мурасаки, за случайните нотки, нетипични за гамата на Запада, които се промъкваха в речта ѝ, когато говореше английски. Дърпаше струните ту по-близо до мрежата, ту по-далеч от нея. Една бавно летяща буболечка се заплете в мрежата и паякът се втурна към нея.

Времето бе тихо и топло, реката — идеално гладка. Близо до брега над повърхността ѝ прелитаха водни насекоми, а над тръстиките се стрелкаха водни кончета. Пол касапинът движеше греблото на малката си лодка с една ръка. В един момент я пусна по течението към надвисналия над брега върбалак. Щурците цвърчаха в кошничката му за стръв, привличайки една муха с червени очи, която избяга от голямата ръка на Пол, когато той хвана един щурец и го наниза на кукичката. Хвърли въдицата под върбите, перото на плувката му незабавно потъна и пръчката се оживи.

Нави макарата, издърпа рибата и я закачи заедно с останалите на металната верига, висяща от едната страна на лодката му. Зае с рибата, смътно долавяше някъде встрани дрънкане на музикален инструмент. Изсмука малко рибешка кръв от палеца си и загреба към малък пристан на гористия бряг, където бе паркирана камионетката му. Използва грубо скованата пейка на пристана, за да изчисти най-голямата риба, която сложи в една брезентова торба с малко лед. Останалите риби, нанизани на потопената във водата верига, бяха още живи. Теглеха веригата под пристана, опитвайки се да се спасят.

Разнесе се остър звук на дръпната струна. Пол погледна към камионетката си, сякаш шумът можеше да бъде механичен. Изкачи се на речния бряг, все още с ножа за разфасоване в ръка, огледа камионетката, подръпна антената на радиото и хвърли един поглед на гумите. Провери дали вратите са заключени. Струнният звук се разнесе отново — вече цяла поредица от ноти.

Пол проследи звука, заобиколи няколко храста и излезе на полянката, където видя седналия на пъна Ханибал, който свиреше на японска лютня — калъфът ѝ бе облегат на една моторетка. До момчето имаше блок за рисуване. Пол незабавно се върна при камионетката и провери отвора на резервоара за захарни кристали. Ханибал не вдигна очи от лютнята, докато касапинът не се върна и не застана пред него.

— Месо Момюнд, екстра качество — каза Ханибал.

— Започнал си да говориш, така ли, няма копеленце? Ако си се изпикал в радиатора ми, ще ти извия мръсния врат. Тук няма полицаи да ти помагат.

— Нито пък да помагат на теб — каза Ханибал и изсвири няколко ноти. — Това, което извърши, е непростимо.

Остави лютнята и взе скицника си. Мацна с кутрето си, за да завърши нещо започнато, после обърна страницата и се изправи, поднасяйки на Пол празна страница.

— Дължиш на една дама писмено извинение.

Пол миришеше на гранясало, на кожна мазнина и мръсна коса.

— Ей, момче, ти сигурно си полудял, щом идваш тук.

— Напиши, че съжаляваш, че осъзнаваш, че си жалък и че никога вече няма да я поглеждаш, нито ще я заговаряш на пазара.

— Да се извиня на жълтата ли? — Пол се засмя. — Най-напред ще те хвърля в реката и ще те изплакна.

Той сложи ръка на ножа си.

— После сигурно ще ти цепна панталоните и ще ти сложа нещо там, където не искаш.

Тръгна към Ханибал, момчето заотстъпва към моторетката и калъфа на лютнята, където спря и каза:

— Мисля, че питаше за пътката ѝ. Накъде била според теб?

— Тя да не ти е майка? Японските пътки са напярко. Ако наебеш малката жълтурка, сам ще видиш.

Пол се хвърли напред, огромните му ръце се приготвиха да мачкат, а Ханибал с рязко движение извади извития меч от калъфа на лютнята и разсече касапина ниско долу през корема.

— Така напъряко ли?

Писъкът на касапина прокънтя сред дърветата, разлетяха се птици. Пол се хвана за корема и когато вдигна ръцете си, те бяха покрити с гъста кръв. Сведе очи към раната и се опита да запази целостта си, но червата му излизаха от него и се изсипваха в ръцете му. Ханибал отстъпи встрани, завъртя се едновременно със сабята и разсече Пол през бъбреците.

— Или малко по на верев?

Мечът се развъртя и започна да изписва хиксове по Пол, очите на Пол се облешиха от ужас, касапинът се опитваше да избяга, мечът го удари по ключицата, от една артерия със съскане избликна кръв и опръска лицето на Ханибал. Последните два удара го съсякоха зад глезените и той се свлече долу с прерязани сухожилия, мучащ като кастрирано биче.

Пол касапинът седи, опрян на пъна. Не може да вдигне ръцете си.

Ханибал го гледа в лицето.

— Искаш ли да видиш рисунката ми?

Показва му блока. На рисунката се вижда главата на Пол касапина, сложена на табла, със закачена за косата табелка с името му. На табелката пише: *Месо Момюнд — екстра качество*. Очите на Пол помътняват. Ханибал развърта меча и за миг Пол вижда всичко полегнало настрана, после кръвното му налягане изчезва и светът потъва в тъмнина.

В собствената си тъмнина Ханибал чува гласа на Миша, когато лебедът настъпва и тя казва високо: „Ооох, Аниба!“

Следобедът избледняваше. Ханибал остана до късно след здрачаване със затворени очи, наведен към дънера, на който стоеше главата на касапина. После отвори очи и продължи да стои още много минути. Накрая стана и отиде на дока. Веригата за рибата беше изработена от тънка стомана и видът ѝ го накара да потърка белега около врата си. Рибите по веригата бяха още живи. Ханибал навлажни ръце, преди да ги докосне, и една по една ги пусна на свобода.

— Хайде, вървете си — каза им и метна празната верига надалеч във водата.

Пусна и щурците. И на тях каза:

— Хайде, вървете си!

Погледна в брезентовата чанта, видя голямата изчистена риба и му се дояде.

— Ммм — каза и взе рибата.

Насилствената смърт на Пол касапина не беше трагедия за жителите на селото, чийто кмет и няколко от членовете на градския съвет бяха застреляни от немците като наказание за участие в Съпротивата по време на окупацията.

По-голямата част от Пол бе положена на една цинкова маса в залата за балсамиране на Pompes funébres Roget^[1], където преди него бе обработен и граф Лектър. Привечер един черен ситроен с предно предаване спря пред погребалното бюро. Поставеният отпред полицаи услужливо отвори вратата на колата.

— Добър вечер, инспекторе.

От колата слезе около четирийсетгодишен, облечен в костюм мъж. Той отвърна на стегнатия поздрав на полицаия с дружелюбно кимване, обърна се към колата и заговори на шофьора и на един друг служител на задната седалка.

— Занесете сандъците в полицейския участък.

Инспекторът завари собственика на погребалната къща господин Роже и началника на полицията в залата за балсамиране, цялата във водопроводни кранове, маркучи и емайлирани повърхности. Доставка бяха в сандъци със стъклени предни стени.

При вида на полицаия от Париж изражението на полицейския началник стана по-ведро.

— Инспектор Попил! Радвам се, че успяхте да дойдете. Сигурно не си спомняте за мен, но...

Инспекторът се загледа в началника на полицията.

— Разбира се, че си спомням. Балмен, нали? Вие доведохте Дьо Ре в Нюрнберг и на процеса седяхте зад него.

— Видях доказателствата, които донесохте. За мен е чест, господине.

— Какво имаме сега?

Помощникът на погребалния агент, Лоран, дръпна покривалото.

Тялото на Пол касапина бе все още облечено. Там, където дрехите не бяха изцяло пропити с кръв, имате дълги червени

диагонални райета. Главата липсваше.

— Пол Момюнд, или по-голямата част от него — каза началникът. — Това досието му ли е?

Попил кимна.

— Късо и грозно. Депортирал е евреи от Орлеан.

Инспекторът огледа тялото, обиколи го от всички страни, хвана дланта и ръката на Пол с татуировката, която сега изглеждаше по-ярка на бледния фон. Заговори замислено, сякаш на себе си.

— Има рани по ръцете си, които е получил при самозащита, но синините по кокалчетата на пръстите му са от няколко дни. Бил се е наскоро.

— И начесто — добави собственикът на погребалното бюро.

Помощникът Лоран се обади:

— Миналата събота се е бил в бара и е избил зъбите на един мъж и на едно момиче.

Лоран направи рязко движение с глава, за да илюстрира силата на ударите и пригладената му нагоре коса щръкна върху малкия му череп.

— Искам списък на последните, с които е влизал в конфликт — каза инспекторът.

Наведе се над тялото и започна да го мирише.

— Нищо ли не сте правили по това тяло, господин Роже?

— Не, господине. Началникът на полицията изрично ми забрани...

Инспектор Попил му направи знак да се приближи към масата. Лоран също дойде.

— Тази миризма има ли нещо общо с препаратите, които използвате тук?

— Усещам цианид — каза собственикът Роже. — Най-напред са го отровили.

— Миризмата на цианид е като на горени бадеми — каза Попил.

— Мирише като онова лекарство за зъбобол — обади се Лоран, несъзнателно търкайки челюстта си.

Собственикът на бюрото се обърна към помощника си.

— Глупако, къде виждаш зъби у него?

— Да, точно така. Карамфилово масло! — каза инспектор Попил. — Господин началник, може ли да поговорим с аптекаря и да

погледнем книгите му?

* * *

Под ръководството на Готвача Ханибал изпече великолепната риба заедно с люспите в благоуханни треви и в обвивка от морска сол от Бретан. Тъкмо я вадеше от пещта. При рязкото почукване с обратното на готварския нож солната кора се разчупи и се отдели от рибата, а заедно с нея и люспите. Кухнята се изпълни с прекрасен аромат.

— Гледай, Ханибал — каза Готвача. — Най-вкусните части от рибата са бузите ѝ. Това важи за много същества. Когато сервираш, даваш едната буза на Мадам, другата — на най-почетния гост. Разбира се, ако сервираш на персонала в кухнята, изяждаш сам и двете.

Дойде Серж — връщаше се от пазара. Започна да разтоварва торбите и да прибира храната.

След него в кухнята безшумно влезе лейди Мурасаки.

— Срегнах Лоран в „Малкото кръчме“ — каза Серж. — Още не са намерили проклетата грозна глава на касапина. Каза ми, че тялото било напарфюмирано — слушайте добре! — с карамфилово масло, онова лекарство за зъбобол. Каза ми...

Ханибал видя лейди Мурасаки и прекъсна Серж.

— Наистина трябва да хапнете нещо, миледи. Много ще е добре да хапнете нещо.

— Аз пък донесох прасковен сладолед, от пресни праскови! — каза Серж.

Лейди Мурасаки погледна Ханибал в очите и дълго стоя така.

Той ѝ се усмихна, напълно спокоен. После каза:

— Праскови!

[1] Погребално бюро Роже (фр.). — Б.пр. ↑

В полунощ лейди Мурасаки лежеше в леглото си. Прозорецът бе отворен и нежният бриз донасяше мириса на разцъфтялата в единия ъгъл на двора мимоза. Лейди Мурасаки избута завивките на земята, за да може да чувства полъха на въздуха по ръцете и краката си. Очите ѝ бяха отворени, погледът ѝ бе отправен нагоре, към тъмния таван. Беше толкова тихо, че се чуваше как клепачите ѝ примигват.

Долу на двора старият женски мастиф помръдваше в съня си. Когато вдишваше, ноздрите му се разтваряха, а кожата на челото му се прорязваше от бръчки. После се отпускаше и блажено сънуваше ловуване и вкус на кръв.

Таванският под над лейди Мурасаки изскърца. Не беше от мишка, а от тежки стъпки по дъските. Лейди Мурасаки пое дълбоко дъх и стъпи на студения каменен под на спалнята. Заметна лекото си кимоно, оправи косата си, извади цветята от една ваза в преддверието и тръгна с лампа-свещник в ръка по стълбите към тавана.

Изваяната на таванската врата маска ѝ се усмихна. Тя се изправи, постави ръка върху изваяното лице и бутна вратата. Почувства как течението притиска кимоното към гърба ѝ и видя — далече, много надалече в тъмния таван видя проблясването на съвсем слаба светлинка. Тръгна към светлинката. Пламъкът на свещта ѝ огряваше маските Но, които я наблюдаваха, а редицата от висящи кукли на конци помръдваше от полъха на въздуха. Подмина раkitените кошници и облепените с етикети куфари от годините ѝ с Роберт и се отправи към семейния олтар и военните доспехи, където горяха запалени свещи.

На олтара, пред доспехите, имаше някакъв тъмен предмет. Видя силуета му на светлината на свещите.

Остави свещника върху една щайга близо до олтара и се загледа в главата на Пол касапина, поставена в плитък съд за цветя — суибан. Лицето на Пол е чисто и бледо, устните му са непокътнати, но бузите му липсват и от устата му в съда за цветя е изтекла малко кръв, също

както под букета има вода. За косата на Пол е закачено картонче. На него пише с калиграфски почерк: *Месо Момюнд — екстра качество.*

Главата на Пол е обърната към военните доспехи, очите му сочат нагоре, към маската на самурая. Лейди Мурасаки също вдига лице нагоре и заговорва на японски.

— Добър вечер, почтени прародителю. Моля те да извиниш този недодялан букет. С цялото ми уважение към теб, това не е помощта, която имах предвид.

Автоматично вдига от земята едно увехнало цвете и една панделка и ги пъха в ръкава си, без да спре да се оглежда. Дългият меч е на мястото си, там е и бойната брадва. От поставката липсва късият меч.

* * *

Лейди Мурасаки отстъпи крачка назад, отиде до капандурата и отвори прозореца. Пое дълбоко въздух. Сърцето ѝ лудо биеше. Бризът развяваше кимоното ѝ и раздвижваше пламъка на свещите.

Изад костюмите Но се чу леко потракване. Зад една от маските имаше очи, които я гледаха.

Тя изрече на японски:

— Добър вечер, Ханибал.

От тъмното дойде отговор също на японски:

— Добър вечер, миледи.

— Може ли да продължим на английски, Ханибал? Има въпроси, в които предпочитам да не посвещавам прародителя си.

— Както желаете, миледи. Във всеки случай с това се изчерпаха познанията ми по японски.

И Ханибал се появи в светлината на лампата. Носеше къс меч и кърпа за бърсане. Тя тръгна към него. Дългият меч бе на поставката пред доспехите. Близко до нея, в случаи, че ѝ потрябва.

— Бих могъл да използвам касапския нож — каза Ханибал. — Но си послужих с меча на Масамуне доно, понеже изглеждаше така подходящ! Надявам се, че нямате нищо против. Няма нито една драскотина по него, уверявам ви. Касапинът беше мек като масло.

— Страхувам се за теб.

— Моля ви, не се тревожете. Ще махна... това.

— Не беше необходимо да правиш това за мен.

— Направих го за себе си, не само заради вас, лейди Мурасаки. Над вас не тегне никакво бреме. Мисля, че Масамуне доно разреши да бъде използван меча му. Наистина изумително сечиво.

Ханибал прибра късия меч в ножницата му и с почиттелен жест го върна на поставката му.

— Вие треперите — каза той. — Владеете се съвършено, но треперите като птичка. Не бих се доближил до вас без цветя. Обичам ви, лейди Мурасаки.

Някъде долу, отвъд двора на замъка, се разнесе двугласният писък на френска полицейска сирена. Прозвуча само веднъж. Женският мастиф стана и се разляя.

Лейди Мурасаки бързо отиде до Ханибал, взе ръцете му в своите и ги сложи на лицето си. После го целуна по челото и напрегнато прошепна:

— Бързо! Изтъркай си добре ръцете! Чийо има лимони в стаята на прислугата.

Долу силно избумтя чукалото на вратата.

Лейди Мурасаки остави инспектор Попил да чака, докато сърцето ѝ отброи сто удара и едва тогава се показа на стълбите. Той стоеше заедно с помощника си по средата на фойето с високите тавани и гледаше нагоре към нея на площадката на стълбището. Заприлича ѝ на дебнеш паяк, застанал неподвижно пред мрежообразните решетки на прозорците. Отвън се стелеше безкрайната нощ.

При вида на лейди Мурасаки Попил рязко си пое дъх. Звукът отекна под свода на фойето и стигна до лейди Мурасаки, която сякаш се плъзна по стълбите в едно-единствено равномерно движение. Ръцете ѝ бяха скрити в ръкавите.

Серж стоеше отстрани, очите му бяха зачервени.

— Лейди Мурасаки, тези господа са от полицията.

— Добър вечер.

— Добър вечер, мадам. Съжалявам, че ви безпокоя толкова късно. Трябва да ви задам няколко въпроса относно вашия племенник.

— Моя племенник. Мога ли да видя удостоверението ви?

Ръката ѝ бавно се показа от ръкава, ръката ѝ се съблече. Тя прочете целия текст на документите му и разгледа снимката.

— Инспектор ПОП-ил?

— По-ПИЛ, мадам.

— На снимката носите кръста на Почетния легион, инспекторе.

— Да, мадам.

— Благодаря ви, че сте дошли лично.

Докато прибираше документите си за самоличност, Попил усети дъх на парфюм — свеж и едва доловим. Тя наблюдаваше лицето му, за да разбере кога ще стане това, и го разбра по моментната промяна в ноздрите и в зениците му.

— Мадам?

— Мурасаки Шикибу.

— Мадам е графиня Лектър, но обикновено я наричат лейди Мурасаки по японски маниер — каза Серж.

— Лейди Мурасаки, бих искал да поговоря с вас насаме, а после — отделно с племенника ви.

— С цялото ми уважение към вас, съжалявам, но това е невъзможно, инспекторе! — отвърна лейди Мурасаки.

— О, мадам, напълно възможно е! — каза инспектор Попил.

— Добре дошли сте тук, в нашия дом, и ще бъде напълно удобно на говорите с нас двамата заедно.

Ханибал се обади от стълбите.

— Добър вечер, инспекторе.

Инспекторът каза:

— Млади момко, искам да дойдете с мен.

— Разбира се, господине.

Лейди Мурасаки се обърна към Серж.

— Ще донесеш ли наметката ми?

— Тя няма да ви е необходима, мадам — каза Попил. — Не е нужно да идвате. Вас ще разпитам тук утре, мадам. Няма да сторя нищо на племенника ви.

— Всичко е наред, миледи — каза Ханибал.

Поуспокоена, лейди Мурасаки отпусна леко китките си в ръкавите.

Залата за балсамиране бе тъмна и тиха, чуваше се само как от крана бавно прокапва вода. Инспекторът стоеше на прага с Ханибал, по раменете и обувките им имаше капки дъжд.

Момюнд беше вътре. Ханибал усещаше миризмата му. Очакваше Попил да запали лампата, за да види онова, което според полицаия би трябвало да внесе в посещението им драматичен елемент.

— Мислиш ли, че ще познаеш Пол Момюнд, ако го видиш отново?

— Ще направя всичко възможно, инспекторе.

Попил запали лампата. Собственикът на погребалното бюро бе съблякъл дрехите на Момюнд и ги бе сложил в хартиени торби, както му бяха поръчали. Коремът беше защит надве-натри, отрязаният врат бе покрит с кърпа.

— Спомняш ли си татуировката на касапина?

Ханибал заобиколи тялото.

— Да. Но не бях чел надписа.

Момчето погледна над тялото към инспектор Попил. Съзря в очите на инспектора замъглените очертания на висока интелигентност.

— Какво пише там? — попита инспекторът.

— „Това е моята, къде е твоята?“

— Може би по-правилно би било: „Това е твоята, къде е моята?“ „Това е първата ти жертва, къде е моята глава?“ Какво мислиш, а?

— Мисля, че не ви подхожда да говорите така. Да не би да очаквате, че раните му ще прокървят в мое присъствие?

— Какво каза касапинът на госпожата, че толкова те подлуди?

— Не ме подлуди, инспекторе. Устата му обиди всички, които го чуха, включително и мен. Беше груб.

— Какво каза той, Ханибал?

— Попита дали било вярно, че японската пътка е напряко, инспекторе. Обръщението му беше: „Ей ти, жълтата!“

— Напряко, а?

Инспектор Попил проследи пътя на шевовете през корема на Пол Момюнд, почти докосвайки кожата.

— Така ли напъряко?

Инспекторът гледаше втренчено Ханибал и сякаш търсеше нещо в лицето му. Не можа да го открие. Не откри нищо, затова зададе друг въпрос.

— Как се чувстваш, когато го гледаш мъртъв? Ханибал погледна под кърпата, покриваща врата на трупа, и каза:

— Никак.

* * *

Инсталираният в полицейския участък детектор на лъжата бе първият, който селските полицаи виждаха, и им беше много любопитно как действа. Операторът, пристигнал от Париж заедно с инспектор Попил, извърши множество настройки, някои от тях чисто театрални, докато електронните лампи загряваха и от изолацията се разнасяше мирис на нагорещен памук, който се прибавяше към миризмата на пот и цигари. После инспекторът, който наблюдаваше Ханибал, който пък наблюдаваше машината, отпрати всички и в стаята останаха само момчето, самият той и операторът. Операторът свърза инструмента с Ханибал.

— Кажи си името — започна операторът.

— Ханибал Лектър.

Гласът на момчето бе дрезгав.

— На колко години си?

— На тринайсет.

Мастилените писци се движеха гладко по хартията.

— Откога пребиваваш във Франция?

— От шест месеца.

— Познаваше ли се с касапина Пол Момюнд?

— Никой не ни е запознавал.

Писците не потрепнаха.

— Ала ти знаеше кой е.

— Да.

— Участвал ли си в разправия, в смисъл сбивал ли си се с Пол Момюнд на пазара в четвъртък?

— Да.

— Ходиш ли на училище?

— Да.

— Училището ти изисква ли носене на униформа?

— Не.

— Имаш ли някакво чувство за вина за смъртта на Пол Момюнд?

— Чувство за вина?

— Ограничавай отговорите си до „да“ и „не“.

— Не.

Връхчетата и падинките в мастилените линии са напълно равномерни. Няма повишаване на кръвното налягане, няма ускоряване на пулса, дишането е спокойно и равно.

— Знаеш ли, че касапинът е мъртъв?

— Да.

Операторът отново направи няколко настройки с копчетата на машината.

— Учил ли си математика?

— Да.

— Учил ли си география?

— Да.

— Видя ли трупа на Пол Момюнд?

— Да.

— Ти ли уби Пол Момюнд?

— Не.

Мастилените линии не трепнаха. Операторът свали очилата си, което бе знак за инспектор Попил, че разпитът е завършил.

Един известен крадец от Орлеан с дълго полицейско досие зае мястото на Ханибал на стола. Крадецът остана да чака, докато инспектор Попил и операторът се съвещаваха отвън в преддверието.

Попил размотаваше хартиената лента.

— Едно и също.

— Момчето не реагира на нищо — каза операторът. — Или е сирак от войната с притъпени реакции, или притежава чудовищно самообладание.

— Чудовищно — продума Попил.

— Искате ли най-напред да разпитате крадеца?

— Той не ме интересува, но го прекарайте през детектора. И може да му ударя няколко пред момчето. Разбирате ли какво искам да кажа?

* * *

По нанадолнището на пътя, водещ към селото, се спускаше моторетка с изгасени фарове и изключен двигател. Водачът ѝ бе облечен целият в черно и носеше черна каска. Моторетката безшумно направи завой в един от далечните краища на пустия площад, скри се за малко зад една пощенска камионетка, паркирана пред пощата, и продължи пътя си. Мотористът полагаше доста усилия и не пусна двигателя, преди да достигне стръмнината извън селото.

Инспектор Попил и Ханибал седяха в кабинета на началника на полицията. Инспектор Попил прочете етикета на шишето с кланзофлат на началника и се зачуди дали да не вземе една доза.

После остави ролката от детектора на лъжата на бюрото и я забута с пръст. Лентата се разви и разкри редицата от малки връхчета. Приличаха му на възвишения в подножието на забулена в облаци планина.

— Ти ли уби касапина, Ханибал?

— Мога ли да ви задам един въпрос?

— Да.

— Пътят от Париж до тук е доста дълъг. Вие специалист по убийства на касапи ли сте?

— Аз съм специалист по военни престъпления и Пол Момюнд бе заподозрян в няколко такива. Военните престъпления не приключват с войната, Ханибал.

Попил спря, за да прочете рекламата от двете страни на пепелника.

— Може би аз разбирам положението ти по-добре, отколкото си мислиш.

— Какво е моето положение, инспекторе?

— Останал си сирак през войната. Живял си в приют, затворен в себе си, членовете на семейството ти са загинали. И най-сетне, най-

сетне красивата ти втора майка е запълнила всичко това.

Мъчейки се да го предразположи, Попил сложи ръка на рамото на Ханибал.

— Дори само парфюмът ѝ заличава лагерния мирис. И точно тогава касапинът излива помия върху нея. Ако си го убил ти, ще те разбере. Каж ми. После двамата заедно ще обясним на някой съдия какво се е случило.

Ханибал се отдръпна в стола си, далеч от обсега на Попил.

— *Дори само парфюмът ѝ заличава лагерния мирис?* Мога ли да попитам дали пишете стихове, инспекторе?

— Ти ли уби касапина?

— Пол Момюнд се самоуби. Умря от глупостта и грубостта си.

Инспектор Попил имаше значителен опит и познания в областта на ужасното и това бе гласът, който очакваше да чуе. Тонът бе едва доловимо различен и бе учудващо, че излиза от тялото на момче.

Досега не бе чувал тази специфична дължина на вълната, но я разпознаваше като Друга. От доста време не бе усещал трепета на ловеца, предизвикателството на съпротивляващия се ум. Усещаше го със скалпа си и с ръцете си. Това бе смисълът на живота му.

Част от него искаше убиецът на касапина да е крадецът отвън. Част от него си мислеше колко самотна и нуждаеща се от помощ щеше да бъде лейди Мурасаки, когато отведяха момчето.

— Касапинът е ловял риба. По ножа му имаше кръв и люспи, но рибата я нямаше. Готвачът ми каза, че си занесъл прекрасна риба за вечеря. Откъде взе рибата?

— Хванах я, инспекторе. Държим една въдица заредена със стръв във водата зад навеса за лодката. Ако искате, ще ви я покажа. Инспекторе, вие ли си избрахте военните престъпления?

— Да.

— Понеже сте изгубили роднини през войната ли?

— Да.

— Мога ли да ви попитам как?

— Едни загинаха при сражения. Други бяха изпратени на изток.

— Хванахте ли тези, които са ги убили?

— Не.

— Но бяха свързани с Виши като касапина, така ли?

— Да.

- Може ли да бъдем напълно откровени един с друг?
— Разбира се.
— Съжالياвате ли, че Пол Момюнд е мъртъв?

* * *

В далечния край на площада от една озеленена странична уличка се появи господин Рюбен, селският бръснар. Бе тръгнал на обичайната си нощна обиколка на площада с малкия си териер. След като през целия ден разговаряше с клиентите си, вечер господин Рюбен продължаваше да говори на кучето си. Сега дръпна кучето встрани от тревната площ пред пощата.

— Трябваше да си свършиш работата на поляната на Фелипе, където никой не те гледаше! — каза господин Рюбен. — Тук може да си навлечеш някоя глоба. Ти нямаш пари. Ще се наложи да плащам аз.

Срещу пощата имаше пощенска кутия, закачена на един стълб. Кучето наостри уши, затегли се към нея и вдигна крак.

Рюбен видя едно лице над пощенската кутия и каза:

— Добър вечер, господине.

После се обърна към кучето.

— Внимавай да не оцапаш господина!

Кучето заскимтя и Рюбен забеляза, че от другата страна под пощенската кутия няма крака.

* * *

Моторетката летеше по еднолентовия павиран път, като едва ли не задминаваше светлото петно от замъгления си фар. Веднъж, когато от противоположната посока се зададе друга кола, мотористът се гмурна в крайпътните дървета и остана там, докато задните светлини на колата не изчезнаха.

В тъмната барака за инструменти край замъка фарът на моторетката избледня, а двигателят започна да се охлажда, пукайки. Лейди Мурасаки свали каската и опипом вдигна косата си.

* * *

Лъчите от полицейските фенерчета се срещнаха над главата на Пол Момюнд върху пощенската кутия. През средата на челото му, точно под линията на косата, бе изписано с печатни букви: *Воше*^[1]. Окъснели пияници и нощни работници се събираха около главата и я гледаха.

Инспектор Попил заведе Ханибал съвсем наблизко и го погледна на светлината, идваща от лицето на мъртвия мъж. Не можа да открие никаква промяна в изражението на момчето.

— Най-последно Съпротивата уби Момюнд! — заяви бръснарят и разказа на всички как го беше намерил, пропускайки нарушенията на кучето.

Някои хора от тълпата сметнаха, че Ханибал не би трябвало да гледа. Една по-възрастна жена — прибираща се у дома си нощна медицинска сестра, го каза на глас.

* * *

Попил изпрати момчето до дома му с полицейската кола. Ханибал пристигна в замъка, когато зората обагреше небето в розово. Преди да влезе в къщата, набра малко цветя, подреждайки ги по височина в юмука си. Стихът, с който щеше да ги поднесе, му дойде наум, докато отрязваше косо стъблата им. Намери в ателието все още влажната четка на лейди Мурасаки и си послужи с нея, за да напише следното:

*Нощен сив рибар, огрян
от пълната есенна луна.
Кое е по-красиво?*

По-късно през деня Ханибал се унесе в лек сън. Яви му се Миша през лятото преди войната — Бавачката беше извадила ваничката ѝ в градината на ловната хижа, за да стопли вода на слънцето, а зелевите

пеперуди летяха около къпещото се момиченце. Ханибал ѝ откъсна един патладжан и тя прегърна моравия зеленчук, затоплен от слънцето.

Когато се събуди, намери бележка, пъхната под вратата му заедно с цвят от глициния. На бележката пишеше:

Сивият рибар е за предпочитане, ако е обкръжен от жаби.

[1] Шваба (фр.). — Б.пр. ↑

Чийо се подготвяше за заминаването си за Япония и учеше Ханибал на елементарен японски с надеждата, че ще може да говори по малко с лейди Мурасаки и да я отморява от досадата на английския.

Откри в него способен ученик, който бързо схвана хейанската традиция на общуване с поезия, и събуди интереса му към обмяната на стихове, доверявайки му, че липсата на това умение е основен недостатък на бъдещия ѝ жених. Накара го да се закълне, че ще бди над лейди Мурасаки, прибгвайки до разни обети, дадени над предмети, които мислеше, че западниците смятат за свещени. Поиска от него да се врене пред олтара на тавана, както и да даде кръвен обет, който включваше убождания на пръстите на двамата с игла.

Но не можеха да спрат времето само с желанието си. Когато лейди Мурасаки и Ханибал стегнаха багажа си за Париж, Чийо стегна своя за Япония. Серж и Ханибал натовариха пътническия сандък на Чийо на влака, тръгващ от Лионската гара, а лейди Мурасаки седна до нея във вагона и държа ръката ѝ до последната минута. Ако някой ги наблюдаваше отстрани, когато си разменяха поклони за сбогуване, можеше да си помисли, че са чужди една на друга.

По пътя за вкъщи Ханибал и лейди Мурасаки почувстваха остро отсъствието на Чийо. Сега бяха останали само двамата.

* * *

В парижкия апартамент, напуснат от бащата на лейди Мурасаки преди войната, имаше нещо много японско, плод на изтънченото съжителство на сенки и лакирани повърхности. Ако мебелите, освобождавани един по един от покривалата си, връщаха лейди Мурасаки към спомените за баща ѝ, то тя не го показва с нищо.

Двамата с Ханибал дръпнаха тежките завеси и пуснаха вътре слънцето. Ханибал погледна надолу към площад Де Вож, целият изтъкан от светлина и простор и топли червени тухли — един от най-

красивите парижки площади, въпреки все още запуснатата му след войната градина.

Някога на това място крал Анри II участвал в турнир под флага на Диан дьо Поатие и бил пронизан от копие в окото, така че дори Везалий^[1] не могъл да го спаси.

Ханибал затвори едното си око и се опита да прецени къде точно е бил повален Анри II — може би точно там, където сега стоеше инспектор Попил със саксия в ръце и гледаше нагоре към прозорците.

Ханибал не му махна.

— Миледи, мисля, че имате посетител — извика той през рамо.

Лейди Мурасаки не попита кой е. Когато се почука, тя изчака известно време, преди да отвори вратата.

* * *

Попил влезе със саксията и кесия бонбони от „Фошон“. Притесни се, тъй като се опитваше да свали шапката си, а и двете му ръце бяха заети. Лейди Мурасаки пое шапката му.

— Добре дошли в Париж, лейди Мурасаки. Цветарката ме увери, че това растение ще се развива добре на терасата ви.

— Терасата ми? Имам чувството, че ме разследвате, инспекторе! Вече сте научили, че имам тераса.

— Нещо повече. Вече установих, че имате антре, и силно подозирам, че имате и кухня.

— Значи работите стая по стая?

— Да, това е методът ми. Действам стая по стая.

— И докъде сте стигнали?

Тя забеляза, че лицето му променя цвета си, и смени темата.

— Да сложим ли това на светло?

Когато отидоха при него, Ханибал разопаковаше доспехите. Беше застанал до сандъка и държеше маската на самурая. Не обърна тялото си към инспектор Попил, обърна само главата си като бухал, за да погледне полицаия. Виждайки шапката на Попил в ръцете на лейди Мурасаки, Ханибал изчисли, че главата му е с обиколка 19,5 сантиметра и тежи шест килограма.

— Слагаш ли понякога тази маска? — попита инспектор Попил.

— Не съм го заслужил.

— Нима?

— Вие носите ли някога многото си отличия, инспекторе?

— Когато етикетът го изисква.

— Шоколадови бонбони от „Фошон“! Много мило, инспектор Попил. Ще заличат лагерния мирис.

— Но не и мириса на карамфилово масло. Лейди Мурасаки, трябва да поговорим за местопребиваването ви.

Попил и лейди Мурасаки отидоха да разговарят на терасата. Ханибал ги наблюдаваше през прозореца, коригирайки на двацет сантиметра оценката си за обиколката на главата на Попил. Докато говореха, Попил и лейди Мурасаки няколко пъти сменяха мястото на растението, търсейки повече светлина. Явно имаха нужда да вършат нещо.

Ханибал не продължи да разопакова доспехите, но коленичи до сандъка и положи ръка върху раираната повърхност на ръкохватката на късия меч. Погледна към полицая през очите на маската.

Видя, че лейди Мурасаки се смее. Навярно инспектор Попил прави някакви плахи опити да се шегува и тя се смее от любезност, предположи Ханибал. Когато отново влязоха вътре, лейди Мурасаки ги остави само двамата.

— Ханибал, преди смъртта си чичо ти се е опитвал да разбере какво се е случило със сестра ти в Литва. Аз също мога да опитам. В балтийските републики сега е трудно — съветите понякога са готови да сътрудничат, но по-често не са. Аз обаче не се отказвам.

— Благодаря.

— Какво си спомняш?

— Живеехме в хижата. Стана експлозия. Спомням си, че едни войници ме взеха с тях и се возих на танк до селото. Но не знам какво е станало междувременно. Опитвам се да си спомня. Не мога.

— Говорих с доктор Рюфен.

Никаква видима реакция.

— Той не искаше да ми разкрие нищо от разговорите си с теб.

Отново никаква реакция.

— Но ми каза, че, естествено, си много загрижен за сестра си. Каза, че с времето паметта ти може да се възвърне. Ако някога си спомниш нещо, моля те да го споделиш с мен.

Ханибал вдигна поглед към инспектора.

— Че защо да не го споделя?

Искаше му се да чуе отнякъде стenen часовник. Би било хубаво, ако можеше да чуе стenen часовник.

— Когато разговаряхме след инцидента с Пол Момюнд, ти казах, че съм изгубил роднини във войната. Много ми е трудно да мисля за това. Знаеш ли защо?

— Кажете ми защо, инспекторе.

— Защото смятам, че е трябвало да ги спася, ужасявам се, когато ми се стори, че има нещо, което не съм направил, нещо, което съм можел да направя. Ако и ти имаш подобен страх, не го оставяй да прогони някой спомен, който би могъл да помогне на Миша. Можеш да ми кажеш абсолютно всичко.

Лейди Мурасаки влезе в стаята. Попил се изправи и смени темата.

— Лицеят е добро училище и ти заслужаваш да учиш там. Ако мога да ти помогна, ще го направя. От време на време ще се отбивам до училището, за да видя как се справяш.

— Но бихте предпочели да се отбивате тук — каза Ханибал.

— Където ще бъдете добре дошъл — добави лейди Мурасаки.

— Довиждане, инспекторе — каза Ханибал.

Лейди Мурасаки изпрати Попил и се върна ядосана.

— Инспектор Попил ви харесва, отгатвам го по лицето му — каза Ханибал.

— А какво отгатва той по твоето? Опасно е да го предизвикваш.

— Ще ви се стори безинтересен.

— А ти ми се струваш невъзпитан. Никак не ти прилича. Ако искаш да се покажеш невъзпитан пред някой гост, направи го в собствената си къща — каза лейди Мурасаки.

— Лейди Мурасаки, искам да остана тук с вас.

Ядът изчезна от лицето ѝ.

— Не. Ще прекарваме ваканциите заедно, уикендите също, но ще трябва да живееш на пансион в училището, както го изисква правилникът. Знаеш, че ръката ми е винаги на сърцето ти.

И тя я сложи там.

На сърцето му. Ръката, която държеше шапката на Попил, е на сърцето му. Ръката, която опря ножа в гърлото на брата на

Момюнд. Ръката, която сграбчи косата на касапина, пусна главата му в една торба и я сложи върху пощенската кутия. Сърцето му заби в дланта ѝ. Неразгадаемото ѝ лице.

[1] Андреас Везалий (1514–1564) — белгийски лекар, смятан за един от основоположниците на модерната анатомия. — Б.р. ↑

Жабите се съхраняваха във формалдехид отпреди войната и каквито и цветове да бяха имали органите им, те отдавна бяха избледнели в течността. Падаше се по една на шест ученици в зловонната училищна лаборатория. Около всяко едно от стъклата, върху които бяха прикрепени малките трупчета, се бяха скупчили ученици. Масите, на които рисуваха, бяха осеяни с мърляви стърготини от гума. Класната стая бе студена, въглищата все още бяха оскъдни и някои от момчетата носеха ръкавици с отрязани краища на пръстите.

Ханибал отиде да погледне жабата и се върна на масата си да работи. После отиде още веднъж. Господин Биенвил бе обзет от присъщото на учителя подозрение към ученика, който си избира място в дъното на стаята. Приблужи към Ханибал странично и подозренията му се оправдаха, когато видя как вместо жаба момчето рисува човешко лице.

— Ханибал Лектър, защо не рисувате жабата?

— Нарисувах я, господине.

Ханибал вдигна горния лист и жабата се появи — точно възпроизведена в анатомично отношение и вписана в окръжност като в Леонардовата рисунка на човека. Вътрешността бе зацрихована.

Учителят внимателно погледна Ханибал. Намести изкуствените си челюсти с език и каза:

— Ще взема тази рисунка. Трябва да я покажа на някого. Ще получиш похвала за нея.

Обърна горния лист на чина на Ханибал и погледна лицето.

— Кой е това?

— Не съм сигурен, господине. Лице, което съм виждал някъде.

Всъщност това бе лицето на Владис Грутас, но Ханибал не знаеше името му. Бе видял това лице, когато наблюдаваше луната, а също и на тавана през нощта.

* * *

Измина една година в сивата светлина, процеждаща се през училищните прозорци. Светлината бе достатъчно разсеяна и можеше да се рисува, а и класните стаи се сменяха, когато преподавателите го преместваха в по-горен клас, после в следващия и в по-следващия.

Най-после ваканция.

Беше първата година след смъртта на графа и отпътуването на Чийо. Когато съпругът ѝ бе жив, лейди Мурасаки организираше вечери на моравата до замъка с граф Лектър, Ханибал и Чийо, за да гледат есенното пълнолуние и да слушат есенните насекоми.

Сега, на терасата на жилището си в Париж, тя четеше на Ханибал писмо от Чийо за приготовленията ѝ за сватбата. Двамата гледаха как луната нараства, но не се чуваха никакви щурци.

Ханибал сгъна походното си легло в дневната рано сутринта и излезе с колелото. Прекоси Сена и отиде в Менажерията на Ботаническата градина, където отново направи едно от честите си запитвания. Днес получи набързо надраскана бележка с адрес.

Намери магазина след десет минути път в южна посока, на площад Монж и улица Ортолан: *Poissons tro-picaux, petits oiseaux et animaux exotiques*^[1].

Извади от прехвърлената през колелото чанта една малка папка и влезе вътре.

В малкото помещение в предната част на магазина бяха подредени съдове и клетки, отвсякъде се чуваше цвъртене и чуруликане, миришеше на семена, на топли пера и на храна за риби.

От една клетка до касата един голям папагал заговори на Ханибал на японски. От задната част на магазина излезе стар японец с приятно лице.

— *Гомекудасаи, мосю?* — каза Ханибал.

— *Ирасшаимасе, мосю.*

— *Ирасшаимасе, мосю* — повтори папагалът.

— Продавате ли щурци сузумуши, мосю?

— *Non, je suis desolé, Monsieur*^[2].

— *Non, je suis desolé, Monsieur* — повтори папагалът.

Собственикът погледна птицата намръщено и продължи на английски, за да обърка нахалното пернато.

— Имам различни прекрасни щурци биячи. Жестоки биячи, които винаги побеждават и са прочути по всички сборища на щурци.

— Искам да направя подарък на една дама от Япония, която тъгува за песента на сузумуши по това време на годината — каза Ханибал. — Обикновен щурец няма да е подходящ.

— Никога не бих ви предложил френски щурец, чиято песен е приятна само заради сезонните асоциации, свързани с нея. Но нямам сузумуши за продажба. Тя вероятно би се развеселила от папагал с богат речник на японски, чиито изрази обхващат всички социални категории.

— А може би имате собствен сузумуши?

За миг собственикът се загледа в празното пространство. Законът за внос на насекоми и яйцата им бе все още мъгляв в този ранен етап на новата република.

— Искате ли да го чуете?

— За мен ще бъде чест — отвърна Ханибал.

Собственикът изчезна зад една завеса в дъното на магазина и се върна с малка клетка с щурец вътре. Носеше също краставица и нож. Сложи клетката на тезгяха и под жадния поглед на папагала отрязва от краставицата съвсем тъпичко резенче, което пъкна в клетката на щуреца. След миг се чу ясният глас на сузумушито — звучеше като звънчета на шейна. Собственикът се заслуша с блажено изражение.

Папагалът неколккратно и кресливо се опита да имитира, доколкото можеше песента на щуреца. След като не получи нищо за награда, той започна да сипе ругатни и бесня, докато собственикът не покри клетката му с парче плат. Ханибал се сети за чичо Елгар.

— Merde^[3]! — извика папагалът изпод плата.

— Мислите ли, че бих могъл да взема под наем един сузумуши — да ви плащам примерно на седмица?

— Каква сума бихте предложили за наема? — попита собственикът.

— Имах предвид наем в натура — отвърна Ханибал и извади от папката си направена с писалка и туш рисунка на бръмбар, кацнал на извито стъбло.

Хванал рисунката внимателно за краищата, собственикът я обърна към светлината. После я облегна на касата.

— Бих могъл да поразпитам сред колегите. Можете ли да дойдете отново след обедната почивка?

Ханибал се пошла, купи си няколко сливи на уличния пазар и ги изяде. После попадна на магазин за спортни стоки с трофейни глави на витрината — на овен с големи рога, на дива коза. В ъгъла на витрината лежеше елегантна двуцевка „Холанд и Холанд“. Изглеждаше така, сякаш дървото се бе сраснало с метала и заедно дърво и метал бяха придобили гъвкавия вид на красива змия.

Пушката бе фина и красива по един от начините, по които бе красива лейди Мурасаки. Ханибал не се чувстваше много удобно с тази мисъл пред очите на трофейните глави.

Собственикът го очакваше с щуреца.

— Ще ми върнете ли клетката след октомври?

— Никакъв шанс ли няма да преживее есента?

— Може и да доживее до зимата, ако го държите на топло. Бихте могли да ми донесете клетката в удобно за вас време.

Той подаде краставицата на Ханибал и каза:

— Не я давайте на сузумушито всичката наведнъж.

* * *

След молитвата лейди Мурасаки излезе на терасата. Вечеряха на ниската масичка на терасата в лъчистия здрач. Бяха доста напреднали с юфката, когато натъканият с краставица щурец я изненада с кристалната си песен. Пееше от скришното си място в тъмното, под цветята. Лейди Мурасаки помисли, че го е чула в мечтите си. Той отново запя — разнесе се ялната песен на звънчетата от препускащата шейна на сузумушито.

Очите на лейди Мурасаки се проясниха — бе разбрала, че песента е истинска. Усмихна се на Ханибал.

— Гледам те и щурецът пее в унисон със сърцето ми.

— Моето сърце бие лудо, когато ви видя — вие научихте сърцето ми да пее.

Луната се издигна в небето, съпроводжана от песента на сузумушито. Терасата сякаш се издигаше заедно с нея, увлечена от осезаемата лунна светлина, и ги отнасяше високо над управляваната от

призраци земя на място, необитавано от духове. Това, че бяха заедно и бяха там, им бе достатъчно.

* * *

След време той щеше да ѝ каже, че щурецът е взет назаем, че трябва да го върне, когато луната остарее. И че е по-добре да не го задържа дълго през есента.

[1] Тропически риби, малки птички и екзотични животни (фр.).
— Б.пр. ↑

[2] Не, съжалявам, господине (фр.). — Б.пр. ↑

[3] По дяволите, мамка му (фр.). — Б.пр. ↑

Лейди Мурасаки живееше в елегантно охолство, което постигаше с постоянство и вкус благодарение на средствата, останали след продажбата на замъка и плащането на наследствената такса. Тя би дала на Ханибал всичко, което поиска, но той не искаше нищо.

Роберт Лектър бе оставил достатъчно за основните училищни разходи на Ханибал, но не и за нещо допълнително.

Най-важният елемент в бюджета на Ханибал бе едно писмо, съчинено от самия него. Писмото бе подписано от д-р Гамил Жолиполи, алерголог, и предупреждаваше училището, че Ханибал има сериозна непоносимост към тебеширения прах и трябва да седи колкото може по-далеч от черната дъска.

Тъй като бележките му бяха изключително високи, той знаеше, че учителите не се интересуват особено от това с какво се занимава, стига останалите ученици да не виждат и да не следват лошия му пример.

Свободен да седи сам най-отзад в класната стая, той можеше да рисува с туш и акварел птици в стила на Мусаши Миамото и същевременно да слуша урока с половин ухо.

В Париж всичко японско беше на мода. Рисунките му бяха малки и подходящи за ограниченото стенно пространство на парижките апартаменти — можеха лесно да се поберат в туристическо куфарче. Ханибал ги подписваше със символа, наречен „Вечност с осем драсвания на перото“.

В квартала имаше пазар за тези рисунки — в малките галерии по улиците Сен Пер и Жакоб. Някои галеристи впрочем го караха да доставя работите си след работно време, за да не научават клиентите им, че рисунките са правени от дете.

В късното лято, когато след училище в Люксембургската градина все още имаше слънце, Ханибал скицираше детските корабчета в езерото в очакване да настъпи времето за затваряне. След това тръгваше пеша към Сен Жермен, за да обикаля галериите.

Наближаваше рожденият ден на лейди Мурасаки и той се бе спрял на едно украшение от яспис на площад Фюрстенберг.

Успя да продаде скицата на корабчето на един декоратор на улица Жакоб, но японските си скици пазеше за една обирджийска малка галерия на Сен Пер. Рисунките бяха по-впечатляващи, когато се матират и рамкират и той бе намерил добър рамкьор, който щеше да направи необходимото на кредит.

Понесе рисунките си в една раница по булевард Сен Жермен. Масите пред кафенетата бяха пълни и тротоарните клоуни преследваха случайните минувачи за радост на клиентите в кафене „флор“. В малките улички в близост до реката — улица Сен Беноа и улица Абеи, джазklubовете бяха все още плътно затворени, но ресторантите работеха.

Ханибал се опитваше да забрави обеда си в училище — безвкусна манджа, известна сред учениците като „Мъченически мощи“, и пътьом разглеждаше менютата с голям интерес. Надяваше се, че скоро ще има средствата, необходими за вечеря по случай рождения ден, и се оглеждаше за морски таралежи.

Мосю Леет от галерия „Леет“ тъкмо се бръснеше за вечерно излизане, когато Ханибал натисна звънеца. Светлините в галерията бяха все още запалени, въпреки че завесите бяха дръпнати. Леет изпитваше белгийско презрение към французите и хищническо желание да скубе американците, които според него бяха готови да купят независимо какво. Галерията предлагаше живописни творби от най-висока класа, статуетки и антиквариат и бе известна с художниците-маринисти и морските пейзажи, които излагаше.

— Добър вечер, мосю Лектър — каза Леет. — Очарован съм, че ви виждам. Вярвам, че сте добре. Ще ви помоля да почакате, докато опаковам една картина — трябва довечера да замине за Филадельфия, в Америка.

От личния си опит Ханибал знаеше, че подобно топло посрещане обикновено прикрива жестоко пазарене. Подаде на мосю Леет рисунките си и картончето с цената.

— Мога ли да разгледам?

— Заповядайте.

Беше му приятно, че не е на училище, че гледа хубави картини. След следобеда, прекаран в скициране на корабчета, мислеше за

водата, за трудностите при изобразяването на водата. Мислеше за мъглата и цветовете на Търнър, които бе невъзможно да се наподобят, и преминаваше от картина към картина, съзерцавайки водата и въздуха над водата. Стигна до малка картина с масло, сложена на статив — Канале Гранде при ярка слънчева светлина на фона на църквата „Санта Мария дела Салуте“.

Беше картина на Гуарди^[1] от замъка Лектър. Ханибал го знаеше още преди да го осъзнае — бе като проблясък в паметта му, останал скрит някъде зад клепачите му. Сега познатата картина стоеше в рамката си пред него. Вероятно бе копие. Взе я и я погледна отблизо. В горния ляв ъгъл на платното имаше малко петно под формата на кафяви точици. Някога родителите му казваха, че точиците на петното „се умножават“ и като дете бе прекарал дълги минути загледан в него, опитвайки се да види как става това. Картината не беше копие. Рамката гореше в ръцете му.

В стаята влезе мосю Леет. Беше намръщен.

— Тук не се пипа, освен ако няма готовност за купуване. Този чек е за вас. — Леет се усмихна. — Парите са прекалено много, но все пак няма да покроят картината на Гуарди.

— Не, днес не. До следващия път, мосю Леет.

[1] Франческо Гуарди (1712–1793) — италиански художник от венецианската школа. — Б.р. ↑

Раздразнен от префинените нотки на напевния звънец, инспектор Попил потропа силно на вратата на галерия „Леет“ на улица Сен Пер. Собственикът на галерията го покани вътре и той мина направо на въпроса.

— Откъде имате картината на Гуарди?

— Купих я от бившия ми съдружник Копник — отвърна Леет.

Изтри лицето си и си помисли колко отвратително по френски беше облечен Попил с това жабешко сако без цепка.

— Бил я получил от някакъв финландец, не му спомена името.

— Покажете ми фактурата! — нареди Попил. — Длъжен сте да разполагате със списъка на крадените предмети на изкуството. И него ми покажете.

Леет сравни списъка със собствения си каталог.

— Ето, погледнете тук. Творбата на Гуарди е описана различно. Роберт Лектър е нарекъл откраднатата картина „Изглед на Санта Мария дела Салуте“, а аз съм купил тази като „Изглед от Канале Гранде“.

— Имам съдебно решение да конфискувам картината независимо под какво название е. Ще ви дам квитанция за нея. Намерете ми този Копник, мосю Леет, и ще си спестите много неприятности.

— Копник е мъртъв, инспекторе. С него имахме обща фирма. Наричаше се „Конник и Леет“. „Леет и Копник“ щеше да звучи доста по-добре.

— Разполагате ли с документацията му?

— Може би адвокатът му разполага.

— Потърсете я, мосю Леет. Потърсете я добре! — каза Попил. — Искам да знам как тази картина е преминала от замъка Лектър в галерия „Леет“.

— Лектър! — учуди се Леет. — Да не би да е момчето, което прави тези рисунки?

— Да.

— Удивително! — възкликна Леет.

— Да, удивително — отвърна Попил. — Увийте ми картината, моля.

* * *

Леет се яви на Ке дез орфевр два дни по-късно, с документи в ръка. Попил нареди да го сложат да седне в коридора, близо до стаята с надпис *Audition 2*, където течеше шумният, прекъсван от блъскане с юмрук и викове разпит на заподозрян в изнасилване. Попил даде възможност на Леет да се потопи в тази атмосфера в продължение на петнайсет минути, преди да го приеме в личния си кабинет.

Търговецът му предаде една квитанция. Тя удостоверяваше, че Копник е купил картината на Гуарди от някой си Емпу Макинен за осем хиляди английски паунда.

— Според вас това убедително ли е? — попита Попил. — Според мен не е.

Леет се изкашля и погледна към пода. Изминаха пълни двайсет секунди.

— Прокурорът гори от желание да заведе криминално дело срещу вас, мою Леет. Той е калвинист от най-жесток тип, знаете ли за това?

— Картината беше...

Попил вдигна ръка и накара Леет да замълчи.

— Искам засега да забравите за своя проблем. Приемете, че ако реша, мога да се застъпя за вас. Искам да ми помогнете. Искам да погледнете това.

И той подаде на Леет сноп гъсто изписани на машина съдебни документи.

— Това е списъкът на творбите, които Комисията по изкуствата е докарала в Париж от Разпределителния център в Мюнхен. Всичките са крадени.

— За да ги изложи в „Жьо дьо Пом“.

— Да, хората, които предявяват права над тях, ще могат да ги огледат там. Втората страница, по средата. Оградено е.

— „Мостът на въздишките“ на Бернардо Белото^[1]. Трийсет и шест на трийсет сантиметра, масло върху дърво.

— Познавате ли тази картина? — попита Попил.

— Чувал съм за нея, разбира се.

— Ако е истинска, е била взета от замъка Лектър. Както знаете, прочута е с това, че върви заедно с още една картина на Моста на въздишките.

— Да, на Каналето^[2], рисувана същия ден.

— Която също е взета от замъка Лектър, може би е открадната по същото време и от същия човек — каза Попил. — Колко повече ще спечелите, ако продадете двете картини заедно, отколкото ако ги продавате поотделно?

— Четири пъти повече. Никой здравомислещ търговец не би ги разделил.

— Значи са разделени от незнание или пък случайно. Две картини на Моста на въздишките. Ако този, който ги е откраднал, все още държи едната от тях, няма ли да иска да си върне и другата? — запита Попил.

— Ще иска, и то много.

— Когато тази картина бъде окачена в „Жьо дьо Пом“, за нея ще се говори много. Ще дойдете на изложбата заедно с мен и ще видим кой ще се навърта наоколо.

[1] Бернардо Белото (1720–1780) — италиански пейзажист, племенник и ученик на Каналето. — Б.р. ↑

[2] Джовани Антонио Канал, известен като Каналето (1697–1768) — италиански художник от венецианската школа. — Б.р. ↑

Лейди Мурасаки разполагаше с покана, затова влезе в музея „Жьо дьо Пом“ преди многобройната тълпа, която шумеше в градините „Тюйлери“ и чакаше с нетърпение да види над петстотинте откраднати произведения на изкуството, докарани от Разпределителния център в Мюнхен от Съюзната комисия по паметниците, изящните изкуства и архивите, с цел да се открият законните им притежатели.

Някои от тези експонати пътуваха за трети път между Франция и Германия, тъй като бяха най-напред откраднати от Наполеон в Германия и пренесени във Франция, после откраднати от немците и върнати у дома им, след това отново докарани във Франция от съюзниците.

Лейди Мурасаки откри в приземния етаж на „Жьо дьо Пом“ изумителна смесица от западноевропейски картини. На едната стена в залата висяха кървави религиозни изображения — цяла касапница от разпънати Христосовци.

За утеха тя обърна поглед към „Обед с месо“ — весела картина, на която се виждаше изобилен бюфет, посетен единствено от един женски шпрингер шпаньол, готвещ се да си похапне шунка. До тази картина бяха окачени големи платна, причислявани към школата на Рубенс, изобразяващи розови жени с пищни форми, наобиколени от възпълнички крилати бебета.

Точно на това място — на фона на Рубенсовите розови голи тела, инспектор Попил зърна стройната и елегантна лейди Мурасаки, облечена в костюм, имитация на моделите на Шанел.

Попил скоро забеляза и Ханибал, който се качваше по стълбите от долния етаж. Инспекторът не се показва, а продължи да ги наблюдава.

Ето, сега красивата японка и повереникът ѝ кръстосаха погледите си. На Попил му бе интересно да види как ще се поздравят. Те спряха на няколко крачки един от друг и въпреки че не си отправиха поклони, отбелязаха срещата си с усмивка. После се съединиха в

прегръдка. Тя целуна Ханибал по челото и докосна бузата му, после двамата поведоха разговор.

Над мястото на сърдечната им среща висеше добро копие на „Юдит обезглавява Олоферн“. Преди войната Попил може би щеше да се зарадва, че го вижда. Сега кожата на врата му настръхна.

Попил улови погледа на Ханибал и кимна по посока на малко помещение близо до входа, където чакаше Леет.

— Според Мюнхенския център картината е била иззета от контрабандист преди година и половина на полската граница — каза Попил.

— Проговорил ли е? Казал ли е кой е източникът му? — попита Леет.

Попил поклати глава.

— Контрабандистът е бил удушен от немски затворник, агент в Американския военен затвор в Мюнхен. Същата нощ агентът е изчезнал — смятаме, че е поел по „коридора на плъховете“ на Драганович^[1]. Задънена улица.

— Картината е окачена на позиция 88, близо до ъгъла. Мосю Леет твърди, че прилича на оригинал. Ханибал, можеш ли да познаеш дали е вашата картина?

— Да.

— Ако е вашата картина, докосни брадата си с ръка. Ако някой те заговори, прави се, че си много щастлив, задето я виждаш, че просто от любопитство искаш да разбереш кой я е откраднал. Алчен си, искаш да си я върнеш и да я продадеш колкото може по-скоро, но искаш и другата, която върви с нея. Бъди упорит, Ханибал, дръж се егоистично и разглежено — наставляваше го Попил с неуместно удоволствие. — Мислиш ли, че можеш да го направиш? Посдърпай се с настойницата си. Човекът сам ще потърси начин да се свърже с теб, не ти с него. Ще се чувства по-малко застрашен, ако между вас двамата има разногласия. От своя страна и ти настоявай да се свържеш с него. Леет и аз ще излезем, дай ни две минути, преди да влезеш в играта.

— Хайде, елате! — обърна се Попил към Леет, който беше до него. — Сега вършим законен бизнес, човече, не е необходимо да се прикривате.

Ханибал и лейди Мурасаки разглеждаха една редица от малки картини.

И ето, на нивото на очите му — „Мостът на въздишките“. Видът ѝ развълнува Ханибал повече от картината на Гуарди. Заедно с тази картина видя лицето на майка си.

Другите посетители вече влизаха на тълпи със списъци на експонатите в ръце, стиснали под мишница свитъци от документи за собственост. Сред тях бе висок мъж с костюм, който имаше съвършено английски вид, дори сакото му беше с маншетки на раменете.

Хванал списъка в ръка, той застана до Ханибал — достатъчно близо, за да го чува какво казва.

— Тази картина бе окачена заедно с още една в стаята за шев на майка ми — каза Ханибал. — Когато напуснахме замъка окончателно, тя ми я подаде и ми каза да я занеса на Готвача. Каза ми да внимавам да не зацапам гърба ѝ.

Ханибал свали картината от стената и я обърна. Очите му заискриха. На гърба на картината се виждаше почти изтритото, направено с тебешир очертание на бебешка ръчичка — бяха останали само палецът и показалецът. Рисунката бе покрита с лист оризова хартия.

Ханибал дълго я гледа. В този шеметен миг му се стори, че пръстът и палецът помръднаха — едва забележимо потрепване.

С усилие си спомни за инструкциите на Попил. Ако е вашата картина, докосни брадата си с ръка.

Пое дълбоко дъх и даде сигнала.

— Това е ръката на Миша — каза на лейди Мурасаки. — Когато бях на осем години, на горния етаж белосваха стените. Тази картина и другата, с която бяха заедно, ги преместиха на един диван в стаята на майка ми и ги покриха с чаршаф. Миша и аз се скрихме под чаршафа при картините — това беше палатката ни, а ние бяхме номади в пустинята. Аз извадих един тебешир от джоба си и очертах с него ръчичката ѝ, за да я пазя от лоши очи. Родителите ми се разсърдиха, но на картината ѝ нямаше нищо и мисля, че накрая и на тях им се стори забавно.

Към двамата забързано се приближаваше мъж с мека шапка. Картата му за самоличност се мяткаше на врата му, окачена на шнур.

Човекът от Паметниците ще те смърти, но ти няма да му се даваш — го бе инструктирал Попил.

— Моля ви, не правете това. Моля ви, не пипайте! — отсече длъжностното лице.

— Нямахте да пипам, ако това не ми принадлежеше — отвърна Ханибал.

— Не пипайте, докато не сте доказали собствеността си, или ще наредя да ви изведат от сградата. Ще повикам някого от Регистратурата.

Веднага щом длъжностното лице ги остави, мъжът в английския костюм се озова до тях.

— Казвам се Алекс Требло — каза той. — Мога да ви бъда полезен.

Инспектор Попил и Леет наблюдаваха от двайсет метра.

— Познавате ли го? — попита Попил.

— Не — отвърна Леет.

Требло отведе Ханибал и лейди Мурасаки встрани, в нишата на един прозорец с широка рамка. Бе около петдесетгодишен, плешивата му глава бе силно почерняла от слънцето, ръцете му също. На ярката светлина, проникваща през прозореца, по веждите му се виждаше пърхот. Ханибал не го беше срещал никога преди.

Повечето мъже с удоволствие общуваха с лейди Мурасаки. Требло не беше от тях и тя веднага го усети въпреки мазните му обноски.

— Очарован съм да се запозная с вас, мадам. За опекунство ли става дума?

— Мадам е мой ценен съветник — каза Ханибал. — Имате работа директно с мен. *Бъди алчен, Ханибал — беше казал Попил.* — *Лейди Мурасаки ще бъде гласът на разума.*

— За опекунство, мосю — каза лейди Мурасаки.

— Но картината е моя! — възрази Ханибал.

— Ще трябва да представите искането си пред членовете на комисията, а те са плътно ангажирани за година и половина напред. Дотогава картината ще бъде задържана.

— Аз ходя на училище, мосю Требло, надявах се, че ще мога да...

— Аз мога да ви помогна — каза Требло.

— Кажете ми как, мосю.

— Имам насрочено разглеждане на дело по друг въпрос след три седмици.

— Търговец ли сте, мосю? — попита лейди Мурасаки.

— Бих предпочел да съм колекционер, мадам. Но за да мога да купувам, трябва да продавам. За мен би било удоволствие да държа в ръцете си красиви вещи, макар и само за кратко. Вашата семейна колекция в замъка Лектър е била малка, но изящно подбрана.

— Познавали сте колекцията? — възкликна лейди Мурасаки.

— Струва ми се, че загубите на замъка Лектър са описани в Паметниците, изящните изкуства и архивите от покойния ви... от Роберт Лектър.

— И бихте могли да представите моя случай на разглеждането на вашето дело, така ли? — попита Ханибал.

— Ще изискам картината от ваше име в съответствие с Хагската конвенция от 1907 година. Нека ви обясня...

— Да, по член четирийсет и шести, обсъждали сме това — каза Ханибал, хвърляйки поглед на лейди Мурасаки и облизвайки устни, за да изглежда алчен.

— Но ние обсъждахме много възможности, Ханибал — обади се лейди Мурасаки.

— А ако не искам да продавам, мосю Требло? — попита Ханибал.

— Ще трябва да чакате реда си за явяване пред комисията. Дотогава може да сте вече възрастен мъж.

— Моят съпруг ми беше обяснил, че тази картина върви заедно с друга една — каза лейди Мурасаки. — Двете заедно са много по-ценни. Случайно да знаете къде е другата, рисувана от Каналето?

— Не, мадам.

— Би било изключително добре, ако успеете да я откриете, мосю Требло.

Тя срещна погледа на Требло.

— Бихте ли ми казали къде мога да ви намеря? — попита тя, като едва забележимо наблегна на „мога“.

Той даде името на малък хотел до Източната гара, стисна ръката на Ханибал, без да го поглежда, и изчезна в тълпата.

Ханибал се регистрира като ищец и заедно с лейди Мурасаки се залута сред разнообразните произведения на изкуството. Все още беше като вледенен от досега с контурите на ръчичката на Миша. Единствено лицето му бе запазило някаква чувствителност — сякаш все още усещаше допира ѝ там, където го бе потупвала по бузата.

Спря прел един гоблен, наречен „Жертвоприношението на Исак“, и дълго го гледа.

— На горния етаж стените на коридорите бяха покрити с гоблени. Когато застанех на пръсти, достигах долния им край.

Обърна ъгълчето на плата и погледна отзад.

— Винаги съм предпочитал opakото на гоблените. Конците и нишките, които образуват картината.

— Като заплетени мисли — каза лейди Мурасаки.

Той пусна ъгълчето на гоблена и Авраам потрепна, държейки ножа над опънатото гърло на сина си, докато ангелът протягаше ръка, за да спре ножа.

— Мислите ли, че Бог е искал да изяде Исак и затова е казал на Авраам да го убие? — попита Ханибал.

— Не, Ханибал. Разбира се, че не. Ангелът се намесва навреме.

— Невинаги — каза Ханибал.

* * *

Когато ги видя да излизат от сградата, Требло намокри носната си кърпа в мъжката тоалетна и се върна при картината. Огледа се. Наоколо нямаше служебни лица. С известно вълнение свали картината и повдигайки оризовата хартия, изтри от гърба ѝ контурите на ръката на Миша. Това би могло да се случи и поради невнимание при транспортирането, когато картината отива на оглед. Требло просто бе изтрил сантименталната ѝ стойност.

[1] Крунослав Драганович е бил католически свещеник и усташки офицер, активно сътрудничил на Ватикана в спасяването на

нацистки военнопредстълпници. „Коридорът на плъховете“ е пътят, по който са били извеждани към Южна Америка и Близкия изток. — Б.р ↑

Облеченият в цивилни дрехи полицай Ръоне Адан изчака пред хотела на Требло, докато не видя да угасват светлините на третия етаж. Сградата беше без асансьор. Адан отскочи до гарата, където хапна набързо, и има късмет да се върне на поста си точно когато Требло излизаше от хотела със спортен сак в ръка.

Требло взе такси от стоянката пред Източната гара, прекоси Сена, отиде до една парна баня на улица Бабилон и влезе вътре. Адан паркира необозначената си кола на мястото, запазено за противопожарната охрана, преброи до петдесет и влезе в преддверието. Въздухът бе тежък, миришеше на масло за масажирание. Мъже по хавлии четяха вестници на няколко езика.

Адан не искаше да се съблича и да търси Требло в парата. Беше твърд човек, но баща му бе умрял от продължително газене във влажните окопи и той не искаше да си събува обувките на това място. Взе си вестник от етажерката и седна на един стол.

* * *

Требло потропваше с твърде малките си налъми, минавайки през поредица от стаи, пълни с мъже, тежко отпуснати по облечените с плочки пейки и изцяло отдадени на топлината.

Частните сауни можеха да се наемат за не повече от петнайсет минути. Той влезе във втората кабина. Таксата му вече бе платена. Въздухът бе влажен и се наложи да изтрие очилата си с пешкира.

— Защо се забави? — обади се Леет някъде из парата. — Още малко и ще се разтопя.

— Камериерът ми предаде съобщението чак когато си бях легнал — отвърна Требло.

— Полицаяте те следяха днес в „Жьо дьо Пом“. Известно им е, че платното на Гуарди, което ми продаде, е крадено.

— Кой ги насочи към мен? Ти ли?

— Аз нямам нищо общо. Те мислят, че знаеш у кого са картините от замъка Лектър. Знаеш ли наистина?

— Не. Може би клиентът ми знае.

— Ако намериш другия „Мост на въздишките“, аз мога да ги пласирам и двата — каза Леет.

— На кого би могъл да ги продадеш?

— Това е моя работа. Имам важен клиент в Америка. Да кажем, че е учреждение. Знаеш ли нещо, или се потя тук нахалост?

— Пак ще ти се обадя — отвърна Требло.

* * *

На другия ден следобед Требло отиде на Източната гара и си купи билет за Люксембург. Полицаят Адан го проследи и го видя как се качва на влака с куфара си. Носачът сякаш не остана доволен от дадения му бакшиш.

Адан проведе кратък телефонен разговор с Ке дез орфевр и се метна на влака в последния момент. Когато кондукторът мина, прикри с шепа значката си.

* * *

Когато влакът наближи гарата в Мо, нощта вече падаше. Требло тръгна към тоалетната с бръснарските си принадлежности. Малко след това влакът забави ход и той скочи на перона. Куфарът му остана в купето.

На една пресечка от гарата го чакаше кола. Требло седна до шофьора и попита:

— Защо тук? Можех да дойда у вас във Фонтенбло.

— Имаме работа тук — отвърна мъжът зад кормилото. — Сериозна работа.

Требло го познаваше като Кристоф Клебер.

Клебер спря пред едно кафене близо до гарата, където си поръча обилна вечеря. Картофената си крем супа изпи направо от купата.

Требло човъркаше една салата „Ница“ и изписваше името си по ръба на чинията с парченца зелен фасул.

— Полицаяте са конфискували Гуарди — съобщи Требло тъкмо когато телешкият шницел на Клебер пристигаше.

— Значи ти си казал на Еркюл. Не трябва да говориш за тези неща по телефона. Какво точно те смущава?

— Казали са на Леет, че картината е задигната в Източна Европа. Така ли е?

— Разбира се, че не. Кой пита?

— Един полицейски инспектор със списък от Изкуствата и паметниците. Казал е, че е крадена. Така ли е?

— Погледна ли печата?

— Каква стойност има един печат от Комисариата по просветата? — сви рамене Требло.

— Полицията каза ли на кого е принадлежала на Изток? Ако е на някой евреин, не е важно. Съюзниците не връщат произведения на изкуството, взети от евреи. Евреите са мъртви. Съветите просто си ги задържат.

— Не е полицай, а полицейски инспектор! — каза Требло.

— Говориш като швейцарец. Как се казва?

— Попил. Някой си Попил.

— А! — възкликна Клебер, избърсвайки уста със салфетката си. — Така си и мислех. Няма страшно тогава. Той от години е на ведомост при мен. Това е обикновено изнудване. Какво му е казал Леет?

— Още нищо, но Леет ми изглежда притеснен. Засега прехвърля всичко на Копник, починалия му колега — каза Требло.

— Значи Леет нищо не знае, така ли? Дори не подозира откъде имаш картината?

— Леет мисли, че съм я получил от Лозана, както се разбрахме. Искане да си върне парите. Казах му, че ще говоря с клиента си.

— Попил е мой, ще се погрижа за това, забрави за тая история. Имам да говоря с теб за нещо много по-важно. Ще можеш ли да заминеш за Америка?

— Не прекарвам нищо през митницата.

— Проблемът ти не е митницата, а само преговорите, които ще водиш, докато си там. Трябва да прегледаш стоката, преди да замине,

после я преглеждаш отново там, в заседателната зала на една банка. Можеш да заминеш със самолет, ще ти отнеме една седмица.

— Каква е стоката?

— Дребни антики. Няколко икони, прибори за подправки. Ще ги видиш и ще ми кажеш какво мислиш.

— А другото?

— В пълна безопасност си — каза Клебер.

Казваше се Клебер само във Франция. Рожденото му име бе Петрас Колнас и знаеше името на инспектор Попил, но не от ведомостта си.

Плоскодънният шлеп „Кристалел“ бе привързан само с еластично въже за един кей на река Марна, източно от Париж, и потегли веднага щом Требло се качи. Беше черен, строен в Холандия „дъбъл-ендър“, с ниски кабинни на горната палуба, за да може да минава под мостовете, и саксиена градина с цъфтящи храсти на палубата.

Собственикът на шлепа — дребен, слаб мъж с бледосини очи и приятно изражение, стоеше на подвижното мостче, за да посрещне Требло и да го покани долу.

— Приятно ми е да се запознаем — каза мъжът и протегна ръка.

Космите по ръката му растяха в обратна посока — към китката, и швейцарецът изпита гадно чувство при досега с дланта му.

— Следвайте мосю Милко. Нещата са долу.

Собственикът остана на палубата с Колнас. Заразхождаха се сред пръстените саксии и спряха до единствения грозен предмет в спретнатата градина — двесталитров петролен варел с изрязани дупки по него — големи, цяла риба можеше да мине през тях. Капакът бе отрязан с горелка и хлабаво прикачен с тел. Собственикът на лодката удари здраво по стоманения цилиндър и той издрънча.

— Ела! — каза той.

На долната палуба отвори един висок шкаф, който съдържаше разнообразни оръжия: снайперова пушка „Драгунов“, американски автомат „Томпсън“, два немски шмайзера, пет противотанкови оръжия „Панцерфауст“ за употреба срещу други плавателни съдове, разнообразни пистолети. Собственикът избра един харпун-тризбец. Подаде го на Колнас.

— Няма да го кълцаш много — каза собственикът с приятен глас. — Няма я Ева, за да почисти. Ще го направиш на палубата, след като разберем какво са му казали. Намушкай го добре, за да не изкара варела над водата.

— Милко може... — започна Колнас.

— Идеята за него беше твоя, ти надrobi попарата, ти ще свършиш работата. Не режеш ли месо всеки ден? Милко ще го качи горе мъртъв и ще ти помогне да го натовариш във варела, когато си го надупчил достатъчно. Запази ключовете му и претърси стаята му. Ако трябва, ще ликвидираме и търговеца Леет. Да няма никакви следи. Повече никакво изкуство за известно време! — каза собственикът на шлепа, който във Франция се наричаше Виктор Густавсон.

Виктор Густавсон е много успешен бизнесмен, замесен в търговията на бившите есесовци с морфин и проститутки. Истинското му име е Владис Грутас.

* * *

Леет остана жив, но без нито една от картините. Те прекараха години в едно правителствено хранилище, докато съдът се мъчеше да реши дали Хърватското споразумение за репарациите може да се приложи за Литва, а Требло гледаше безжизнено от варела си на дъното на Марна. Вече не бе плешив, а рошав и зеленокос, с веещи се по главата му водорасли и треви, досущ подобни на буйните кичури от младостта му.

В продължение на години нито една от останалите откраднати от замъка Лектър картини нямаше да види бял свят.

През последвалите години, благодарение на застъпничеството на инспектор Попил, на Ханибал Лектър бе разрешено от време на време да посещава картините под опека. За него бе влудяващо да седи в глухата тишина на хранилището под погледа на пазача и да слуша носовото му дишане.

Ханибал гледа картината, която някога бе поел от ръцете на майка си, и знае, че миналото съвсем не е минало. Звярът, които разнасяте похотливата си смрад по кожата на Миша и по неговата кожа, все още дишаше, диша и сега. Ханибал обръща „Моста на въздишките“ към стената, вперва поглед в гърба на картината и стои така дълги минути — ръчичката на Миша е изтрита, останал е само празен квадрат. В този празен квадрат са съсредоточени кипящите му от гняв съновидения.

Ханибал расте и се променя, или може би найве излиза онова,
което винаги е бил.

II

*Косато казах: сто Милостта —
тя не излиза от леса,
имах предвид онзи звяр милостиви,
които с кървави нокти убива.*

Лорънс Спингарн

В Парижката опера времето, отредено на доктор Фауст в договора му с Дявола, изтичаше. Ханибал Лектър и лейди Мурасаки гледаха от една частна ложа вляво от сцената как молбите на Фауст да се спаси от пламъците се извисяват към огнеупорния таван на великото творение на Гарние^[1].

Осемнайсетгодишният Ханибал се отнасяше благосклонно към Мефистофел и презрително към Фауст. Докато слушаше с половин ухо кулминацията на спектакъла, той изпиваше с поглед лейди Мурасаки, която се бе нагласила специално за операта. От отсрещните ложи мигаха светлинки — господата отвърщаха театралните си бинокли от сцената, за да поглеждат и към нея.

Силуетът ѝ се очертаваше на светлия фон на сцената — точно както Ханибал я бе видял за първи път в замъка, когато беше момче. Образите преминаваха през съзнанието му един след друг: *блясъкът на красивия гарван, пиещ от водосточния улук, блясъкът на косата на лейди Мурасаки. Първо видя силуета ѝ, после тя отвори прозореца и светлината се отрази в лицето ѝ.*

Ханибал бе извървял дълъг път по моста на мечтите. Бе пораснал и изпълнил дрехите на покойния граф, докато лейди Мурасаки си оставаше същата.

Тя положи ръка върху полата си и Ханибал чу през музиката шепота на материята. Съзнаваше, че тя може да почувства зора му, затова отклони поглед и заразглежда ложата.

Ложата бе доста оригинална. Зад седалките, на невидимо за отсрещните ложи място, бе разположено кокетно канапе на кози крака, където влюбени двойки можеха да се усамотяват под музикалния съпровод на оркестъра отдолу. Миналия сезон, както Ханибал бе научил при работата си с линейките, един по-възрастен господин бе починал от сърдечен синкоп на канапето по време на финалните акорди на „Полетът на бръмбара“^[2].

Ханибал и лейди Мурасаки не бяха сами в ложата.

На първите две кресла седяха парижкият полицейски префект и жена му, факт, който не оставяше почти никакво съмнение по въпроса откъде лейди Мурасаки бе получила билетите. От инспектор Попил, разбира се. Колко бе хубаво, че самият Попил не бе в състояние да присъства, вероятно задържан от някое разследване на убийство — Ханибал се надяваше да е опасно и времепоглъщащо, както и да се води някъде навън, в ужасно време, с вероятност за смъртоносни мълнии.

Лампите светнаха и тенорът Бениамино Джили^[3] получи заслужени овации от взискателната публика, която се изправи на крака. Полицейският префект и жена му се обърнаха назад и се здрависаха с останалите в ложата. Дланите на всички бяха все още изтръпнали от ръкопляскането.

Жената на префекта имаше остро и любопитно око. Загледа се в Ханибал, който изглеждаше прекрасно в смокинга на графа, и не можа да се сдържи да не му зададе следния въпрос:

— Млади момко, моят съпруг ми каза, че сте най-младият студент по медицина, приеман някога във Франция.

— Данните му не са съвсем точни, мадам. Мисля, че е имало някои чираци на хирурзи, които...

— Вярно ли е, че изчитате учебниците си само по веднъж и след това ги връщате в книжарницата още същата седмица, за да си възстановите парите?

Ханибал се усмихна.

— О, не, мадам. И това не е съвсем точно.

Откъде идва тази информация ли? От същото място откъдето и билетите.

Ханибал се наклони към дамата. Опитвайки се да намери някаква реплика, с която да приключи разговора, той извърна очи към префекта и се наведе над ръката на жена му, после силно прошепна:

— Това ми звучи като закононарушение.

Полицейският префект бе в добро настроение, тъй като бе видял как Фауст е наказан за греховете си.

— Млади момко, ще си затворя очите, ако веднага се изповядате пред жена ми.

— Истината е, мадам, че не си възстановявам всичките пари. Книжарницата иска такса за презареждане от двеста франка като

компенсация за допълнителната работа.

След това тръгнаха надолу по великолепно стълбище на операта, под лампионите. Ханибал и лейди Мурасаки слизаха бързо, за да избягат от тълпата, рисуваните от Пилс тавани се движеха над тях, навсякъде имаше криле — в цветовете и в камък. На площада на Операта бяха спрели таксите. Мангалът с въглища на един уличен продавач придаваше на пейзажа оттеньци, сякаш взети от фаустовия кошмар. Ханибал махна на едно такси.

— Учуден съм, че сте казали на инспектор Попил за учебниците ми! — забеляза той, когато се качиха в колата.

— Научил го е сам — обясни лейди Мурасаки. — Казал е на префекта, а префектът е казал на жена си. Тя просто флиртуваше. Обикновено не си толкова недосетлив, Ханибал.

Не се чувства удобно с мен в затворени пространства. Изразява го чрез раздразнение.

— Извинявайте.

Когато таксито минаваше покрай един уличен фенер, тя погледна към Ханибал.

— Неприязнта замъглява чувството ти за преценка. Инспектор Попил продължава да се занимава с теб, понеже го интригуваш.

— Не, миледи. Вие го интригувате. Предполагам, че ви досажда със стиховете си...

Лейди Мурасаки не задоволи любопитството на Ханибал.

— Той знае, че си първи във випуска си. Гордее се с това. Интересът му е до голяма степен благоприятен.

— „До голяма степен благоприятен“ не е оптимистична диагноза.

На площад Де Вож дърветата напъпваха и ухаеха в пролетната нощ. Ханибал освободи таксито, усещайки погледа на лейди Мурасаки дори в тъмнината на покритата веранда. Ханибал бе пораснал. Вече не оставаше тук да нощува.

[1] Шарл Гарние, архитектът на Парижката опера, строена между 1862 и 1875 г. — Б.р. ↑

[2] От Римски-Корсаков. Интерлюдия към операта „Приказка за цар Салтан“. — Б.р. ↑

[3] Бениамино Джили (1890–1957) — италиански оперен певец, един от най-големите лирични тенори на XX век. — Б.р. ↑

— Ще имаш време за чай! — каза лейди Мурасаки.

И веднага го поведе към терасата, явно предпочитайки да бъде с него навън. Той не знаеше какво да мисли за всичко това. Беше се променил, а тя не. Подухна лек ветрец и пламъкът на лампата се източи нагоре. Докато тя сипваше зеления чай, той видя пулса на китката ѝ и почувства нежното ухание, което се носеше от ръкава ѝ.

— Имам писмо от Чийо — каза тя. — Развалила е годежа. Дипломацията не ѝ понася вече.

— Щастлива ли е?

— Мисля, че да. Сделката беше добра, но по старите разбирания. Не бих могла да я укоря. Пише ми, че е направила това, което и аз направих — последвала е порива на сърцето си.

— И при кого я е отвел той?

— При някакъв младеж от университета в Киото, факултета по инженерни науки.

— Бих се радвал, ако е щастлива.

— Бих се радвала, ако ти си щастлив. Добре ли спиш, Ханибал?

— Когато имам време. Когато не мога да спя в стаята си, подремвам на някоя болнична количка.

— Знаеш какво искам да кажа.

— Дали сънувам? Да. Вие не се ли връщате в сънищата си в Хирошима?

— Аз не каня сънищата си.

— Аз трябва да си спомня, по какъвто и да е начин.

На вратата тя му подаде една кутия „бенто“^[1] с нещо за хапване за вечерта и пакетчета чай от лайкучка.

— За да заспиш по-лесно — каза му.

Ханибал целуна ръката ѝ, но не за да спази френския обичай и да се представи като добре възпитан младеж — целуна опакото на ръката ѝ, за да усети вкуса ѝ.

Повтори хайку-то, което бе написал за нея тъй отдавна, в нощта на касапина.

*Нощен сив рибар, огрян
от пълната есенна луна.
Кое е по-красиво?*

— Сега не е пълнолуние — каза тя усмихнато и сложи ръка на сърцето му, както бе правила неведнъж от тринайсетгодишната му възраст насам. После отдръпна ръката си и той почувства студ на това място на гърдите си.

— Наистина ли връщаш учебниците си?

— Да.

— Тоест помниш всичко, написано в тях.

— Всичко, което е важно.

— Значи ще можеш да запомниш, че е важно да не дразниш инспектор Попил. Ако не го предизвикваш, ще е безвреден за теб. И за мен.

Облякла се е в раздразнение като в зимно кимоно. Като знам това, мога ли да го използвам, за да спра да си я представям такава, каквато я видях в банята на замъка преди толкова много време, за да спра да мисля за лицето и гърдите й като водни цветя? Като розовите и кремави лилии в крепостния ров? Мога ли? Не мога.

* * *

Той излезе в нощта, стъпката му бе несигурна, докато не измина една или две пресечки. Напусна тесните улички на квартал „Маре“, пресече моста „Луи Филип“. Сена се плъзгаше под моста, а мостът бе огрян от луната.

От източната си страна Парижката Света богородица изглеждала като огромен паяк с крака във формата на аркбутани и много очи поради кръглите си прозорци. Ханибал си представяше как каменният паяк-катедрала пролазва в тъмното през града, улавя стария влак на гара Орсе и с наслада го поглъща, все едно е червей, или пък, още по-добре, как хваща някой питателен полицейски инспектор, както си излиза от щаба на Ке дез орфевр — само на един разкрач оттук.

Мина по пешеходния мост на острова Сите и заобиколи катедралата, откъдето се чуваха звуците на хорал.

Спря под сводовете на централния вход, загледан в релефа на Страшния съд по арките и трегерите над вратата. Съзерцаваше го, за да го изложи в двореца със спомените си като илюстрация на сложна шийна дисекция. Там — на горния трегер, архангел Михаил държеше везни, сякаш самият той правеше аутопсия. Везните на архангел Михаил наподобяваха хиоидната или подезична кост, а над него бяха светиите на мастоидния израстък на черепа. По-долният трегер — там, където отвеждаха окованите прокълнати — наподобяваше ключицата, а сводовете биха могли да изобразяват структурните нива на шията. Така всичко би се запаметило лесно: *Мускулус стерно-хиоидеус, ожо-хиоидеус, тиро-хиоидеус, югулаааарна вена, Амин.*

Не, нямаше да стане. Проблемът бе в осветлението. Експонатите в дворците със спомените трябва да са добре осветени, с обширни пространства помежду им. А този мръсен камък бе прекалено едноцветен. Веднъж Ханибал не успя да отговори на един изпитен въпрос, понеже отговорът бе тъмен, а той го бе подредил в ума си на тъмен фон. Сложната дисекция на шийния триъгълник, насрочена за следващата седмица, щеше да изисква ясни, добре отстоящи един от друг експонати.

Последните хористи се изнизаха от катедралата един по един, преметнали одеждите си през ръка. Ханибал влезе вътре. Катедралата беше тъмна. Единствената светлина идваше от оброчните свещи. Отиде при мраморната статуя на света Жана д'Арк, близо до един от южните изходи. Пред нея, на течението от вратата лумтяха редици от свещички. Ханибал се облегна на една колона в тъмното и погледна лицето на светицата през пламъчетата. Пламъци по дрехите на майка му. Пламъчетата на свещите се отразяваха в очите му в червено.

Светлината на свещите играеше по света Жана и придаваше на лицето ѝ произволни изражения — като причудливите песни на движени от вятъра камбанки. О, памет, памет! Ханибал се питаше дали света Жана с нейните спомени не би предпочела друг оброк пред огъня. За майка си знаеше, че би предпочела.

Чуха се стъпки — идваше клисарят. Дрънкащите му ключове отекнаха най-напред в близките стени, после повторно — във високия свод. Стъпките му също се чува на два пъти — първо отскочиха от

пода, после се спуснаха от горе на долу, изпратени от необятната тъмнина.

Клисарят видя най-напред очите на Ханибал, блеснали в червено над огнените светлинки, и нещо първично трепна предупредително в него. Тилът му настръхна и той се прекръсти с ключовете си. Ах! Беше просто някакъв мъж, и то млад. Клисарят размаха ключовете си като кандилница.

— Късно е! — каза му и му кимна с брадичка.

— Да, късно е, дори много късно — отвърна Ханибал и излезе през страничната врата в нощта.

[1] Японска дървена лакирана кутия за сервиране на храна. — Б.пр. ↑

Пресече Сена по моста „Дубл“, после тръгна по улица Бюшри, където от един приземен джазклуб се чуваха звуци от саксофон и смях. В рамката на една врата двама влюбени пушеха, около тях лъхаше на трева. Момичето се вдигна на пръсти, за да целуне младежа по бузата, и Ханибал отчетливо почувства целувката по собственото си лице. Музикалните откъси се смесиха с въртящата се в главата му музика, напомняйки му за едно друго време.

Продължи по улица Данте и пресече широкия булевард Сен Жермен, огрян от лунната светлина, после заобиколи музея „Клюни“ и стигна до улица Екол дьо Медсин и нощния вход на Медицинския факултет, където гореше мъждива лампа. Отключи вратата и влезе.

Бе сам в сградата. Сложи бяла престилка и взе списъка със задачите си. Наставник и ръководител на Ханибал в Медицинския факултет бе професор Дюма — способен анатом, който бе избрал преподавателската кариера пред медицинската практика. Дюма бе блестящ учен, но му липсваше искрата на хирурга. Изискваше от всеки свой студент да напише писмо до анонимния труп, който ще дисецира, като благодари на специфичния донор за привилегията да изучава неговото или нейното тяло, без да пропуска да го увери, че освен когато е обект на непосредствено изучаване, тялото ще бъде третирано с уважение и ще бъде покривано по всяко време, където и да се намира.

За утрешната лекция Ханибал трябваше да подготви две презентации — разрез на гърдния кош, показващ интактен перикард, и една деликатна черепна дисекция.

Нощ в дисекционната зала. В обширното помещение с високи прозорци и големи вентилатори бе достатъчно хладно, така че покритите трупове, обикновено съхранявани във формалин, можеха да остават по двайсетте маси и след занятия. През лятото в края на работния ден ги прибираха в специален контейнер. Клетки, малки тела под чаршафите — тела на непотърсени, умрели от глад бездомници, останали сгърчени и след смъртта си, преди да попаднат сред

себеподобните си във формалиновата баня на контейнера с труповете, за да могат най-после да се отпуснат. Бяха хилави и приличаха на птици, бяха съсухрени като замръзналите, нападали по снега птици, които умиращи от глад мъже дерат със зъби.

На Ханибал му беше чудно как при четирийсет милиона мъртви от войната студентите по медицина трябваше да ползват трупове, толкова дълго съхранявани в контейнери, че се бяха разкиснали и обезцветили от формалина.

Понякога Медицинският факултет имаше късмет и се сдобиваше с труп на някой престъпник, обесен или разстрелян в крепостта „Монруж“ или във френ, или пък гилотиниран в затвора „Санте“. За щастие, за краниалната си дисекция Ханибал разполагаше с главата на един питомник на „Санте“, който в момента го гледаше от мивката със спечено от кръв и слама изражение.

Докато университетският трион за аутопсии чакаше за нов двигател, поръчан преди месеци, Ханибал бе пригодил за нуждите на дисекциите една американска електрическа бормашина, споявайки за бургията ѝ със сплав от мед и цинк малко въртящо се острие. Бормашината имаше трансформатор с големината на кутия за хляб, който бръмчеше почти толкова силно, колкото и триона.

Ханибал бе приключил с дисекцията на гръдния кош, когато токът спря, както често се случваше, и осветлението угасна. Той отиде на мивката и започна да работи на светлината на една газена лампа, отмивайки кръвта и сламата от лицето на обекта в очакване да дойде токът.

Когато лампите светнаха, незабавно пристъпи към разрязването на скалпа, отметна го напред и отрязва черепния капак, за да разкрие мозъка. Инжектира в основните кръвоносни съдове цветен гел, като внимаваше колкото може по-малко да нарани дурата^[1], покриваща мозъка. Това бе трудно, но професорът, който обичаше да театралничи, щеше да поиска сам да отстрани дурата и да оголи мозъка пред класа, така че Ханибал я запази почти непокътната.

После леко отпусна облечените си в ръкавици ръце върху мозъка. Бе обсебен от мисли за паметта и за белите полета в собственото си съзнание и му се прииска да може с едно докосване да прочете мечтите на умрелия, а с налягане на волята да изследва собствените си сънища.

През нощта дисекционната бе добро място за мислене. Тишината се нарушаваше единствено от потракването на инструментите и порядко от внезапния стон на обекта в ранния стадий на дисекция, когато някои органи все още можеха да съдържат малко въздух.

Ханибал извърши педантична частична дисекция на лявата страна на лицето, после скицира главата — както дисецираната част на лицето, така и недокоснатата страна — за анатомичните илюстрации, срещу които получаваше част от стипендията си.

Искаше да складира завинаги в ума си мускулната, нервната и венозната структура на лицето. Положил облечената си в ръкавица ръка върху главата на обекта, Ханибал се премести в центъра на собствения си ум и проникна в преддверието на своя дворец със спомени. Докато беше в коридорите, си избра музика — един струнен квартет от Бах, после бързо премина през Математическата зала, през Кабинета по химия и влезе в едно помещение, което наскоро бе заел от музея „Карнавале“ и преименувал в Зала на черепа. Трябваше му само няколко минути, за да запомни всичко, асоциирайки анатомичните детайли с готовите подредби на експонатите от „Карнавале“, като внимаваше да не поставя венозното синьо на лицето на фона на сините пространства по гоблените.

Когато приключи със Залата на черепа, спря за малко в Математическата зала, близо до входа. Това бе една от най-старите части на двореца в неговия ум. Искаше да си достави удоволствие чрез чувството, което бе изпитал на седем години, когато бе разбрал доказателството, представено му от г-н Яков. Тук бяха запазени всички сесии от обучението с г-н Яков в замъка, но не присъстваше нито един от разговорите им в ловната хижа.

Всичко от ловната хижа бе извън двореца със спомените — бе някъде в пространствата около него, скрито в тъмните складове на сънищата му, изпепелено и черно като самата ловна хижа и за да стигне дотам, трябваше да излезе навън. Трябваше да мине през мястото, където разкъсаните страници на Хюйгенсовия Трактат за светлината съжителстваха с мозъка и кръвта на г-н Яков, разпръснати и замръзнали в снега.

Тук, в коридорите на двореца, можеше да избира дали да има музика, или не, но в складовете не можеше да контролира звуците — там някой специфичен звук можеше да го убие.

Излезе от двореца и отново влезе в ума си, върна се зад очите си в осемнайсетгодишното си тяло, което седеше до масата в дисекционната зала с ръка върху един мозък.

Продължи да скицира още около час. В завършената скица вените и нервите в дисецираната половина от лицето точно отразяваха обекта на масата. Неразрязаната страна на лицето обаче не приличаше въобще на обекта. Бе лице от складовете. Бе лицето на Владис Грутас, въпреки че за Ханибал той беше само Бледите очи.

* * *

Нагоре по тесните стъпала, до стаята му над Медицинския факултет и след това — сън.

Таванът на мансардата бе скосен и по-ниската част бе пестеливо и хармонично мебелирана, по японски, с ниско легло. Бюрото му бе във високата част на стаята. Стените около и над бюрото бяха подивели от картини, рисунки на дисекции, незавършени анатомични илюстрации. На всяка от тях органите и кръвоносните съдове бяха точно възпроизведени, но лицата на обектите идваха направо от сънищата му. Над всичко това, от един рафт високо горе, гледаше череп на гибон с дълги зъби.

Можеше да изтърка с четката миризмата на формалин, а мирисът на химикали от дисекционната не достигаше толкова нависоко в проветривата стара сграда. Ханибал не пренасяше в съня си гротескните образи на мъртъвците и наполовина изкормените, нито на разсечените или обесени престъпници, които понякога им докарваха от затворите. Имаше само един-единствен образ, един-единствен звук, които можеха да го извадят от съня му. И той никога не знаеше кога ще дойдат.

* * *

Луната е на път да залезе. Последната лунна светлина, разсеяна от неравното, шуплесто стъкло на прозореца, пълзи по лицето на Ханибал и тихомълком се изкачва по стената. Огрива ръчичката на

Миша на рисунката над леглото му, придвижва се по половинчатите лица на анатомичните рисунки, минава през образите от сънищата му и накрая стига до черепа на гибона — най-напред блясват огромните му зъби, после челото му над дълбоките вдлъбнатини на очите. От тъмното вътре в черепа гибонът гледа към спящия Ханибал.

Лицето на Ханибал е като на дете. Той изсумтява и се обръща настрана, издърпвайки ръката си от невидима хватка.

* * *

С Миша е, стоят в обора до хижата, държи я здраво, Миша кашля. Мъжът с купата опипва месото по ръцете им и говори, но от устата му не излиза никакъв звук, само противният му дъх се вижда в ледения въздух. Миша заравя лице в гърдите на Ханибал, за да избяга от дъха на Мъжа с купата. Бледите очи казва нещо, после всички запяват. Ханибал вижда брадвата и купата. Нахвърля се на Бледите очи, вкус на кръв и небръсната брада, те взимат Миша. Отнасят брадвата и купата. Той се отскубва и тича след тях, краката му се движат мноооого баааавно към вратата, Бледите очи и Мъжът с купата държат Миша за китките над земята, тя извива глава назад и поглежда отчаяно към него през кървавия сняг и вика...

* * *

Ханибал се пробуди разхлипан, вкопчен в края на съня си, стиснал здраво затворените си очи, опитвайки се да се върне отсам точката, в която се събуждаше. Захапа края на възглавницата и се насили да си припомни съня. Как се обръщаха мъжете един към друг?

Как се казаха? Кога изгуби звука? Не можеше да си спомни кога звукът бе изчезнал. Искаше да знае как се обръщаха един към друг. Трябваше да довърши съня си. Отиде в двореца със спомените си и се опита да пресече пространството до тъмните складове, от другата страна на захвърления върху снега мозък на г-н Яков, но не можа. Успя да издържи гледката на майчините си дрехи в пламъци, на мъртвите си родители, на Бернт и г-н Яков, проснати на двора. Успя да види

мародерите, които се движеха в ловната хижа. Ала не успя да премине отвъд висящата във въздуха Миша, която обръщаше глава и го гледаше. Не видя нищо от случилото се след това, спомни си само за едно по-късно време, когато войниците го намериха с верига около врата и го качиха на танка си. А искаше да си спомни всичко. Трябваше да си спомни всичко. *Зъбивклозетната яма*. Подобни проблясъци не идваха често. Седна в леглото. Погледна към гибона на лунната светлина. *Зъби много по-малки от тези. Бебешки зъби. Не страшни. Като моите може би. Трябва да чуя гласовете, носени от вонящия им дъх, знам как миришат думите им. Трябва да си спомня имената им. Трябва да ги намеря. И ще го направя. Дали не мога сам да се разпитам?*

[1] Външна обвивка на мозъка. — Б.пр. ↑

Почеркът на професор Дюма бе мек и закръглен, необичаен за лекар. На бележката пишеше: „Ханибал, моля ви, вижте какво можете да направите по случая Луи Фера.“

Професорът бе закачил за бележката една вестникарска изрезка, в която се съобщаваше за осъждането на Фера и се даваха някои подробности от биографията му. Фера, родом от Лион, работил за Виши като низш функционер, бил жалък колаборационист по време на немската окупация, но по-късно немците го арестували за подправяне и продажба на купони за храна. След войната бил съден за съучастничество във военни престъпления, но го освободили поради липса на достатъчно доказателства. В момента бил осъден на смърт от френски съд за убийството на две жени през периода 1949–1950 година. Екзекуцията му била насрочена за след три дни.

Затворът „Санте“ се намира в 14-и парижки район, недалеч от Медицинския факултет. Ханибал стигна дотам пеш за петнайсет минути.

В двора, където се ексекутираха осъдените на гилотина след забраната за публична декапитация от 1939 година, работници разтоварваха тръби за ремонт на канализацията. Пазачите на портала бяха запомнили Ханибал и го пуснаха да влезе. Когато вписваше името си в книгата за посетители, видя по-горе на същата страница подписа на инспектор Попил.

От една голяма празна стая встрани от главния коридор се чуваха удари с чук. Когато минаваше покрай нея, Ханибал видя едно лице, което разпозна. Самият държавен палач, Анатоли Турно, по традиция известен като „Мосю Париж“, бе докарал гилотината от улица Томб-Исоар, за да я инсталира вътре в затвора. Той изпробваше малките колелца на спускащото устройство на ножа, които му помагат да слиза свободно до долу.

Мосю Париж бе перфекционист. Чест му правеше, че винаги слагаше покривало на върха на отвесните подпори, така че обектът да не вижда ножа.

Луи Фера бе в килията на осъдените на смърт, отделена с коридор от останалите килии на втория етаж в първото здание на „Санте“. Глъчката на претъпкания затвор достигаше до килията му като смесица от неясен говор, викане и дрънчене, но ударите на чука на Мосю Париж, който сглобяваше гилотината на долния етаж, се чуваха съвсем отчетливо.

Луи Фера бе слаб мъж с тъмна коса, високо подстригана на врата и оставена дълга на темето, за да може асистентът на Мосю Париж да хване нещо по-съществено от малките му уши.

Фера седеше на затворническото легло по долно бельо и потъркваше между палеца и пръстите си кръстчето, което висеше от верижката около врата му. Ризата и панталоните му бяха внимателно метнати на един стол, сякаш някой бе седял там и се бе изпарил от дрехите си. Обувките стояха една до друга точно под маншетите на панталона. Дрехите бяха облепени на стола в анатомично положение, Фера чу Ханибал, но не погледна към него.

— Добър ден, Мосю Луи Фера — каза Ханибал.

— Мосю Луи Фера го няма в момента — отвърна Фера. — Аз го представлявам. Какво желаете?

Ханибал крадешком хвърли поглед на дрехите.

— Искам да го помоля да подари тялото си на Медицинския факултет — за научни цели. Ще го третираме с голямо уважение.

— И без това ще вземете тялото му.

— Не мога и не бих взел тялото му без негово разрешение.

— А, клиентът ми се върна! — каза Фера.

Извърна се от Ханибал и тихо заговори на дрехите, сякаш те току-що бяха влезли в килията и седнали на стола. После отново се обърна към решетките.

— Той иска да знае защо въобще да ви го дава.

— Петнайсет хиляди франка за роднините му.

Фера се обърна към дрехите, после отново към Ханибал.

— Мосю Фера казва: „Да го духат роднините ми. Да си подадат ръцете, та да се изсера в тях“.

После Фера понижи тон.

— Трябва да го извините за езика му — разстроен е, а сериозността на въпроса изисква да го цитирам точно.

— Много добре ви разбирам — отвърна Ханибал. — Смятате ли, че ще иска да дари сумата за нещо, което семейството му ненавижда? Това би ли го задоволило, мосю...

— Може да ме наричате Луи. Мосю Фера и аз имаме едно и също малко име. Не. Мисля, че е непреклонен. Мосю Фера живее някак отделно от себе си. Казва, че има много малко влияние върху себе си.

— Разбирам. Не е единствен в това отношение.

— Не виждам как може да разбирате каквото и да било, та вие самият не сте повече от един... от един най-обикновен ученик.

— Значи тогава може да ми помогнете. Всеки студент в Медицинския факултет пише лично благодарствено писмо на донора, с когото се е свързал. Познавайки така добре мосю Фера, бихте ли ми помогнали да му напиша благодарствено писмо? Просто за в случай че вземе положително решение?

Фера потри лицето си. Пръстите му като че имаха по още една допълнителна става — там, където бяха чупени и неправилно зараснали преди години.

— Кой друг би го чел това писмо, освен самия мосю Фера?

— Ако той пожелае, ще бъде изложено във факултета. Ще го видят всички известни и влиятелни хора.

— Може и да го изпрати в *Le Canard enchaîné*^[1] за публикуване.

— Какво по-точно бихте искали да напишете?

— Бих го описал като самопожертвувателен, бих споменал приносите му към науката, към френския народ, към напредъка на медицината, който би спомогнал за идното поколение деца.

— Децата не са важни, махнете децата.

Ханибал бързо нахвърли в бележника си едно благодарствено писмо.

— Смятате ли, че това е достатъчно почтително?

— Вдигна го нависоко, така че Луи Фера да вдигне очи нагоре, а той да прецени по-добре дължината на врата му.

Вратът не е много дълъг. Ако не го хванат здраво за косата, няма да остане много под хиоидната кост и няма да става за показване на фронтален шиен триъгълник.

— Не трябва да пренебрегваме патриотизма — каза Фера. — Когато Великият Шарл^[2] предаваше от Лондон, кой се отзова? Фера,

който беше на барикадите! Vive la France!

Ханибал наблюдаваше как патриотичният плам подува артерията на челото на предателя Фера и как шийната и сънната артерии изпъкват на врата му — *извънредно подходяща за инжектиране глава*.

— Да. Vive la France! — каза Ханибал и поднови усилията си. — Значи писмото ни трябва да наблегне на това, че макар да го наричат човек на Виши, той всъщност е герой от Съпротивата, нали така?

— Разбира се.

— Бих предположил, че е спасявал свалени авиатори?

— Доста пъти.

— И е извършвал обичайните саботажни акции?

— Често и без оглед на собствената си безопасност.

— Опитвал е да защитава евреите?

Засечка от четвърт секунда.

— Без да го е грижа за рисковете.

— Може би са го измъчвали, изпочупили са пръстите му заради Франция?

— И въпреки това той си послужи с тях, за да отдаде гордо почит, когато Великият Шарл се завърна! — каза Фера.

Ханибал спря да записва.

— Изброил съм основните неща тук. Мислите ли, че можете да му го покажете?

Фера прегледа листа от тетрадка, като докосваше с показалец всяка точка, кимаше, мърмореше си нещо.

— Може да включите и някои разкази на приятелите му от Съпротивата, мога да ви ги предоставя. Само за момент, моля.

Фера обърна гръб на Ханибал и се наведе ниско към дрехите си. Когато се изправи, бе взел решение.

— Отговорът на клиента ми е: „Merde. Кажете на младия копелдак, че най-напред ще взема опиума, ще си го натрия по венците и чак тогава ще подпиша.“ Извинете, но точно това ми каза, дума по дума.

Фера се наведе досами решетките и заговори поверително.

— Други затворници от етаж са му казали, че може да получи достатъчно лауданум — толкова лауданум, че ножът да му стане безразличен. „Да спиш, а не да квичиш“ — така бих го формулирал аз в съдебна обстановка. Факултетът „Сен Пиер“ дава лауданум срещу... съгласие. Вие давате ли лауданум?

— Ще се върна при вас с отговор на този въпрос.

— Аз не бих чакал много дълго — отвърна Фера. — От „Сен Пиер“ може би вече идват насам.

Той повиши глас и сграбчи вратната извивка на фланелката си, както би хванал жилетката на костюма си, ако държеше реч.

— Имам пълномощия да преговарям от негово име и със „Сен Пиер“.

Отново приближи до решетките и тихо подзе:

— Ще минат три дни и бедният Фера ще бъде мъртъв, а аз ще съм в траур и без клиент. Вие сте медицинско лице. Мислите ли, че ще боли? Ще го боли ли мозък Фера, когато го...

— Съвсем не. Неприятната част е сега. Преди това. Колкото до самото нещо — не. Нито за миг дори.

Ханибал вече си бе тръгнал, когато Фера го повика и го върна към решетките.

— Студентите няма ли да му се подиграват, да се подиграват на органите му?

— Разбира се, че не. Обектът е винаги покрит, освен специфичната част, която се изучава.

— Дори и ако е... някак си уникален?

— В какъв смисъл?

— Дори и ако има... да кажем, инфантилни органи?

— Това е нещо често срещано и никога, никога не е повод за смях! — отвърна Ханибал.

Ето един кандидат за музея по анатомия, където донорите не се упоменават.

Блъскането на чука на палача рефлектирало като леко потрепване в тъгълчето на околото на Луи Фера, който седеше на затворническото легло с ръка върху ръкава на събеседника си — дрехите. Ханибал си го представи как мислено вижда процеса на сглобяването, издигането на отвесните колони, ножа с острието, предпазвано от цепнато парче градински маркуч, и най-отдолу — вместилището.

После си представи вместилището, сепна се и осъзна какво беше то. Бебешка ваничка. Като спускащ се нож на гилотина умът на Ханибал отсече и прогони мисълта и в мълчанието, което настъпи след това, почувства тревожността на Луи като своя собствена.

— Ще му доставя лауданум — заяви Ханибал.

Ако не успееш да намери лауданум, щеше да купи топче опиум от някой вход.

— Дайте ми формуляра за съгласието. Ще го вземете, когато донесете опиата.

Ханибал погледна Луи Фера, изучавайки лицето му със същото внимание, с което бе оглеждал врата му, помириса страха в него и каза:

— Луи, нека клиентът ви да помисли за следното. Тревожил ли се е въобще за всичките войни, за всичките страдания и болка, причинени през вековете, преди той да се роди?

— Не, никак.

— Тогава защо да се тревожи за нещо, което ще се случи след смъртта му? Всичко е дълбок сън. С тази разлика, че този път той няма да се пробуди.

[1] Френски хумористичен вестник. — Б.р. ↑

[2] Шарл дьо Гол. — Б.р. ↑

Оригиналните гравюри върху дърво, използвани за великия анатомичен атлас на Везалий De fabrica^[1] бяха унищожени в Мюнхен през Втората световна война. За д-р Дюма гравюрите бяха свещени реликви и скръбта и яростта му го бяха подтикнали да сътвори нов анатомичен атлас. Той щеше да бъде най-доброто до този момент от цялата поредица атласи, последвали De fabrica през изминалите четиристотин години.

Дюма смяташе, че рисунките и чертежите са по-качествени от фотографиите при илюстрирането на анатомията и изключително необходими при разчитането на неясни рентгенови снимки. Д-р Дюма бе превъзходен анатом, но не и художник. За свой невероятен късмет той видя ученическата рисунка на жаба на Ханибал Лектьър, проследи развитието му и му осигури стипендия, за да следва медицина.

Ранна привечер в лабораторията. През деня професор Дюма бе дисецирал вътрешното ухо по време на ежедневната си лекция и го бе оставил на Ханибал, който в момента рисуваше ушната мида на черната дъска в петкратно увеличение.

Извън нощният звънец. Ханибал очакваше да доставят един разстрелян от Френ. Взе една количка и я забута по дългия коридор към нощния вход. Едно от колелата на количката тракаше по каменния под и Ханибал отбеляза мислено, че трябва да го оправи.

До тялото стоеше инспектор Попил. Двама санитарни прехвърлиха отпуснатия си товар от носилката върху количката и потеглиха обратно.

Веднъж лейди Мурасаки бе забелязала, за неудоволствие на Ханибал, че Попил прилича на красивия актьор Луи Журдан.

— Добър вечер, инспекторе.

— Искам да поговорим — каза инспектор Попил и видът му по нищо не напомняше Луи Журдан.

— Ще имате ли нещо против, ако продължа да работя, докато говорим?

— Не.

— Елате тогава.

Ханибал затъркаля количката по коридора — сега тракаше по-силно. Вероятно някой лагер.

Попил задържа летящата врата на дисекционната.

Както Ханибал предполагаше, кръвта бе изтекла до капка през огромните гръдни рани, причинени от пушките на Френ. Тялото бе готово за контейнера с трупове. Тази процедура можеше и да почака, но Ханибал беше любопитен да види дали в помещението с трупове Попил ще прилича още по-малко на Луи Журдан и дали в подобна среда прасковеният му тен ще избледнее.

Ставаше дума за помещение с бетонен под и стени, прилежащо към дисекционната. На пода бе закрепен кръгъл контейнер с диаметър около четири метра, напълнен с формалин и покрит с цинков капак. Върху капака имаше редица от вратички на крилати панти. В единия край на стаята отпадъците за деня — в случая цял асортимент от уши, изгаряха в един инсинератор.

Над контейнера се виждаше верижен скрипец. Всеки един от надписаните и номерирани трупове бе закрепен за самостоятелно легло от вериги и завързан за метален прът, който обхождаше окръжността на контейнера. В стената бе монтиран голям вентилатор с прашни перки. Ханибал пусна вентилатора и отвори тежките метални врати на контейнера. Означи тялото, сложи го във верижно легло, с помощта на скрипеца го издигна над контейнера и го спусна във формалина.

— С него ли дойдохте от Френ? — попита Ханибал, когато на повърхността излязоха мехурчета.

— Да.

— Присъствахте ли на екзекуцията?

— Да.

— Защо, инспекторе?

— Аз го арестувах. Аз го отведох там, затова и присъствах.

— Въпрос на съвест, така ли, инспекторе?

— Смъртта е следствие на това, което правя. Аз вярвам в следствията. Ти ли обеща на Луи Фера лауданум?

— Законно получен лауданум.

— Но не и законно предписан.

— Това е честа практика с осъдените на смърт — в замяна на съгласието им да дарят тялото си. Сигурен съм, че знаете това.

— Знам. Но не му го давай.

— Фера един от вашите ли е? Предпочитате да е в съзнание ли?

— Да.

— Искате да усети пълните последствия ли, инспекторе? Ще поискате ли от Мосю Париж да махне покривалото от гилотината, за да може да види и ножа в пълно съзнание и с незамъглен поглед?

— Имам си лични причини. От теб се иска да не му даваш лауданум. Ако разбере, че си му дал лауданум, никога няма да видиш лекарска диплома във Франция. Разгледай този въпрос с незамъглен поглед.

Ханибал забеляза, че Попил не се впечатлява от помещението. Инспекторът продължи:

— А би било жалко, понеже в теб има надежда. Поздравявам те за забележителния ти успех! Достави голяма радост на... Семейството ти би се гордяло... гордее се с теб. Лека нощ.

— Лека нощ, инспекторе. Благодаря ви за билетите за опера.

[1] Пълното заглавие е *De humani corporis fabrica* — „За строежа на човешкото тяло“ (1543). — Б.р. ↑

Вечер в Париж, тих дъждец и лъскави павета. Продавачите затварят за през нощта и насочват дъждовната вода към канавките с парчета от стари килими, навити на руло около улуците.

Миниатюрната чистачка на камионетката на Медицинския факултет работеше на пресекулки и през краткото пътуване до затвора „Санте“ Ханибал трябваше от време на време да намалява, да протяга ръка през прозореца и да чисти предното стъкло.

Влезе в двора през портала на заден ход. Когато подаде глава, за да види къде отива, понеже пазачът не излезе от будката си да го упъти, студеният дъжд окончателно го намокри.

В главния коридор на „Санте“ асистентът на Мосю Париж му кимна към залата с машината. За случая носеше престилка от промазана мушама. Бе покрил с мушама и новото си бомбе и поставил защитната преграда пред мястото, където щеше да застане, за да предпази обувките и маншетите на панталона си.

До гилотината имаше дълга плетена кошница, облицована отвътре с цинк, която чакаше да поеме тялото.

— Надзирателят нареди да не се използват чували — каза асистентът. — Ще трябва да вземеш кошницата и после да я върнеш. Ще се събере ли в камионетката?

— Да.

— Няма ли да я премериш?

— Не.

— Тогава ще си го вземеш целия.

В една варосана стая с високи решетки по прозорците Луи Фера лежеше завързан на една количка в суровата светлина на силните крушки.

Под него бе подпъхната подвижната дъска на гилотината, наречена la bascule. В ръката му имаше абокът за интравенозна инфузия.

До Луи фера стоеше инспектор Попил и тихо му говореше, като с ръка засенчваше ослепителната светлина. Лекарят на затвора вкара

една игла в абоката и инжектира малко количество прозрачна течност.

Когато Ханибал влезе в стаята, Попил не вдигна очи.

— *Спомни си, Луи!* — каза Попил. — Трябва да си спомниш.

Луи извъртя око и веднага забеляза Ханибал.

Попил също видя Ханибал и вдигна ръка, за да го спре. После се наведе ниско над потното лице на Луи Фера.

— *Кажи.*

— Пъхнах тялото на Сандрин в две торби. Пъхнах вътре и палешници за тежест и римите започнаха...

— Не Сандрин, Луи! *Спомни си!* Кой каза на Клаус Барби^[1] къде са скрити децата, за да може да ги изпрати на изток? Искам да си спомниш!

— Аз казах на Сандрин, казах ѝ „само го пипни“, но тя ми се изсмя и римите започнаха...

— Не! Не за Сандрин! — повтори Попил. — Кой каза на нацистите за децата?

— Нямам сили да мисля за това.

— Само още веднъж. Спомни си.

Лекарят вкара още малко от течността във вената на Луи.

— Луи, трябва да си спомниш! Клаус Барби изпрати децата в Аушвиц. Кой му каза къде са били скрити децата? Ти ли му каза?

Лицето на Луи бе сиво.

— От Гестапо ме хванаха, че подправям карти за купони. Когато строшиха пръстите ми, предадох Парду — Парду знаеше къде са скрити сираците. Той получи много за всеки от тях и запази пръстите си. Сега е кмет на Трент-ла-Форе. Аз видях всичко, но не съм помагал.

— Парду — Попил кимна. — Благодаря ти, Луи.

Попил вече се извърщаше от него, когато Луи се обади:

— Инспекторе!

— Да, Луи?

— Когато нацистите хвърляха децата в камиона, къде беше полицията?

Попил затвори очи за момент, после кимна на един пазач, който отвори вратата към залата с гилотината. Ханибал видя, че до машината стояха един свещеник и Мосю Париж. Асистентът на палача махна верижката с разпятието от врата на Луи и я сложи в привързаната към

тялото му ръка. Луи погледна към Ханибал. Вдигна глава и отвори уста. Ханибал отиде до него и Попил не се опита да го спре.

— А парите, Луи?

— В „Сен Сюлпис“. Не в кутията за бедни, а в кутията за душите в Чистилището. Къде е опиятът?

— Обещах ти.

В джоба на самото си Ханибал носеше шишенце с разрежена опиумна тинктура. Пазачът и помощникът на палача нарочно погледнаха встрани. Попил не погледна встрани. Ханибал доближи шишенцето до устните на Луи и той отпи от него. Луи кимна към ръката му и отново отвори уста. Ханибал постави кръстчето и верижката в устата на Луи, преди да го обърнат на дъската, която щеше да го отведе под ножа.

Ханибал проследи с очи Луи и това, което тегнеше на сърцето му. Количката мина с подскок през прага на залата с гилотината и пазачът затвори вратата.

— Той искаше кръстчето да остане при главата му, а не при сърцето му! — каза Попил. — Ти знаеше какво иска, нали? Има ли нещо друго общо между теб и Луи?

— Желанието ни да научим къде е била полицията, когато нацистите са хвърляли децата в камиона. Това е общото между нас.

За момент Попил сякаш щеше да се нахвърли върху него. Но моментът отмина. Попил затвори бележника си и излезе от стаята.

Ханибал веднага заговори лекаря.

— Докторе, какво му инжектирахте?

— Комбинация от тиопентал натрий и още два хипнотика. В тайната полиция я използват при разпити. Понякога освобождава потиснати спомени. На осъдените на смърт.

— Трябва да я имаме предвид, когато работим с кръвта в лабораторията. Бихте ли ми дали пробата?

Лекарят му подаде флакончето.

— Съставът и дозировката са на етикета.

— От съседното помещение се чу тежко тупване.

— На ваше място бих изчакал няколко минути — каза лекарят. — Оставете Луи малко да се слегне.

[1] Клаус Барби или Японският палач (1913–1991) — нацистки военнопръстѣпник, заловен през 1983 г. и осъден на доживотен затвор. — Б.р. ↑

Ханибал лежеше на ниското легло в мансардата си. Свещите хвърляха колеблива светлина върху лицата, които бе нарисувал по спомени от сънищата си, а по черепа на гибона танцуваха сенки. Загледан в празните очни кухини на гибона, Ханибал покри със зъби долната си устна, за да наподоби острите резци на маймуната. До него имаше грамофон с манивела и фуния във формата на лилия. В ръката си държеше спринцовка, пълна с коктейла от хипнотици, който бяха използвали при разпита на Луи Фера.

— Миша, Миша! Идвам при теб.

Пламъци по дрехите на майка му, оброчните свещички, ярко пламтящи пред света Жана. Клисарят каза: „Късно е“.

Пусна грамофона и нагласи иглата върху плочата с детски песнички. Плочата беше издраскана, звукът бе тенекиен и писклив, но го прониза право в сърцето.

*Кажми ми, какво може да е това човече,
което стои самичко в гората...*

Натисна буталото с още половин сантиметър навътре и почувства как наркотикът изгаря вената му. Разтърка ръката си, за да улесни проникването му. Взря се в скицираните лица и се опита да раздвижи устите им. Може би щяха най-напред да запоят, после да кажат имената си. Сам запя, за да ги насърчи.

Но не можа да накара лицата да се размърдат, както не можеше и да дари гибона с плът. Тогава гибонът, лишеният от устни гибон, с извитата в усмивка мандибула, се разсмя зад острите си зъби и *Бледите очи се усмихна и развеселеното му изражение започна да изгаря ума на Ханибал. После — мирисът на запалени дърва в хижата, напластеният пушек в студената стая, трупният дъх на мъжете, скупчени около него и Миша до огнището. След това ги заведоха в обора. В обора имаше разхвърляни изцапани детски дрешки,*

които не бяха техни. Не можеше да чуе какво си говорят мъжете, не можеше да чуе как се наричат един друг. После внезапно се разнесе гласът на Мъжа с купата: „Вземете нея, тя и без това ще умре. Той ще остане преееееесен малко по-дълго.“ Ханибал се бори и хапе, и сега вече идва това, което тъй дълго нямаше сили да види — Миша виси на двете си ръчички, крачетата ѝ са високо над кървавия сняг, извира се, **ОБРЪЩА СЕ НАЗАД КЪМ НЕГО И ГО ГЛЕДА.**

— АНИБА! Гласчето ѝ...

Ханибал седна в леглото и ръката му натисна спринцовката докрай.

И тогава оборът се залюля около него.

— АНИБА!

Ханибал се отскубна, затича се след тях към вратата, вратата на обора го хласна по ръката, костите ѝ пропукаха, Бледите очи се обърна назад и вдигна цепеницата, заблъска го по главата, в двора заехтяха удари на брадва, накрая падна спасителният мрак.

Ханибал се привдигна на таванското си легло, погледът му беше разфокусиран, лицата се размиваха на стената.

Премина отвъд. Премина отвъд онова, което не можеше да погледне, отвъд нещото, което не можеше да чуе и преживее. Пробуди се в хижата със засъхнала кръв отстрани по главата и пламтяща болка в ръката под рамото, прикован с верига към перилата на стълбите на горния етаж и с метнато отгоре му килимче. Чуваха се гръмотевици, не, бяха артилерийски залпове — някой обстрелваше гората. Мъжете, свити пред камината, късаха отличителните си знаци, изхвърляха документите от портфейлите си, надяваха червенокръстки ленти. А после — писъкът и бляскавата светкавица на фосфорния снаряд, избухнал в празната черупка на танка отвън, и пламналата хижа. Престъпниците се втурват навън в нощта към камионетката си. На вратата Кашаваря спира. Вдигнал чантата до лицето си, за да го предпази от горещината, той вади от джоба си катинар и го подхвърля на Ханибал, а през това време следващият снаряд вече лети към тях. Не го чуват как изсвистява, само къщата се повдига и се отмества, балкончето, където лежи Ханибал, се накланя, Ханибал се плъзва и се удря в перилата, а стълбата се сгромолясва върху Кашаваря. Ханибал чува как косата му пращи, лизната от огнен език, после се озовава навън, камионетката

с рев поема през гората, омотаното около момчето килимче се е запалило от едната страна, земята се тресе от избухващи снаряди, наоколо свистят отломки. Ханибал изгася тлеещото килимче със сняг и върви, върви с мъка, а ръката му виси.

Сива зора над парижките покриви. В мансардата грамофонът постепенно е намалил оборотите и е спрял, свещите са догорели. Очите на Ханибал се отварят. Лицата на стената не помръдват. Отново са обикновени скици, плоски листове, потрепващи от течението. Гибонът е възвърнал обичайния си израз. Идва денят. Отвсякъде струи светлина. Отвсякъде струи нова светлина.

Под ниското сиво небе на Вилнюс, в Литва, една полицейска шкода излезе от натовареното движение по Свентарагио и сви в тясна уличка близо до университета, разгонвайки с клаксона си пешеходците, които ругаеха под сурдинка. Колата спря пред един нов съветски жилищен блок, който изглеждаше съвсем пресен в карето от разнебитени сгради. От колата излезе висок мъж в милиционерска униформа, прокара пръст по редицата звънци и натисна копчето до името Дортлих.

Звънецът извъня в апартамент на третия етаж, където един възрастен мъж лежеше в леглото си. Масичката до него беше отрупана с лекарства. Над леглото имаше швейцарски часовник с махало. От часовника до възглавницата се проточваше въженце. Старецът беше куражлия, ала понякога, когато страхът го затиснеше нощем, дръпваше въженцето в тъмното и по песента на часовника разбираше, че е още жив. Стрелката за минутите се движеше на тласъци. Струваше му се, че стенният часовник брои миговете, които му остават до смъртта.

Старецът обърка звънеца със собственото си стържещо дишане. Чу как тонът на домашната помощничка се издига до въпросителни нотки в антрето, после на вратата се показва главата ѝ с щръкнала изпод бонето коса.

— Синът ви.

Дортлих — сега офицер, се провря край нея и влезе в стаята.

— Здравей, татко.

— Още съм жив. Рано е да грабиш.

Стори му се странно, че яростта проблясва вече само в главата му и не стига до сърцето му.

— Донесъл съм ти шоколадови бонбони.

— Дай ги на Бергит, когато си тръгваш. И не я изнасилвай. Довиждане, другарю офицер Дортлих.

— Нямаш вече време да се държиш така. Та ти умираш. Дойдох, за да проверя дали има нещо, което мога да направя за теб — нещо друго, освен апартамента, който ти осигурих.

— Можеше да си смениш името. Колко пъти си смени господарите?

— Достатъчно, за да остана жив.

Дортлих носеше униформата със зелени ширити на съветските гранични войски. Свали едната си ръкавица и отиде до леглото на баща си. Опита се да го докосне, да напипа пулса му, но баща му отблъсна покритата с белези ръка. При вида на тази ръка очите на стария баща овлажняха. Той с усилие се протегна нагоре към медадите, които се поклащаха на гърдите на наведения над леглото му мъж: „Милиционер-отличник“ на Министерството на вътрешните работи, значката на Школата за подготовка на ръководни кадри за затворите и трудовите лагери, орденът „Съветски конструктор на понтонни мостове“. Последното отличие не беше съвсем заслужено — Дортлих бе строил понтонни мостове, но за нацистите, в трудов батальон. И все пак орденът беше красив — емайлиран, а Дортлих знаеше какво да каже, ако някой го запита.

— Как ги раздават тия неща — на килограм ли?

— Не съм дошъл да ти искам благословията. Дойдох да видя дали имаш нужда от нещо и да се сбогувам.

— Достатъчна ми беше болката, че те виждам в руска униформа.

— Двайсет и седма стрелкова! — каза Дортлих.

— Още по-лошо беше, когато те видях в нацистка униформа, това уби майка ти.

— Много бяхме. Не бях само аз. Имам един живот.

Сега имаш легло и можеш да умреш в него, а не в канавката. Имаш въглища. Това е всичко, което мога да ти дам. Влаковете за Сибир са натъпкани като сардели. Хората си стъпват по телата и си серат в шапките. Радвай се на чистите си чаршафи.

— Грутас беше по-лош от теб и ти го знаеше. — Старецът изхриптя и замълча за миг. — Защо тръгна след него? Мародерствал си с престъпници и хулигани, обирал си къщи и си крал от умрели хора.

Сякаш изобщо не беше чул какво му говори баща му, Дортлих подхвана:

— Когато бях малък и се изгорих, ти седя до леглото ми и ми направи пумпал от дърво. Даде ми го и когато се научих да го хващам правилно, ми показа как да го въртя. Много красив пумпал беше, с

всякакви животни по него. Впрочем още го пазя. Благодаря ти за пумпала.

Остави бонбоните близо до долната част на леглото — там, откъдето старецът не можеше да ги блъсне на земята.

— Върни се в твоята милиция, извади ми досието и напиши „няма данни за семейство“ — каза баща му.

Дортлих извади от джоба си лист хартия.

— Ако искаш да те изпратя у дома, когато умреш, подпиши това и го остави за мен. Бергит ще ти помогне и ще ти бъде свидетел на подписването.

Когато се върна в колата, Дортлих не проговори, докато не се сляха с движението по Радвилайтес.

Сержант Свенка, който бе на волана, предложи на Дортлих цигара и попита:

— Трудно ли беше?

— Радвам се, че не съм на негово място — отвърна Дортлих. — Оная мръсна слугиня! Ще трябва да отида, когато е на църква. Заради тая църква накрая ще дойдат и ще я приберат. Мисли си, че нищо не знам. Баща ми след месец ще е мъртъв. Ще го изпратя в родния му град в Швеция. Там ще разполага с хубаво място, три метра дълго.

Лейтенант Дортлих още нямаше собствен кабинет, само бюро в общата стая в милицията, където престижът се мереше с близостта до печката. Сега, когато бе пролет, печката беше студена и я използваша като поставка за документи. Петдесет на сто от документацията, с която бе отрупано бюрото на Дортлих, представляваше бюрокралична плява и половината от нея спокойно можеше да се изхвърли.

Съществуваше много слаба хоризонтална комуникация с милициите и министерствата на вътрешните работи в съседните Латвия и Полша. Милициите в сателитните съветски държави бяха организирани около Централния съвет в Москва, подобно на колело със спици, но без джанта.

Дортлих трябваше да прегледа списъка на чужденците, получили литовски визи. Сравни го с дългия списък на лицата, търсени за различни престъпления, и със списъка на политически неблагонадеждните лица. Осмият поред чужденец с литовска виза бе Ханибал Лектър, новопостъпил член на младежкото звено на Френската комунистическа партия.

Дортлих се качи на собствения си двутактов вартбург и отиде до Държавната телефонна служба, където ходеше веднъж месечно по работа. Изчака отвън, докато видя Свенка, който влизаше, за да започне смяната си. Не след дълго Дортлих се озова в една телефонна кабина и с помощта на Свенка на телефонното разпределително табло свърза към телефона един уред за измерване на силата на сигнала, загледа стрелката, в случай че отнякъде се появи подслушван, и се обади във Франция.

* * *

В мрачното приземие на един ресторант близо до Фонтенбло иззвъня телефон. Звъня пет минути, преди отсреща да вдигнат слушалката.

— Казвай!

— Някой трябва по-бързо да вдига! Откога чакам тук, изстина ми задникът. Трябва ни връзка в Швеция за приемане на едно тяло — каза Дортлих. — Освен това малкият Лектър се завръща. Със студентска виза, получена чрез организацията „Младежи за възраждане на комунизма“.

— Какво?

— Помисли по въпроса. Говорихме последния път, когато вечеряхме заедно — каза Дортлих. После погледна списъка си. — Цел на посещениято: каталогизиране на библиотеката на замъка Лектър в полза на народа. Това трябва да е някаква шега. Руснаците си бършеха задниците с тези книги. Може да се наложи да се направи нещо там при теб. Знаеш на кого да съобщиш.

Северозападно от Вилнюс, близо до река Нерис, се намират развалините на стара електроцентрала — първата в района. В по-добри времена тя е снабдявала със скромно количество електрическа енергия града, както и няколко дъскорезници и един магазин за машини по течението на реката. Работела е по всяко време, независимо от атмосферните условия, тъй като е била захранвана с полски въглища, транспортирани по една теснолинейка или с влекач по реката.

Луфтвафето я бе бомбардирало и изравнило със земята още през първите пет дни на немската инвазия. С възхода на новите съветски далекопроводи тя така и си бе останала невъзстановена.

Пътят към електростанцията бе преграден с верига, захваната за бетонни колове и заключена с катинар. Отвън катинарът бе ръждясал, но отвътре бе добре смазан. Имаше надпис на руски, литовски и полски, който гласеше: „Необезвреден военен обект. Влизането забранено“.

Дортлих излезе от камиона, изтръгна веригата и я хвърли на земята. Сержант Свенка премина през нея. На места изпод пропукания чакъл бяха израснали бурени, които полягаха под камиона с глухо свистене.

Свенка каза:

— Това е мястото, където целият персонал...

— Да! — прекъсна го Дортлих.

— Мислиш ли, че наистина има мини?

— Не. А ако греша, задръж коментара за себе си! — отвърна Дортлих.

Не беше особено общителен и нуждата от помощта на Свенка го правеше раздражителен.

Недалеч от изронените и почернели основи на електростанцията се виждаше ламаринена военна барака.

— Спри там, до оная могила с храсталаците. Прехвърли веригата отзад! — каза Дортлих и завърза веригата за теглича на камиона, разтърсвайки възела, за да намести брънките.

Затършува из храсталаците, намери края на една дървена платформа и закачи веригата за нея. После полека подкара камиона, покритата с храсталаци платформа се отмести и разкри металните врати на противобомбено убежище.

След последното въздушно нападение немците спуснаха парашутисти, за да контролират преминаването на река Нерис — каза Дортлих. — Персоналът на електростанцията се бил скрил тук. Един парашутист почукал на вратата и когато му отворили, хвърлил вътре фосфорна граната. Трудно беше да се почисти. В началото ти трябва малко време, за да привикнеш.

Дортлих разби трите катинара на вратата. Отвори я и отвътре го лъхна застоял въздух с мирис на изгорена плът. Запали електрическият си фенер и слезе по стръмните метални стъпала. Свенка пое дълбоко въздух и го последва. Варосаните стени на убежището бяха покрити с груби дървени рафтове с подредени отгоре им произведения на изкуството. Имаше и увити в парцали икони, номерирани алуминиеви цилиндри за географски карти със запечатани с восък капачки. В дъното бяха струпани празни рамки — някои с извадени пирончета, други със стърчащи разнищени краища от картини на местата, където платното е било набързо изрязано.

— Донеси всичко от този рафт и също ей там, онези изправените — каза Дортлих.

Събра няколко вързопа в една мушама и отведе Свенка до ламаринената барака. Вътре, на дървено магаре, бе поставен красив дъбов ковчег с изваян символ на Асоциацията на океанските и речни труженици от Клайпеда. Ковчегът бе опасан отвсякъде с декоративен релинг и долната му половина бе в по-тъмен цвят — като ватерлинията и корпуса на кораб. Дизайнът бе наистина добър.

— Корабът на бащината ми душа — каза Дортлих. — Донеси ми оная кутия с ватата. Не трябва да трака.

— Ако трака, ще помислят, че са костите му — каза Свенка.

Дортлих плесна Свенка през устата.

— Имай малко уважение. Подай ми отвертката.

Ханибал Лектър смъкна мръсния прозорец на купето и се загледа навън. Влакът лъкатушеше сред прораслящите от липи и борове от двете страни на линията. В далечината се виждаха кулите на замъка Лектър. Три километра по-нататък влакът пронизително изскърца, изхриптя задъхано и спря на станцията в Дубрунст да зареди с вода. Група войници и няколко селскостопански работници слязоха да уринират край железопътната линия. Острата реплика на кондуктора ги накара да се обърнат с гръб към пътническите вагони. Ханибал слезе заедно с тях с раницата си на гръб. Когато кондукторът се върна във влака, Ханибал навлезе в гората. Изчака там, докато парният локомотив отмина, пухтейки, и се стопи в далечината. Сега беше сам в тихата гора. Бе изморен, но изпълнен с решимост.

Когато беше шестгодишен, Бернт го носеше нагоре по витата стълба до водния резервоар и му разрешаваше да погледне през покрития с мъх ръб във водата, в която се отразяваше един кръг от небето. Вътре също имаше стълба. Бернт често плуваше в резервоара заедно с едно момиче от селото. Бернт умря ей там, вдън гората. Момичето вероятно също бе мъртво.

Ханибал се изкъпа набързо и изпра дрехите си. Докато беше във водата, си помисли за лейди Мурасаки и си каза, че би искал двамата да поплуват заедно в резервоара.

Тръгна покрай линията, като бързо се скри в гората, когато чу потракване по релсите — двама мускулести маджари, завързали ризите си на кръста, мощно бутеха дръжките на ръчна количка.

На километър и нещо от замъка линията се пресичаше от нов съветски електропровод. Пътят му през гората бе проправен с булдозери. Когато минаваше под тежките електрически кабели, Ханибал усещаше статичното електричество и космите по ръцете му се изправяха. Наложил се да се отдалечи от електропровода и железопътната линия, за да може компасът на бащиния му далекоглед да се успокои. Значи имаше два пътя до ловната хижа, ако тя все още съществуваше. Електропроводът продължаваше напред, докдето

стигаше погледът, и сигурно минаваше най-много на няколко километра от ловната хижа.

Извади от раницата си пакет американска полева хранителна дажба, изхвърли пожълтелите цигари и изяде консервата месо. Замисли се. *Стълбата се сгромолясва върху Кашаваря, гредите се свличат.*

Можеше хижата изобщо да я няма. Ако беше там, ако нещо бе останало в нея, то щеше да е, защото е било тежко и мародерите не са успели да го отнесат. А за да направи това, което не е било по силите на мародерите, щеше да му е необходима сила. Значи — към замъка.

Ханибал наближи замъка Лектър откъм гората малко преди полунощ. Когато погледна дома си, чувствата му останаха странно непроменени. Да видиш къщата на детството си, не те лекува, но ти помага да разбереш дали си се пречупил, как е станало това, защо е станало — ако, разбира се, искаш да знаеш.

На фона на избледняващата западна светлина замъкът се стори на Ханибал черен и плосък — като картонения замък, в който живееха хартиените кукли на Миша. Картоненият замък от спомените му бе по-голям от каменния замък пред очите му. Хартиените кукли се сгърчват, когато горят. *Пламъци по дрехите на майка му.*

От мястото, където се намираще — сред дърветата зад конюшната, Ханибал чуваше вечерната глъчка. Сираците пееха Интернационала. В гората зад него изскимтя лисица.

От конюшната излезе мъж с кални ботуши, с лопата и кофа в ръце, и мина през зеленчуковата градина. Седна на камъка, за да свали ботушите си, после влезе в кухнята.

„Готвача седеше на камъка — каза Бернт. — Застрелях го за това, че е евреин, а той се изплю в лицето на кивито, което стреля в него.“ Бернт така и не каза името на хивито. *„По-добе да не знаеш, когато му видя сметката след войната“* — каза той, сплитайки пръсти.

Пълна тъмнина. И все пак трябваше да има електричество поне в част от замъка Лектър. Когато накрая лампата светна в кабинета на директора, Ханибал вдигна полевия си далекоглед. Успя да види през прозореца, че италианският таван на майка му е боядисан в бяло — боята скриваше омразните на сталинистите рисувани фигури от буржоазно-религиозния мит. Скоро на прозореца се появи самият

директор с чаша в ръка. Бе натежал и по-прегърбен от преди. Зад него се появи старши възпитателят и сложи ръка на рамото му. Директорът се извърна от прозореца и след няколко мига лампата угасна.

През луната минаваха парцаливи облаци, сенките им стържеха зъбчатите стени и се плъзгаха над покрива. Ханибал изчака още половин час. После, движейки се заедно със сянката на един облак, притича до конюшната. Чу как големият кон хърка в тъмното.

Когато Ханибал влезе в клетката му, Цезар се събуди, прочисти гърло и наостри уши. Ханибал духна в муцуната му и го погали по врата. После прошепна в ухото му:

— Цезар, събуди се!

Ухото на Цезар трепна и погъделичка лицето на Ханибал. Наложил се да стисне с пръсти носа си, за да не кихне. Закри фенерчето си с длан и огледа коня. Цезар бе изчеткан и копитата му изглеждаха добре. Трябваше да е на тринайсет години — беше се родил, когато Ханибал бе петгодишен.

— Сложил си само към сто кила! — каза Ханибал.

Цезар го бутна приятелски с муцуна и Ханибал залитна към страничната преграда. Сложи на коня юзда, хамут с плъстена подложка и теглителна сбруя с две каишки, после завърза ремъците на хамута. Овеси на сбруята торба със зърно и Цезар извърна глава, опитвайки се да достигне торбата.

В замъка вече не се виждаха никакви светлини. Ханибал отиде в бараката, където го бяха заключвали като малък, и взе едно навито въже, инструменти и фенер. После поведе коня извън покритата с чакъл алея, през меката земя — към гората и към лунния полумесец.

Замъкът бе все така тих и тъмен. Застанал на зъбчатия връх на западната кула, сержант Свенка взе слушалката на полевия радиопредавател, който бе мъкнал по двестата стъпала до горе.

Пътеката в края на гората бе препречена с голямо повалено дърво, до което имаше надпис на руски: „Внимание, необезвреден обект!“

Хванал коня за юздата, Ханибал заобиколи поваленото дърво и пое през гората на своето детство. Бледата лунна светлина се процеждаше през короните на дърветата и хвърляше сиви петна по обраслата с бурени пътека. Цезар внимаваше къде стъпва. Когато навлязоха дълбоко в гората, Ханибал запали фенера. Вървеше отпред, а големите като чинии копита на коня стъпваха по ръба на светлинния кръг. Встрани от горския път от земята като гъба стърчеше ябълката на човешко бедро.

От време на време Ханибал се обръщаше към коня и му говореше.

— Колко лета си ни возил по тази пътека в колата, а, Цезар? И Миша, и мен, и Бавачката, и господин Яков.

След тричасова борба с бурените излязоха на поляната.

Хижата си беше там. Не му се видя смалена. Нито плоска като замъка. Издигаше се застрашително, като в сънищата му. Ханибал спря накрая на гората и се взря пред себе си. Хартиените куклички все още се гърчеха в огъня. Ловната хижа бе полуизгоряла, част от покрива бе пропаднала. Единствено каменните стени задържаха сградата да не се срине напълно. По полянката бяха избуяли високи до кръста бурени, а храстите надхвърляха човешки бой.

Изгорелият танк пред хижата бе обвит с диви лози, от дулото му се проточваше цъфнал лозов стрък, а опашката на свалената „Щука“ се подаваше от високата трева като платноходка. В тревата нямаше пътеки. Колчетата на боба в градината стърчаха над високите бурени.

Там, в зеленчуковата градина, Бавачката слагаше ваничката на Миша и когато слънцето затоплеше водата, Миша сядаше вътре и махаше с ръчички на белите зелени пеперуди наоколо. Веднъж той ѝ откъсна един патладжан и ѝ го даде във ваната, понеже тя

харесваше слънчево-моравия му цвят. Миша радостно прегърна затопления зеленчук.

Тревата пред вратата не беше утъпкана. По стъпалата се бяха натрупали листа. Ханибал остана загледан в хижата, докато луната се придвижи с един пръст към залеза си.

Време беше. Ханибал излезе от прикритието на дърветата и изведе големия кон на лунната светлина. Отиде до помпата, заля я с чаша вода от кожения мех, за да заработи, и започна да помпа, докато скрибуцащите смукала не източиха от земята студена вода. Помириса и опита водата, после напои Цезар, който изпи почти пет литра и изяде две шепи зърно от торбата.

Скърцането на помпата се разнесе из гората. Изкряска бухал и Цезар завъртя уши към звука.

* * *

На сто метра навътре сред дърветата Дортлих чу помпата и използва шума, за да се придвижи напред. Можеше да ходи тихо по избуялата папрат, но шишарките и жълдите пукаха под стъпките му. Когато поляната притихна, той замръзна на място, после чу бухащата птица някъде между себе си и хижата, видя я как излетя и закри парчета от небето с разперените си криле, когато мина над него, проправяйки си безшумно път сред сплетените клони.

Дортлих почувства студ и вдигна яката си. После седна в папратта и зачака.

* * *

Ханибал гледаше хижата и хижата гледаше него. Всички стъкла бяха избити. Тъмните прозорци зееха като очните отвори на гибонския череп. С променените от срутването наклони и ъгли, с видимо променената си височина от избуялата наоколо растителност, ловната хижа от детството му бе заприличала на тъмния склад от сънищата му. Ханибал тръгна към хижата през запустялата градина.

Ето там лежеше майка му с пламнала рокля и после, в снега, той сложи глава на гърдите ѝ и усети, че гърдта ѝ е скована от мраз. Там беше Бернт, а там — разпилените страници и замръзналият мозък на господин Яков. Близо до стълбите — баща му по очи, мъртъв по вина на собствените си решения.

Сега на земята нямаше нищо.

Входната врата на хижата бе натрошена и висеше на една панта. Ханибал изкачи стъпалата и бутна вратата. Вътре в тъмното нещо драскаше и сякаш се мъчеше да си пробие път. Ханибал протегна ръка с фенера и влезе.

Стаята бе частично овъглена и наполовина открита към небето. Върху срутените стълби бяха нападали греди от покрива. Масата бе смачкана. В ъгъла малкото пиано лежеше обърнато на една страна, клавишите от слонова кост изглеждаха зловещо озъбени. По стените имаше надписи на руски: „Мамицата ѝ на петилетката“ и „Капитан Гренко е гъз“. През прозореца изскочиха две животинки.

Стаята сякаш внушаваше на Ханибал да пази тишина. Но той не се подчиняваше и упорито вдигаше шум. Намести с лоста си капака на голямата печка и остави фенера си върху нея. Фурните бяха отворени и решетките им липсваха, вероятно задигнати от крадци заедно с тенджерите — бяха удобни за лагерен огън.

Ханибал се зае да чисти на светлината на фенера. Изхвърляше навън всички отломки от стълбите, които можеше да помръдне. Останалото бе приковано към земята от огромните покривни греди — обгорена купчина от гигантски клечки за игра.

Все още работеше, когато зората навлезе през издънените прозорци и очите на една опърлена препарирана глава на стената уловиха червения блясък на изгрева.

Ханибал огледа купчината греди, направи двойна примка, наниза я на една от гредите в средата на купчината и излезе заднешком през вратата, отпусайки въжето.

Събуди Цезар, който ту дремеше, ту хрупаше трева. Поразходи го няколко минути, за да го загрее. Изобилната роса се просмукваше през крачолите на панталоните му, блещукаше по тревата и покриваше като студена пот алуминиевата обвивка на бомбардировача-изстребител. Видя на дневната светлина как една дива лоза се бе прихванала в парниковите условия, създадени от сенника на „Щука“-та, и вече бе

пуснала големи листа и нови филизи. Пилотът и стрелецът все още седяха вътре и лозата бе прекарала пипалата си между ребрата и през черепите им.

Ханибал завърза въжето си за ремъците на хамута и поведе Цезар напред, докато раменете и гърдите на големия кон усетиха товара. Щракна с пръсти в ухото на Цезар — звук от детството му. Цезар се приведе, опъна въжето, напрегна мускули и тръгна напред. Вътре в хижата се разнесоха трясъци. От прозорците изригнаха облаци сажди и пепел и се понесоха към гората като бягаща тъмнина.

Ханибал потупа коня и обзет от нетърпение, не изчака прахолякът да се слегне, а завърза около устата си една носна кърпа и влезе вътре. Закатери се по сгромолясалата се купчина от останки, разкашля се, закачи въжето, затегли. Още две дръпвания и най-тежкото парче излезе от дълбините на отломките — там, където бяха паднали стълбите. Остави Цезар завързан и с лост и лопата се зае да разчиства, изхвърляйки навън парчета начупени мебели, няколко полуизгорели възглавници, една коркова облицовка на термос. Изрови от купчината опърлена глиганска глава, закрепена на табличка.

Когато разклати глиганската глава, нещо в нея изтропа. Хвана езика на глигана и го издърпа навън. Обърна главата с муцуната надолу и върху капака на печката се изсипаха бижутата на майка му. Не спря, за да разглежда бижутата, а веднага продължи да разчиства.

Когато видя ваничката на Миша — бакърената ваничка на Миша с украсената с извивки дръжка, спря и се изправи. За миг стаята заплува пред очите му. Наложил му се да се хване за студения ръб на печката и да облегне чело на студения чугун. После излезе навън и се върна с няколко метра цъфтяща дива лоза. Не погледна във ваната, само нави цветната гирлянда отгоре ѝ и я постави върху печката. Но не можа да понесе тази гледка, изнесе ваната навън и я сложи върху танка.

Шумът от ровенето в отломките и ударите с лоста улесниха движението на Дортлих. Той наблюдаваше от тъмната гора, като подаваше само едната цев на далекогледа си и поглеждаше само когато чуеше ударите на лопатата и лоста.

Ханибал измъкна от купчината скелет на ръка, после разкри черепа на Кашаваря. Усмивката на черепа носеше добри новини — златните зъби доказваха, че мародерите не бяха стигнали дотук.

Намери и кожената куриерска чанта на Кашаваря, все още притисната от една облечена в ръкав ръка. Изтегли я изпод ръкава, занесе я на печката и я изсипа отгоре. По чугунената повърхност изтрополиха цял асортимент от нашивки за яки, отличителни знаци на литовската милиция, нацистки есесовски нашивки, значки за фуражка с череп и кръстосани кости на Вафен СС, алуминиеви орли на литовската милиции, месингова значка за яка на Армията на спасението и шест войнишки плочки^[1].

Най-горната беше на Дортлих.

* * *

Цезар забелязваше две групи неща в ръцете на хората: в първата влизаха ябълките и торбите с овес, а във втората — камшиците и пръчките. Откакто като малко жребче ядосаният Готвач го гонеше от зеленчуковата градина, никой не можеше да го доближи с пръчка в ръка. Ако, когато излезе иззад дърветата, Дортлих не носеше покритата си с кожа милиционерска палка, Цезар можеше и да не му обърне внимание. Ала при вида на палката конят изпръхтя и пристъпи няколко крачки напред с тежките си копита, повличайки въжето надолу по стълбите на хижата, после се обърна с лице към мъжа.

Дортлих даде заден ход и изчезна в гората. Спря на стотина метра от хижата сред високата до раменете му, мокра от росата папрат, откъдето зейналите прозорци не се виждаха. Извади пистолета си и го зареди.

На четирийсетина метра зад хижата имаше тоалетна с резбована дървения под стряхата. Посадената край тясната пътека мащерка бе избуяла и подивяла, а двата живи плета, които скриваха тоалетната от хижата, се бяха съединили над пътеката. Дортлих с мъка успяваше да се промъкне през клоните и листата, които влизаха в яката му и шибаха врата му. Държеше палката пред лицето си и предпазливо напредваше. С палката в едната ръка и пистолета в другата тъкмо бе направил две стъпки към един страничен прозорец на хижата, когато ръбът на една лопата го удари през гръбнака и краката му се подкосиха. Докато се свличаше успя да изпрати един изстрел в земята.

После лопатата извънтя по тила му и последното нещо, което усети, преди да потъне в нощта, бе допирът на трева до лицето му.

* * *

Птича песен, рояци от градински овесарки по дърветата и жълтите отблясъци на сутрешното слънце по високата трева, полегнала там, където бяха минали Ханибал и Цезар.

Затворил очи, Ханибал стоя облегнат на изгорелия танк в продължение на близо пет минути. Обърна се към ваничката и леко поотмести дивата лоза — колкото да види останките на Миша. Когато се увери, че всичките й бебешки зъбки са си на мястото, почувства странно облекчение — едно от ужасните му видения се разпръсна.

Избра сред бижутата на печката брошка, която бе виждал на гърдите на майка си — редичка от диаманти, превърната в лентичка на Мьобиус. Взе панделката от една камея и закачи брошката там, където Миша бе носила панделка в косата си.

Изкопа малък гроб на един склон източно от хижата и го застла с всичките диви цветя, които намери наоколо. Положи ваничката в гроба и я покри с керемиди.

Застана до горната част на гроба. Когато чу гласа му, Цезар вдигна глава от тревата и спря да хрупа.

— Миша, истинска утеха е, че няма Бог. Че не си заробена някъде там, в Небесата, че няма да си принудена да му целуваш задника за вечни времена. Това, което имаш, е по-добро от Рая — благословената забрава. Липсваш ми.

Ханибал запълни гроба с пръст, утъпка я с ръце и започна да трупа борови иглички, листа и клонки, докато гробът не се сля с горския килим.

На известно разстояние оттам, на една полянка седеше Дортлих — завързан за едно дърво и със запушена уста. Ханибал и Цезар отидоха при него.

Ханибал се настани удобно на земята и разгледа съдържанието на чантата на Дортлих. Карта, ключове за кола, армейска отварачка за консерви, сандвич в мушамено пликче, една ябълка, резервни чорапи и

портфейл. Извади от портфейла лична карта и я сравни с войнишките плочки от хижата.

— Хер... Дортлих. Искам да ви благодаря от свое име и от името на починалото ми семейство за това, че днес дойдохте тук. За нас това означава много, а за мен лично — особено много. Радвам се, че имам възможността да поговоря сериозно с вас за това, че сте изяли сестра ми.

Отпуши устата му и Дортлих веднага заговори.

— Аз съм милиционер от града, съобщиха ми за откраднат кон! Това е всичко, което искам — просто кажете, че ще върнете коня, и ще забравим цялата история.

Ханибал поклати глава.

— Помня лицето ти. Виждал съм го много пъти. Както и ръцете ти с ципите между пръстите, когато ни опипваше, за да разбереш в кой от нас има повече месо. Спомняш ли си как кипеше водата във ваничката на печката?

— Не. От войната помня само, че ми беше студено.

— Беше ли планирал за днес да изядеш и мен хер Дортлих? Ето обедът ти е тук. — Ханибал разгледа сандвича. — Колко много майонеза, хер Дортлих!

— Всеки момент ще дойдат да ме потърсят — каза Дортлих.

— Опипвахте ръцете ни! — Ханибал опипа ръката на Дортлих. — Опипвахте бузите ни — продължаваше той, щипейки бузата на Дортлих. — Наричам те „хер“, но ти не си немец, нали? Не си нито литовец, нито пък руснак, или какъвто и да било друг, нали? Ти си гражданин на себе си, гражданин на Дортлих. Знаеш ли къде са другите? Поддържаш ли връзка с тях?

— Всички са мъртви, всички умряха във войната.

Ханибал се усмихна и развърза вързопчето, което беше направил от носната си кърпа. Беше пълно с гъби.

— Мръчкулите са по сто франка за сантиграм в Париж, а тези растяха на един пън.

Ханибал стана и се отправи към коня. Дортлих веднага се заизвива на място.

Върху широкия гръб на Цезар имаше навито въже. Ханибал закачи свободния му край за каишите на хомота. Другият край бе завързан на клуп за бесене. Ханибал отпусна малко въже и се върна с

клупа при Дортлих. Разтвори сандвича му и смаза въжето с майонеза, после намаза богато с майонеза врата на Дортлих.

Дортлих се задърпа и извика:

— Един остана жив! В Канада е! Гренц! Потърсете плочката му! Готов съм да свидетелствам.

— За какво, хер Дортлих?

— За това, което казахте. Не съм го направил аз, но видях кой го направи.

Ханибал нагласи клупа около врата на Дортлих и го погледна в лицето.

— Изглеждам ли ти ядосан?

После се върна при коня.

— Само той остана, Гренц. Избяга с кораб за бежанци от Бремерхавен. Мога да дам клетвена декларация.

— Добре. Значи си готов да пееш?

— Да, ще пея.

— Да попеем тогава за Миша, хер Дортлих. Ти знаеш тази песничка. Миша много я обичаше.

Обърна Цезар със задницата към Дортлих и прошепна в ухото му:

— Не искам да гледаш това.

После започна да пее.

Едно човече стои в гората тихо и безмълвно...

Щракна с пръсти в ухото на Цезар и го поведе напред.

— Пей, хер Дортлих! *Облечено е в пурпурночервено палтенце.*

Дортлих въртеше врата си наляво-надясно в мазния клуп и наблюдаваше как въжето се развива на тревата.

— Но ти не пееш, хер Дортлих!

Дортлих отвори уста и беззвучно запя: *Кажми ми, какво може да е това човече...*

А после запяха двамата заедно: *... което стои самичко в гората...* Въжето се поиздигна над тревата и Дортлих закрещя:

— Порвик! Казваше се Порвик! Наричахме го Кашаваря. Загина в хижата. Видели сте го.

Ханибал спря коня и се върна при Дортлих, наведе се над него и го погледна в лицето.

— Завържете го! Завържете коня, може да го ухапе някоя пчела!

— Да, в тревата има доста пчели — каза Ханибал и погледна към плочките с имената. — А Милко?

— Не знам, не знам! Кълна се!

— Е, стигнахме до Грутас.

— Не знам, не знам! Пуснете ме и ще дам показания срещу Гренц. Ще го намерим в Канада.

— Още няколко стихчета, хер Дортлих!

Ханибал поведе коня напред. Въжето, вече почти изпънато, блестеше от росата.

... което стои самичко в гората...

Дортлих сподавено изписка:

— Колнас! Колнас е във връзка с него.

Ханибал потупа коня, върна се и се наведе над Дортлих.

— Къде е Колнас?

— Във Фонтенбло, близо до двореца Фонтенбло, във Франция. Има там ресторант. Аз оставям съобщения. Само така мога да се свързвам с него. — Дортлих погледна Ханибал в очите. — Кълна се в Бога, че тя беше мъртва. Беше си и без това мъртва. Кълна се.

Загледан в лицето на Дортлих, Ханибал щракна с пръсти на коня. Въжето се опъна, разсипаха се капчици роса, малките косъмчета по въжето се изправиха. Сподавеният вик на Дортлих потъна в гласа на Ханибал, който виеше в лицето му:

... което стои самичко в гората с пурпурночервеното си палтенце.

Чу се мокро хрущене и кръвта заструи от артерията на тласъци. Главата на Дортлих продължи да се търкаля след клупа по протежение на около шест метра, после спря, обърната нагоре към небето.

Ханибал подсвири и конят спря, наострил уши.

— Наистина, с пурпурночервено палтенце.

Ханибал изхвърли на земята вещите от чантата на Дортлих и прибра ключовете от колата му и документите му. Набързо направи шиш от една зелена клонка и потупа джобовете си за кибрит.

Докато огънят гореше и се превръщаше в необходимата му жарава, Ханибал свали от коня всички амуниции, за да не се оплете в храсталаците, и го отведе до пътеката към замъка. Прегърна го през врата и го тупна по задницата.

— Върви си у дома, Цезар. Върви си у дома.

Цезар знаеше пътя.

[1] Войнишката плочка с името, кръвната група и някои други данни обикновено се носи окачена на врата, а на загиналите войници се набива в небцето. — Б.р. ↑

По голия, разоран път покрай далекопровода пълзеше тежка мъгла и сержант Свенка каза на шофьора си да намали скоростта на камиона, за да не се блъснат в някой пън. Погледна на картата си и я свери с номера на един пилон, поддържащ тежките електропроводи.

— Тук е.

Следите от гумите продължаваха в далечината, но на това място колата на Дортлих беше спирала и на земята бе покапало масло.

От камиона слязоха полицаи и кучета — два големи черни вълка, възбудени от това, че отиват в гората, и една хрътка. Сержант Свенка им даде да подушат горницето на фланелената пижама на Дортлих и те се спуснаха напред. Под схлупеното небе дърветата изглеждаха сиви, с неясно очертани сенки, а над просеките бе надвиснала лека мъгла.

Кучетата кръжаха около ловната хижа. Хрътката се мятеше насам-натам, хвърляше се към гората и се връщаше обратно. Един войник извика откъм дърветата. Не го чуха и се наложи да надуе свирката си.

Главата на Дортлих стоеше върху един пън, а върху главата бе кацнал гарван. Когато войниците приближиха, гарванът излетя, отнасяйки каквото можеше.

Сержант Свенка пое дълбоко въздух и даде пример на мъжете, като отиде досами главата на Дортлих. Бузите липсваха — бяха чисто изрязани, отстрани се виждаха зъбите. Устата беше широко отворена — държеше я плочката с името на Дортлих, затъкната между зъбите.

Намериха огъня и шиша. Сержант Свенка опипа пепелта на дъното на малкото огнище. Беше студена.

— Бузи и гъби мръчкули на шиш — каза той.

Инспектор Попил вървеше от Дирекцията на полицията на Ке дез орфевр към площад Де Вож с тънка кожена папка в ръка. Когато по пътя спря в едно кафене за чаша еспreso, на бара му замириса на калвадос и съжали, че е още рано за вечеря.

Когато стигна до дома, към който се беше отправил, се заразхожда напред-назад по чакъла, като често поглеждаше нагоре, към прозорците на лейди Мурасаки. Полупрозрачните пердета бяха спуснати. От време на време тънкият плат помръдваше от течението.

Дневната портиерка — една възрастна гъркиня, го позна.

— Мадам ме очаква — каза Попил. — Младият момък минавал ли е насам?

Жената долови с портиерските си антени, че тук има нещо, и избра безопасния вариант.

— Не съм го виждала, господине, имах свободни дни.

После натисна звънеца и пусна Попил.

* * *

Лейди Мурасаки се отпусна в благоуханната си вана. Във водата се полюшваха четири гардении и няколко портокала. Върху любимото кимоно на майка ѝ бяха избродирани гардении. Кимоното отдавна бе станало на пепел. Спомняйки си за това, тя направи вълничка, която пренареди цветовете. Когато се омъжи за Роберт Лектър, майка ѝ прояви разбиране. За разлика от баща ѝ, в чиито редки писма от Япония все още имаше ледени нотки. Вместо изсушено цвете или ароматна трева последното му писмо съдържаше почерняла вейка от Хирошима.

Това звънецът ли беше? Лейди Мурасаки се усмихна, помисли: „Ханибал“, и се протегна за кимоното си.

Но той винаги се обаждаше или изпращаше бележка, преди да дойде. Освен това звънеше, преди да си отключи. Сега не се чуваше

ключ в ключалката — само звънецът прозвуча отново.

Излезе от ваната и бързешком се уви в памучната роба. Погледна през шпионката. Попил. Като пулила, зеница. Попил в пулилата ѝ на шпионката.

На няколко пъти бе излизала да обядва с Попил и бе оставала доволна от прекарването. Първия път, в „Льо Пре Каталан“ в Булонския лес, обядът протече по-скоро сковано, но следващите пъти ходиха в „Ше Пол“, близо до работата му, и там се чувстваха по-свободно. Той ѝ изпращаше покани и за вечеря, винаги с придружителна бележка, една от тях съдържаха хайку с доста смели намеци. Тя отказваше вечерите, също в писмена форма.

Дръпна резето на вратата. Косата ѝ бе събрана нагоре, изящните ѝ крака бяха боси.

— Инспекторе.

— Извинете ме, че идвам без уговорка. Звънях ви, но никой не вдигна.

— Всъщност чух телефона.

— Сигурно сте го чули от ваната.

— Влезте.

Проследи погледа му и видя как той веднага провери дали снаряжението пред доспехите си е на мястото — кинжалът танто, късият меч, дългият меч, бойната брадвичка.

— Тук ли е Ханибал?

— Няма го.

Поради красотата си лейди Мурасаки бе пасивен ловец. Стоеше с гръб към камината, с ръце, скрити в ръкавите, и чакаше дивечът да дойде при нея. Докато инстинктът на Попил го караше да се движи, да гони дивеча.

Бе застанал зад един диван, с ръце на тапицерията.

— Трябва да го намеря. Кога за последен път го видяхте?

— Колко дни станаха? Май пет. Случило ли се е нещо?

Попил се приближи до доспехите. Поглади с ръка лакираната повърхност на един сандък.

— Знаете ли къде е?

— Не.

— Не каза ли къде отива?

Лейди Мурасаки погледна Попил. Сега ушите му бяха почервенели. Не спираше да се движи, задаваше въпроси, пипаше тук и там. Обичаше да докосва различни тъкани, нещо гладко, после нещо грапаво. Беше го забелязвала и на масата. Гладко, после грапаво. Както върха и основата на езика. Знаеше, че с този образ може да го наелектризира и да отклони кръвта от мозъка му.

Попил заобиколи едно растение в саксия. Когато я погледна през листата, тя му се усмихна и наруши потока на мисълта му.

— На екскурзия е. Не съм сигурна точно къде.

— Екскурзия, да. Мисля, че е на ловна екскурзия за военнопръстълници — каза той и я погледна в лицето.

Съжалявам, но ще трябва да ви покажа това.

Попил сложи на ниската масичка една неясна снимка, все още влажна и с извити краища, извадена от термофакса на Съветското посолство. На нея се виждаше главата на Дортлих върху пъна, няколко милиционери и три кучета — две вълча порода и една хрътка. Имаше и втора снимка на Дортлих — от карта на служител на съветската милиция.

— Намерили са го в гората, принадлежала на семейството на Ханибал преди войната. Знам, че Ханибал е бил наблизко — предния ден е преминал през границата с Полша.

— Защо трябва да е Ханибал? Този човек сигурно има много врагове — казахте, че е бил военнопръстълник.

Попил побутна напред снимката от служебната карта.

— Така е изглеждал приживе.

След това извади от чантата си една скица — първата от цяла поредица.

— Ханибал го е нарисувал и е закачил рисунката на стената в стаята си.

Половината от главата бе анатомична рисунка, другата половина бе определено лицето на Дортлих.

— Кой ви пусна в неговата стая?

Попил изведнъж се ядоса.

— Питомното ви змийче е убило човек. Сигурно не за първи път, както може би знаете по-добре от мен. Тук има и други — продължи той, вадейки една по една и другите скици. — Ето това беше в стаята му, и това, и това, и това. Това лице е от Нюрнбергския процес, помня

го ясно. Тези хора се крият и сега. Ако могат, ще го убият, без да им мигне окото.

— А съветската полиция?

— Вече разследва във Франция. Тихомълком. Нацист като Дортлих в Народната милиция е голям срам за руснаците. Вече са взели досието му от Щази в ГДР.

— Ако хванат Ханибал...

— Ако го хванат в Източна Европа, просто ще го разстрелят. Ако избяга, може да потулят историята, при положение че си държи езика зад зъбите.

— Вие бихте ли я потулили?

— Ако направи нещо във Франция, ще влезе в затвора. Би могъл да изгуби главата си.

Попил спря да се движи. Раменете му хлътнаха. Пъхна ръце в джобовете си.

Лейди Мурасаки извади ръце от ръкавите си.

— А вас биха могли да ви депортират — каза той. — Ще ми е мъчно, ако това се случи. Обичам да ви виждам.

— Само с очите си ли живеете, инспекторе?

— А Ханибал само с очите си ли живее? Вие бихте направили всичко за него, нали?

Тя понечи да обясни нещо, да се оправдае, но само каза: „Да“, и зачака.

После се примоли:

— Помогнете му. Помогнете ми, Паскал.

Никога преди не го бе наричала с малкото му име.

— Изпратете ми го — каза той.

Гладките и тъмни води на река Есон бавно течаха край склада и под пригодения за живеене черен плоскодънен шлеп, който бе на котва до един кей близо до градчето Вер льо Пти. Ниските му кабинички бяха със спуснати пердета. Между шлепа и брега висяха телефонен и електрически кабели. Листата в саксиената градина бяха влажни и лъскави.

Вентилаторите на палубата бяха отворени. През единия от тях се разнесе писък. На едно от долните прозорчета се появи сгърчено от болка женско лице с опряна в стъклото буза, после една широка ръка изблъска лицето и закри прозореца с пердето. Никой не видя нищо.

Леката мъгла създаваше ореол около лампите на кея, а точно над тях се виждаха няколко звезди, които светеха твърде слабо, за да бъдат разпознати.

На пътя над кея един пазач на портала освети с фенерчето си камионетката с надпис „Кафе дьо л’Ест“ и разпознавайки Петрас Колнас, му махна по посока на оградения с бодлива тел паркинг.

Колнас бързо премина през склада, където един работник маркираше с боя кашони с електроуреди, по които пишеше *U.S. Post Exchange, Neuilly*. Складът бе претъпкан с кашони и Колнас трябваше да се провира между тях, за да излезе на кея.

До трапа на шлепа един пазач седеше на маса, направена от дървен контейнер. Режеше салам с джобното си ножче и същевременно пушеше. Избърса ръце в носната си кърпа, за да изтръска цигарата си, после видя Колнас, позна го и му даде път, като направи знак с глава.

Колнас си имаше собствен живот и не се виждаше често с другите. Обхождаше с купичката кухнята на ресторанта си, опитвайки от всичко, и откакто бе свършила войната, бе доста напълнял.

Слабият както винаги Зигмас Милко го пусна в кабината.

Владис Грутас седеше на кожено канапе, протегнал крак към една жена с насинена буза, която му правеше педикюр. Изглеждаше смачкана и повехнала и вече бе прекалено стара, за да се продава.

Грутас вдигна поглед — приятното му, открито изражение означаваше, че е ядосан. Капитанът на шлепа пляскаше карти на една маса за навигация с един главорез на име Мюлер от бившата есесовска бригада „Дирлевангер“. Мюлер имаше корем като воденичен камък и затворнически татуировки, които покриваха целия му врат, ръцете му и продължаваха надълбоко в ръкавите. Когато Грутас обърна беззаникавите си очи към играчите, те си събраха картите и напуснаха кабината.

Без да губи време за поздравии, Колнас каза:

— Плочката на Дортлих е била натикана между зъбите му. Немска работа, неръждаема стомана, не се топи, не изгаря. Момчето има и вашата, и моята, и на Милко, и на Гренц.

— Ти тогава нали каза на Дортлих да претърси хижата — обади се Милко.

— Домързяло го е копелето — каза Грутас и отблъсна жената с крака си, без да я погледне.

Тя бързо излезе от кабината.

— Къде живее онова отровно момченце, което е убило Дортлих? — попита Милко.

Колнас сви рамене.

— В Париж. Студент е. Не знам как е взел визата.

Влязъл е с нея, но няма информация да е излязъл. Никой не знае къде е.

— Ами ако отиде в полицията? — попита Колнас.

— С какво ще отиде? — възрази Грутас. — С бебешките си спомени? С детските си кошмари или с плочките с имената ни?

Дортлих може да му е казал как ми се обажда по телефона, за да се свърже с теб — каза Колнас.

Грутас сви рамене.

Милко изсумтя.

— Момчето ще се опита да ни види сметката.

— Ще се опита ли? Аз бих казал, че на Дортлих му я е видял. Не е било лесно да се убие Дортлих. Сигурно го е застрелял в гръб.

— Иванов ми е длъжник — каза Грутас. — От службата за сигурност на Съветското посолство ще ни кажат къде е малкият Ханибал, а ние ще свършим останалото. За да не се тревожи Колнас.

Някъде от долу се чува сподавени викове и шум от удари. Мъжете не обърнаха внимание.

— Свенка ще смени Дортлих — каза Колнас, за да покаже, че не се тревожи чак толкова.

— Трябва ли ни? — попита Милко.

Колнас сви рамене.

— Няма как. Свенка е работил с Дортлих две години. Той е единствената връзка, която ни е останала с картините. Освен това депортираните минават през него, той може да определя и да изпраща почитавите в Комисията за интернирани лица в Бремерхавен, а ние да ги получаваме оттам.

Изплашен от плана на Плевен^[1] за превъоръжаване на Германия, Йосиф Сталин прочистваше Източна Европа чрез масови депортации. Всяка седмица се композираха претъпкани влакове, които водеха или към смъртта в трудовите лагери на Сибир, или към мизерията в лагерите за бежанци на Запад. Отчаяните депортирани снабдяваха Грутас с богати попълнения от жени и деца. Той търгуваше, с каквото можеше — с жени, с морфин — немски, с медицинско качество, с конвертори AC/DC за електроуредите на черния пазар.

Грутас се замисли.

— Този Свенка бил ли е на фронта?

Не вярвах, че някой, сражавал се на Източния фронт, може да бъде истински практичен.

Колнас сви рамене.

— Звучи ми млад по телефона. Дортлих се беше споразумял с него за някои неща.

— Трябва да приберем всичко оттам. Много е рано да продаваме, но трябва да изнесем всичко. Кога ще се обади пак?

— В петък.

— Кажу ми да го направи сега.

— Ще поиска да се оттегли. Ще иска документи.

— Можем да го изпратим в Рим, не ни е притрябвал тук. Обещай ми, каквото ти дойде наум.

— Картините в момента са опасни — каза Колнас.

— Върви си в ресторанта, Колнас. Продължавай да храниш френските ченгета безплатно, а те ще продължават да ти опрощават

глобите за неправилно паркиране. Следващия път като идваш насам да хленчиш, донеси малко профитероли.

— Остави го, той е наш човек! — каза Грутас на Милко, когато Колнас си отиде.

— Надявам се да е така! — отвърна Милко. — Не бих искал да се занимавам и с ресторант.

* * *

Дитер! Къде е Дитер? — Грутас грубо нахълта в една кабина на долната палуба. На койките седяха две изплашени млади жени — всяка от тях бе привързана с белезници за тръбната рамка на койката си. Двайсет и пет годишният Дитер бе сграбчил едната за косата.

— Като им насиняваш лицата и им сцепваш устните, им спада цената! — каза Грутас. — А тази засега е моя.

Дитер пусна косата на жената, прерови джобовете си и извади един ключ.

— Ева!

Една по-възрастна жена влезе в кабината и застана близо до стената.

— Почисти тая тук и Мюлер да я откара в къщата! — нареди Дитер.

* * *

На път за колата си Грутас и Милко минаха през склада. На едно място, оградено с въже, висеше табела „Домакински уреди“. Грутас видя между уредите един британски хладилник.

— Милко, знаеш ли защо британците пият топла бира? Защото хладилниците им са марка „Лукас^[2]“. Това не е за мен. Аз искам „Келвинатор“, „Фрижидер“, „Магнавокс“, „Къртис-Матис“. Искам всичко, което е произведено в Америка.

Грутас отвори капака на едно пиано и изсвири няколко ноти.

— Това пиано е седяло прекалено дълго в склада. Не го искам. Колнас ми намери един „Бьозендорфер“. Най-хубавото. Докарай ми го от Париж, Милко... когато отидеш да свършиш оная работа.

[1] Рьоне Плевен (1901–1993) — френски политик, министър-председател от 1950 до 1952 г., предложил създаването на европейска отбранителна общност с участието на Западна Германия. — Б.р. ↑

[2] Стара шега по повод на проблемите с електроуредите от английската марка „Лукас“ (вече несъществуваща). — Б.пр. ↑

Знаеше, че той няма да дойде при нея, докато не се измие и преоблече, затова го изчака в стаята му. Никога не я бе канил тук. Разгледа окачените на стената рисунки — медицински илюстрации, които заемаха половината от стаята. Изтегна се на леглото му. На един малък рафт срещу леглото имаше обрамчена картина, покрита с парче коприна с избродирани по нея птици — сиви рибари. Както бе легнала на една страна, лейди Мурасаки се пресегна и повдигна плата. Разкри се красива рисунка с молив и креда — самата тя, гола във ваната на замъка. Рисунката бе подписана с йероглифа „Вечност с осем драсвания на перото“ и с японските символи в тревен стил — не съвсем точни — за „водни цветя“.

Дълго стоя, загледана в рисунката, после я покри и затвори очи. В главата ѝ се въртеше едно стихотворение от Йосано Акико.

*Сред нотките на котото ми има
един дълбок и тайнствен тон,
един звук, който излиза
от собствените ми гърди.*

Малко след изгрев-слънце на втория ден чу стъпки по стълбите. В бравата се превъртя ключ и пред нея застана Ханибал — бе мърляв и изморен, раницата висеше на ръката му.

Лейди Мурасаки се изправи.

— Ханибал, искам да чуя сърцето ти. Сърцето на Роберт замлъкна. В сънищата ми твоето сърце също спря да тупти.

Тя отиде до него и сложи глава на гърдите му.

— Миришеш ми на дим и кръв.

— А вие миришете на жасмин и зелен чай. Миришете на спокойствие.

— Имаш ли рани?

— Нямам.

Лицето ѝ се бе опряло до опърлените войнишки плочки, окачени на врата му. Тя ги извади от ризата му.

— От мъртъвците ли ги взе?

— От какви мъртъвци бих могъл да ги взема?

— Съветската полиция знае за теб. При мен беше инспектор Попил. Ако отидеш направо при него, той ще ти помогне.

— Тези хора не са мъртви. Живи и здрави са.

— Във Франция ли са? Тогава ги предай на инспектор Попил.

— Да ги предам на френската полиция ли? Защо? — поклати глава той. — Утре е неделя. Така ли е?

— Да, неделя е.

— Елате с мен утре. Ще мина да ви взема. Искам да видим заедно един звяр и пак да ми кажете, че ще се уплаши от френската полиция.

— Инспектор Попил...

— Когато видите инспектор Попил, кажете му, че имам поща за него. Главата на Ханибал се поклащаше.

— Къде се къпеш?

— Под душа за дежурните в лабораторията — отвърна той. — Сега слизам там.

— Искаш ли нещо за ядене?

— Не, благодаря.

— Тогава върви да спиш — каза тя. — Утре ще дойда с теб. И в следващите дни също.

Мотоциклетът на Ханибал Лектър беше БМВ „боксер туин“, изоставен от отстъпващата немска армия. Бе боядисан със спрей в чисто черен цвят, кормилото и задното му седло бяха ниски. Лейди Мурасаки седеше зад него и с лентата на главата и ботушите си приличаше на парижки апаш. Държеше се за Ханибал, като ръцете ѝ леко обгръщаха ребрата му.

През нощта бе валило, но сега, в слънчевата утрин, паважът бе чист и сух — с лекота взимаха остриите завой по пътя през гората на Фонтенбло — и проблясваше с райетата си от дървесни сенки и облени в светлина участъци. Въздухът бе ту хладен и застинал в падините, ту лъхаше топъл в лицата им, когато минаваха през просеките.

Усещането за ъгъла, под който се накланя моторът, е много по-силно от задната седалка и Ханибал чувстваше как лейди Мурасаки се опитва да балансира през първите километри, докато не разбра, че няма нищо страшно. Тогава прие последните пет градуса на доверие и когато се понесоха през гората, нейната тежест се сливаше с неговата. Подминаха един жив плет, прорасъл с орлови нокти. Усещаха с устните си сладостта на въздуха, изпълнен с мирис на горещ асфалт и орлови нокти.

„Кафе дьо л’Ест“, на около осемстотин метра от Фонтенбло по левия бряг на Сена, с красива гледка към гориста местност на другия бряг на реката. Моторът спря да боботи и започна, цъкайки, да се охлажда. Близко до входа към терасата на кафенето имаше волиера с градински овесарки — специален вид, отглеждан по тия места. Избиването им беше забранено, затова в менюто присъстваха като чучулиги. Овесарката е песнопойна птица и в слънчевия ден се чуваше весело чуруликане.

Ханибал и лейди Мурасаки спряха да им се порадват.

— Колко са малки и колко са красиви! — каза тя, все още разгорещена от возенето.

Ханибал облегна чело на клетката. Малките птички обръщаха главички, за да го погледнат — само с по едно око. Песните им бяха на балтийския диалект, който познаваше от гората в родната си страна.

— Те са точно като нас — каза той. — Усещат, че другите се пеят във фурната в кухнята, и въпреки това се опитват да пеят. Елате.

Три четвърти от масите на терасата бяха заети от неделно облечени посетители, дошли от града и околността на ранен обяд. Келнерът им намери места.

Мъжете на съседната маса си бяха поръчали овесарки. Когато малките печени птички пристигнаха, всички наведоха глави ниско над чиниите си и заслониха глави със салфетки, за да запазят аромата.

Ханибал отдалеч подуши виното им и установи, че мирише на бъчва. Продължи да ги гледа безизразно, докато го изпиха, без да обръщат внимание на качеството му.

— Искате ли мелба?

— Прекрасно!

Ханибал влезе в ресторанта. Помота се пред специалитета за деня, изписан с тебешир на черната дъска, и прочете лиценза на ресторанта, окачен близо до касата.

На една врата в коридора пишеше *Privé*. Коридорът бе пуст. Вратата не беше заключена. Ханибал я отвори и слезе по стълбите към мазето. В един наполовина отворен кашон имаше американска миялна машина. Наведе се, за да прочете етикета на изпращача.

В този момент ресторантският помощник Еркюл слезе по стълбите, понесъл кошница с мръсни салфетки.

— Какво правите тук? Тук е забранено за външни лица.

Ханибал се обърна и заговори на английски:

— Ами къде е нужникът тогава? Нали на вратата пише *privy*^[1]? Слизам тук и виждам само мазе. Клозетът, момче, писоарът, тоалетът, къде е? Говори на английски. Разбираш ли думата „клозет“? Казвай бързо, че не издържам.

— *Prive, prive!* — Еркюл жестикулираше и се качваше по стълбите. — *Toilettes!*

Вече отгоре, посочи на Ханибал накъде да върви.

Ханибал се върна на масата точно когато пристигаха мелбите.

— Колнас използва името Клебер. Видях го на разрешителното му. Мосю Клебер, живуц на улица Жюлиана. Ах, вижте!

На терасата дойде Петрас Колнас със семейството си, всички облечени за църква.

Докато гледаше Колнас, разговорите около Ханибал замряха и в полезрението му загъмжаха черни точки.

Костюмът на Колнас бе от тъмно сукно и на ревера му имаше значка на Ротари клуб. Жена му и двете му деца бяха красиви — с вид на германци. На слънцето късите червени косъмчета на брадата и бакенбардите на Колнас изглеждаха като таралежова четина. Колнас отиде до касата. Вдигна сина си на една табуретка на бара.

— Колнас Преуспелия! — каза Ханибал. — Ресторантьора. Сладокусния. Отбил се е да провери касата на път за църквата. Вижте го колко е издокаран!

Оберкелнерът взе книгата за резервации до телефона и я разтвори пред Колнас.

— Споменете ни в молитвите си, мосю! — каза оберкелнерът.

Колнас кимна. Прикривайки движението си от клиентите с дебелото си тяло, той извади от пояса си револвер „Уебли“ 455, остави го на един рафт зад перденце под касата и оправи гънките на жилетката си. Избра няколко лъскави монети от касата и ги избърса с носната си кърпа. Даде една на момченцето на табуретката до бара.

— Това е дарението ти за църквата, сложи го в джоба си.

После се наведе и даде другата на малката си дъщеричка.

— Това е твоето дарение, либхен. Не го слагай в устата си. Прибери го в джобчето.

Колнас поздрави някои клиенти, заприказва се с пиещите на бара, после показа на сина си как да се ръкува. Дъщеричката му пусна крачола на панталона му и се заклатушка между масите, прелестна с наборите и воланите, с дантеленото си боне и бебешките си украшения. Посетителите ѝ се усмихваха.

Ханибал взе черешката от мелбата си и я задържа на ръба на масата. Детето дойде да я вземе с протегнатата ръчичка — палецът и показалецът се готвеха да я хванат. Очите на Ханибал светеха. Езикът му се показва за миг, после той запя на детето.

— *Едно човече стои в гората тихо и безмълвно* — знаеш ли тази песничка?

Докато тя ядеше черешката, Ханибал пъкна нещо в джобчето ѝ.

— *Облечено е в пурпурночервено палтенце.*

Колнас изведнъж се озова до масата. Вдигна дъщеря си.

— Тя не знае тази песен.

— Вие сигурно я знаете. Не ми приличате на французин.

— Нито пък вие, господине. Не бих казал, че вие и жена ви сте французи. Впрочем сега всички сме французи.

Ханибал и лейди Мурасаки гледаха как Колнас подрежда семейството си в един ситроен с предно предаване.

— Какви мили деца! — каза тя. — И какво красиво момиченце!

— Да — отвърна Ханибал. — Носеше гривничката на Миша.

* * *

Високо над олтара в Църквата на Спасителя има едно особено кръвожадно изображение на Христос на кръста — трофей от Сицилия от седемнайсети век. Под разпнатия Христос свещеникът вдигна чашата за причестяване.

— Пийте! — започна той. — Това е кръвта ми, пролята за изкуплението на греховете ви. — После вдигна нафората. — Това е тялото ми, пожертвано за вас, за да не загинете, а да имате вечен живот. Вземете, яжте, и когато го правите, си спомняйте за мен.

Понесъл децата си в ръце, Колнас пое нафората в устата си и се върна на пейката до жена си. Редицата от хора се точеше бавно, после подадоха подноса за събиране на даренията. Колнас пошушна нещо на сина си. Детето извади една монета от джоба си и я сложи на подноса. Колнас сега шушнеша на дъщеря си, която понякога с неудоволствие даваше дарението си.

— Катерина...

Момиченцето бръкна в джоба си и сложи на подноса една обгоряла метална плочка с името Петрас Колнас. Колнас я видя чак когато служителят я вдигна от подноса и я върна, очаквайки с търпелива усмивка Колнас да замени плочката с монета.

[1] Клозет, нужник (англ.). — Б.пр. ↑

На терасата на лейди Мурасаки имаше саксия с японска вишня, чиито клони бяха надвиснали над масата и най-долните ѝ вейки докосваха косата на Ханибал. Той седеше срещу лейди Мурасаки и виждаше над рамото ѝ как окъпаната в светлина „Сакре Кьор“ виси в нощното небе като лунна капка.

Тя свиреше на дългата и елегантна лютня кото, светлината от лампата стопляше кожата ѝ. Косата ѝ бе спусната. Докато свиреше, гледаше упорито в Ханибал.

Бе трудна за разгадаване — качество, което Ханибал обикновено намираще за освежаващо.

Музиката постепенно забавяше темпо, докато заглъхна и последната нота. На котото отвърна един затворен в клетка щурец сузумуши. Тя пхна тънко резенче краставица между решетките и щурецът го издърпа навътре.

Лейди Мурасаки сякаш гледаше през Ханибал, там някъде отвъд, към далечна планина, но когато му заговори, той почувства, че вниманието ѝ е насочено изцяло към него.

— Гледам те и щурецът пее в унисон със сърцето ми.

— Моето сърце бие лудо, когато ви видя — вие научихте сърцето ми да пее — отвърна той.

— Предай ги на инспектор Попил — и Колнас, и останалите.

Ханибал доизпи сакето си и остави чашата.

— За децата на Колнас са, нали? Сгъваш жерави за децата на Колнас.

— Сгъвам жерави за твоята душа, Ханибал. Тегли те към мрака.

— Не ме тегли към мрака. Когато не можех да говоря, не ме теглеше към тишината, а бях пленник на тишината.

— Ти дойде при мен от тишината и ми проговори. Аз те познавам, Ханибал, и това не е лесно познание. Тегли те към мрака, но те тегли и към мен.

— На моста на мечтите.

Лютнята издаде тих звук, когато я остави. Протегна ръка към него. Той се изправи на крака, вишната го погали по бузата, лейди Мурасаки го поведе към банята. От водата излизаше пара. До водата горяха свещи. Покани го да седне на едно татами^[1]. Бяха един срещу друг — коляно до коляно, лицата им на педя и половина разстояние.

— Ханибал, ела с мен у дома, в Япония. Можеш да отвориш клиника в къщата на баща ми в провинцията. Можем да правим много неща. Там ще бъдем заедно.

Наведе се към него. Целуна го по челото.

— В Хиросима през пепелта поникват зелени стъбла и се издигат към светлината. — Докосна лицето му. — Ако ти си обгорена земя, аз ще бъда топлият ти дъжд.

Взе един портокал от една купа до ваната. Проби кората му с нокти и притисна уханната си ръка към устните на Ханибал.

— Едно истинско докосване е по-добро от моста на мечтите.

Изгаси свещта до тях с чашка за саке, остави чашката обърната върху свещта и задържа ръката си отгоре ѝ по-дълго, отколкото трябваше.

Бутна портокала с пръст и той се изгърколи по плочките във ваната. Прекара ръката си зад тила на Ханибал и го целуна по устата — целувка на разцъфтяваща, бързо разтваряща се пъпка.

После притисна челото си към устата му и разкопча ризата му. Той я прегърна, задържа я срещу себе си с изпънати напред ръце, загледан в красивото ѝ лице, в сиянието ѝ. Бяха близо и далеч един от друг, като лампа между две огледала.

Пеньоарът ѝ се свлече на пода. Очите ѝ, гърдите ѝ, точките светлина по хълбоците ѝ, симетрия върху симетрия — дъхът му се учестваше.

— Ханибал, обеща ми.

Той я привлече много близо до себе си, очите му — силно стиснати, плътно затворени. Устните ѝ, дъхът ѝ на врата му, вдлъбнатината на шията му, ключицата му. Клавикулата му. Везните на архангел Михаил.

Виждаше кръглия портокал във ваната. За миг портокалът се превърна в черепа на еленчето, врящо във ваничката, рогцата му блъскаха, блъскаха в унисон с ударите на сърцето му, сякаш в смъртта си все още се опитваше да се спаси. Оковани, прокълнатите вървяха

към ада под везните. Мускулус стерно-хиоидеус, омо-хиоидеус, тиро-хиоидеус, югулаааарна вена, Ааааххххмин.

Моментът бе сега и тя го знаеше.

— Ханибал, обеща ми.

Един удар на сърцето и той каза:

— Вече обещах на Миша.

Седя неподвижно до ваната, докато чу как входната врата се затваря. Облече пеньоара си и внимателно завърза колана. Взе свещите от ваната и ги постави пред фотографиите на олтара си. Те осветиха лицата на мъртъвците, осветиха доспехите и тя видя в маската на Масамуне доно как идва смъртта.

[1] Японска рогозка. — Б.пр. ↑

Доктор Дюма постави лабораторната си престилка на една закачалка и закопча най-горното копче с пълните си розовки ръце. Бузите му също бяха розови, русата му коса бе идеално пригладена, а идеално изгладените му дрехи запазваха пригледния си вид през целия ден. От него се излъчваше някаква неземна жизнерадост, която също се запазваше през целия ден. В дисекционната зала все още имаше няколко студенти, които почистваха работните си места.

— Ханибал, утре сутринта в аудиторията ще имам нужда от обект с отворен гръден кош и разкрити ребра. Основните кръвоносни съдове в белия дроб и главните сърдечни артерии трябва да бъдат оцветени. Предполагам, че осемдесет и осми номер е починал от коронарна оклузия. Това би било полезно да се види — каза той весело. — Оцвети лявата предна десцендентна артерия и венечната артерия в жълто. Ако някъде има запушване, впръсквай и от двете страни. Оставил съм ти указания. Имаш доста работа. Ако искаш, ще кажа на Грейвс да остане да ти помогне.

— Ще работя сам, професор Дюма.

— Така си и мислех. Имам добри новини. Първите гравюри вече са у „Албен Мишел“. Утре ще можем да ги видим. Направо нямам търпение!

Преди седмици Ханибал бе занесъл скиците си на издателя на улица Хюйгенс. Името на улицата му напомни за господин Яков и за Хюйгенсовия *Трактат за светлината*. След това седя цял час в Люксембургската градина, загледан в детските корабчета в езерото. Под автор на рисунките в новия учебник по анатомия щеше да пише Лектьър-Яков.

Последният студент напусна дисекционната. Сега сградата бе пуста и тъмна, с изключение на ярко светещите работни лампи на Ханибал. След като изключи електрическия трион, единствените звуци бяха тихата жалба на вятъра в комините, едва чулото потракване на инструментите и бълбукащите реторти, където се затопляха боите за цветните инжекции.

Ханибал разгледа обекта си — набит мъж на средна възраст с отворен торакс, с ребра, разперени като ребрата на кораб. Д-р Дюма щеше да говори по темата на лекцията си, като направи сам последната инцизия и покаже белия дроб. За илюстрацията си Ханибал трябваше да знае как изглежда задната стена на белия дроб, която тук не се виждаше. Затова излезе от залата и тръгна по коридора към музея по анатомия за справка, като по пътя си палеше лампите.

* * *

Седнал в един камион от другата страна на улицата, Зигмас Милко гледаше към високите прозорци на Медицинския факултет и следеше движенията на Ханибал в залата. Носеше къс лост, пъхнат в ръкава, а в джобовете си имаше пистолет и заглушител.

Когато Ханибал светна лампите в музея, успя добре да го огледа. Джобовете на престилката на Ханибал не бяха издути. Не личеше да е въоръжен. Излезе от музея, понесъл някаква стъкленица, и когато се връщаше към дисекционната зала, лампите постепенно угасваха. Останаха да светят само матираните прозорци и люкът на тавана в дисекционната.

Милко не мислеше, че за тая работа ще трябва дълго висене, но за всеки случай реши най-напред да изпуши една цигара — ако изобщо разпознавачът от посолството му бе оставил някакви цигари, преди да се измете. Сякаш оня скапан муфтаджия никога не е пушил истински тютюн. Целия пакет ли му отмъкна? Мамка му, поне петнайсет „Лъки страйк“-а. Само да свърши тука и когато отиде на танците, ще си купи американски цигари. Ще забрави за всичко, ще се отърква в момичетата на бара със заглушителя в предния джоб на панталона си, ще ги поглежда в очите, когато усетят твърдостта му, а сутринта ще вземе пианото на Грутас.

Това момче уби Дортлих. Милко си спомни, че Дортлих веднъж бе нащърбил собствения си зъб с един къс лост, скрит в ръкава му, когато се опитваше да си запали цигара.

— Шибана работа, трябваше да дойдеш с нас! — каза той на Дортлих, където и да се намираше сега, вероятно в ада.

Милко пренесе черната стълба, заедно с една бака с обяд за прикритие, от другата страна на улицата, в сянката на живия плет до Медицинския факултет. Сложи крака си на най-долната стъпенка и измърмори: „Майната ѝ на фермата“. Откакто бе избягал от къщи на дванайсетгодишна възраст, тези думи му бяха станали мантра, особено когато бе в акция.

Ханибал приключи с инжектирането на синия оцветител и скицира разтворения торакс, с цветни моливи на една рисувателна дъска до тялото, като от време на време поглеждаше за справка белия дроб, съхранен в стъклената със спирт. Няколкото листа, закачени за дъската, леко помръднаха, сякаш бе станало течение. Ханибал вдигна поглед от работата си, погледна към коридора, после довърши оцветяването на една вена.

Милко затвори прозореца на анатомичния музей след себе си, изу ботушите си и по чорапи се запромъква между стъклените шкафове. Мина покрай редицата на храносмилателната система и спря близо до чифт огромни спиртосани криви крака. Светлината едвам му стигаше, за да се движи. Не му се искаше да стреля тук и тия боклуци да се разхвърчат във всички посоки. Вдигна яката си, понеже му духаше отзад на врата. Малко по малко си проправи път и надникна в коридора.

Ноздрите на Ханибал се разтвориха широко над рисувателната дъска и работната лампа се отрази в очите му в червено.

Поглеждайки през коридора към отворената врата на дисекционната, Милко виждаше гърба на Ханибал, който се бе надвесил над трупа с голяма спринцовка в ръка. Беше малко далече за стреляне — заглушителят пречеше да се прицели добре. Не искаше да го сепва и после да трябва да го гони и да събаря разни неща наоколо. Един Господ знае какво може да ти се стовари на главата от ония гадни течности.

Милко настрои сърцето си на онази вълна, на която го настройваме преди убиване.

Ханибал излезе от полезрението му и сега Милко виждаше само ръката му на рисувателната дъска — ръката, която скицираше, триеше и пак екипираше.

Неочаквано Ханибал остави молива, излезе в коридора, запали лампата и се върна в дисекционната. Милко бързо се скри в музея,

после осветлението отново угасна. Милко надзърна през рамката на вратата. Ханибал работеше над покритото тяло.

Милко чу триона за аутопсии. Когато погледна отново, Ханибал не се виждаше. *Пак рисува. Да го еба в копелето. Влизам и стрелям. Ще му кажа да прати много здраве на Дортлих, когато пристигне в ада.* Тръгна по коридора с широки крачки, като стъпваше безшумно по каменния под. Впери поглед в ръката на рисувателната дъска, вдигна пистолета, прекрачи прага на залата и видя ръката, видя ръкава, видя престилката на стола — но къде е останалото? Ханибал изскочи иззад Милко и заби пълната със спирт спринцовка отстрани във врата му, краката на Милко се подгънаха, той обърна очи и започна да се свлича, Ханибал го подхвана и го положи на пода.

Сега — най-напред ръката. Ханибал я сложи на мястото, откъдето я бе отрязал, и набързо я приши с няколко шева.

— Извинявай! — каза на обекта. — Ще ти изкажа благодарност в бележките за теб.

* * *

Кашляне, горещина, после студ по лицето на Милко, докато идваше в съзнание. Стаята се завъртя, спря, пак се завъртя. Опита се да оближе устни и се изплю. По лицето му се стичаше вода.

Ханибал остави каната със студена вода на перваза на контейнера с труповете и седна, готов за разговор. Милко лежеше в едно от верижните легла за трупове. Бе потопен до врата във формалиновия разтвор на контейнера. Останалите обитатели бяха нагъсто подредени около него и го гледаха с помътнелите си от балсамиращата течност очи, а той отблъскваше сбръчканите им ръце.

Ханибал прегледа портфейла му. Извади от джоба си войнишка плочка и я постави до личната карта на Милко на перваза на контейнера.

— Добър вечер, Зигмас Милко.

Милко се изкашля и изхриптя.

— Донесъл съм ви пари. Да уредим нещата. Искаме да вземете тези пари. Нека да ви заведе да ви ги дам.

— Превъзходен план. Убил си толкова много хора, Милко! Толкова повече от тези тук! Чувстваш ли ги в контейнера около себе си? Ей тук, до крака ти, има едно дете — изгоряло в пожар. По-голямо от сестра ми и частично опечено.

— Какво искате от мен?

Ханибал надяна една гумена ръкавица.

— Да чуя какво имаш да кажеш за изяждането на сестра ми.

— Аз не съм я ял.

Ханибал натисна Милко под повърхността на балсамиращата течност. Поддържа го така, после хвана веригата, за която бе привързан, издърпа го и го обля с вода, изплаквайки очите му.

— Да не си казал повече това.

— Всички се чувствахме ужасно, толкова ужасно — заобяснява Милко веднага щом можеше да говори.

— Ръцете ни бяха измръзнали, краката ни гниеха. Каквото и да сме правили, то беше, за да оживеем. Грутас много бързо я... Тя изобщо... Вас оставихме жив...

— Къде е Грутас?

— Ако ви кажа, ще ми позволите ли да ви заведа при парите? Много са... в долари. Има и други пари. Можем да ги изнудим... Вие знаете много неща, имате и доказателства.

— Къде е Гренц?

— В Канада.

— Добре. Този път казваш истината. Къде е Грутас?

— Има къща близо до Мили ла Форте.

— Как се казва сега?

— Регистрирал е фирма, Сатрюг и сие.

— Продавал ли е картините ми?

— Само веднъж, купи морфин. Можем да ги приберем.

— Опитвал ли си яденето в ресторанта на Колнас? Мелбите не са лоши.

— Парите са в камиона.

— Прощална реч? Последни думи?

Милко отвори уста да каже нещо, но Ханибал пусна тежкия капак, който се стовари върху контейнера с дрънчене. Между капака и повърхността на балсамиращата течност оставаха около два сантиметра. Ханибал излезе от стаята. Милко се блъскаше в капака

като рак в тенджерата. Ханибал затвори вратата след себе си. Гумените уплътнители изскърцаха в боята.

* * *

Инспектор Попил застана до работната му маса и се загледа в скицата.

Ханибал се пресегна към шнура и пушна големия вентилатор, който изтрополя и тръгна.

Когато чу вентилатора, Попил вдигна поглед. Ханибал не знаеше какво още е чул. Пистолетът на Милко бе между краката на трупа, под чаршафа.

Инспектор Попил — започна Ханибал, като взе една спринцовка с оцветител и впръска течността. — Ще ме извините ли само за минутка, трябва да употребя това, преди да се е втвърдило.

— Убил си Дортлих в семейната ви гора.

Лицето на Ханибал не трепна. Той избърса върха на иглата.

— Лицето му беше изядено — додаде Попил.

— Трябва да са гарваните. В тези гори е пълно с гарвани. Ядяха храната на кучето, щом си обърнеш гърба.

— Гарвани да правят шиш-кебаб?

— Споменахте ли това пред лейди Мурасаки?

— Не. Канибализъм имаше на Източния фронт, случвало се е неведнъж, когато си бил дете.

Попил се обърна с гръб към Ханибал, наблюдавайки го в стъклото на един шкаф.

— Но ти знаеш това, нали? Бил си там. И си бил в Литва преди четири дни. Отишъл си с изправна виза и си се върнал другояче. Как?

— Попил не дочака отговор. — Ще ти кажа как. Купил си на черно документи във Френ, а това е углавно престъпление.

В стаята с контейнера тежкия капак леко се повдигна и изпод ръба му се подадоха пръсти. Милко протегна устни към капака, опитвайки се да видиша от тънкия слой въздух, една вълничка заля лицето му и го задави. Притисна нос към откренатия край на капака, пое малко въздух и се закашля.

В дисекционната зад гърба на Попил Ханибал леко натисна белия дроб на обекта, предизвиквайки задоволително изпъшкване и гъргорене.

— Извинявайте! Това често се случва.

После пушна бунзеновата горелка под една реторта, за да увеличи бълбукането.

— На тази рисунка не е лицето на обекта ти. Това е лицето на Владис Грутас. Като другите, в стаята ти. И Грутас ли уби?

— Съвсем не.

— Намери ли го?

— Давам ви думата си, че ако го намеря, ще ви съобщя.

— Не си играй с мен. Знаеш ли, че той е отрязал с трион главата на равина в Каунас? Че е застрелял циганчетата в гората? Знаеш ли, че се спаси от Нюрнберг, след като една свидетелка погълна киселина? През година-две попадам на следите му, но всеки път ми се изплъзва. Ако знае, че го търсиш, ще те ликвидира. Той ли уби семейството ти?

— Той уби сестра ми и я изяде.

— И ти го видя?

— Да.

— Би ли свидетелствал?

— Разбира се.

Попил изгледа продължително Ханибал.

— Ако извършиш убийство във Франция, Ханибал, ще се постарая главата ти да падне в кошницата. Лейди Мурасаки ще бъде депортирана. Обичаш ли лейди Мурасаки?

— Да. А вие?

— В Нюрнбергските архиви имат негови снимки. Ако руснаците ги разпратят, ако успеят да го намерят, тук, в Тайната полиция, имаме човек, който може да бъде разменен срещу него. Хванем ли го, ще се нуждаем от твоите показания. Имаш ли някакви други доказателства?

— Белези от зъби по костите.

— Ако утре не си в кабинета ми, ще те арестувам.

— Лека нощ, инспекторе.

В помещението с контейнера лопатовидната селяшка ръка на Милко се плъзва обратно във формалина, капакът плътно се затваря и пред едно спаружено лице до него той изрича последните си думи: *Майната ѝ на фермата.*

* * *

Нощ в дисекционната. Ханибал работи сам. Почти е привършил със скицата. На масата има дебела гумена ръкавица, напълнена с течност и завързана в китката. Виси над един съд с прах. До нея цъка часовников механизъм.

Ханибал покрива скицника си с прозрачна хартия. Увива трупа и го откарва в аулата. Донася от музея по анатомия ботушите на Милко и ги слага до дрехите му върху една количка до инсинератора заедно със съдържанието на джобовете му — джобно ножче, ключове и портфейл. В портфейла има пари, от едната преграда се подава връх на презерватив. Ханибал вади парите. Отваря инсинератора. Главата на Милко гори като пилота на „Щука“-та. Ханибал хвърля вътре ботушите, единият ритва главата и тя изчезва.

Един петтонен камион, останал от войната, но с ново платнище, бе паркиран на улицата срещу дисекционната зала и блокираше половината от тротоара. Чудно бе, че на предното му стъкло още нямаше честитка. Ханибал опита ключовете на Милко на шофьорската врата. Тя се отвори. Зад сенника от страната на шофьора имаше плик с документи. Ханибал ги прегледа набързо.

Рампата към каросерията на камиона му позволи да натовари мотоциклета си, който беше паркирал на улицата. Закара камиона до Порт дьо Монтампоавр, близо до Венсенската гора, и го остави на един паркинг близо до железопътната линия. Скри оръжието на Милко в кабината под седалката.

* * *

Ханибал Лектър седеше на мотоциклета си в една овощна градина на един хълм и закусваше с чудесни африкански смокини, които беше намерил на пазара на улица Бюси, и с парче Вестфалска шунка. От мястото си виждаше пътя в подножието на хълма, както и на четиристотин метра по-нататък входа към дома на Владис Грутас.

Няколко пчели шумно жужаха около смокините му, докато не ги покри с носната си кърпа, Федерико Гарсиа Лорка, който в момента се радваше на възобновен интерес в Париж, бе казал, че сърцето е овощна градина. Ханибал тъкмо мислеше за тази метафора, когато един дърводелски камион мина по пътя и спря пред портата на Грутас.

Ханибал вдигна далекогледа на баща си.

Владис Грутас живееше в имение с къща тип Баухаус, строена през 1938 година на земеделска земя с изглед към река Есон. През войната къщата бе изоставена и тъй като бе останала без стрехи, сега имаше тъмни влажни петна по белите си стени. Цялата фасада и една от страните ѝ бяха боядисани в ослепително бяло, а по още небоядисаните стени се издигаха скелета. По време на окупацията

немците я бяха използвали като главна квартира и това бе спомогнало за запазването ѝ.

Къщата, във формата на куб от стъкло и бетон, бе заобиколена отвсякъде с висока ограда от вериги и бодлива тел. На входа имаше бетонна къщичка за вратаря, която приличаше на бункер. Тесният като амбразура прозорец на фасадната страна на къщичката бе украсен със сандъче с цветя, което смекчаваше впечатлението за мини укрепление. Впрочем картечница, монтирана на прозореца и скрита зад цветята, можеше да покрие със стрелба целия път към имението.

От портиерната излязоха двама мъже — единият рус, другият — тъмнокос и покрит с татуировки. Със специално огледало с дълга дръжка прегледаха камиона отдолу. Дърводелците трябваше да слязат и да покажат личните си карти. Имаше раздражено махане с ръце и свиване на рамене. После пазачите пуснаха камиона вътре.

Ханибал закара мотора си до малка горичка и го паркира в един храсталак. Заземи запалителя на мотора с парче скрита жица зад свещите и остави на седалката бележка, че отива за части. Вървя половин час до главния път и се върна в Париж на автостоп.

* * *

Входът на склада за товаро-разтоварителни работи на фирмата за музикални инструменти „Габриел & Ко“ се намира на улица Паради до магазин за електроматериали. Като последна задача за деня работниците от склада натовариха един малък роял „Бьозендорфер“ в камиона на Милко заедно със столче за пиано в отделна опаковка. Ханибал подписа фактурата с името Зигмас Милко — докато пишеше, безмълвно го произнесе.

Камионите на фирмата за музикални инструменти се прибираха в края на работния ден. Ханибал видя как от един от тях излиза шофьорка, която съвсем не изглеждаше зле в работния си комбинезон и се движеше с гъвкава и елегантна походка. Жената влезе в сградата и след минути отново излезе — бе облякла панталон и блуза и носеше под мишница сгънатия си работен комбинезон, който сложи в багажника на малък мотор. Когато почувства погледа на Ханибал, тя обърна момчешкото си лице към него. Извади цигара и той ѝ я запали.

— Мерси, мосю... Зипо.

Жената бе типична отракана францужойка — жива, подвижна, въртеше очи и прекаляваше с жестикулацията при пушенето.

Работниците, които метяха пред склада, се мъчеха да доловят какво си казват двамата, но чуваха само нейния смях. Тя гледаше Ханибал в лицето, докато говореха, и малко по малко спря да кокетира. Изглеждаше очарована от него, почти омагьосана. Тръгнаха заедно по улицата към един бар.

* * *

Мюлер бе дежурен в къщичката на вратаря заедно с един германец на име Гасман, който неотдавна се бе върнал от Чуждестранния легион. Мюлер тъкмо се опитваше да го убеди да си направи татуировка, когато камионът на Милко се зададе по пътя към къщата.

— Повикай венерическия доктор. Милко се връща от Париж — каза Мюлер.

Гасман беше по-добре с очите.

— Това не е Милко.

Излязоха навън.

— Къде е Милко? — попита Гасман жената на волана.

— Откъде да знам? Плати ми да ви докарам това пиано. Каза, че ще дойде след два дни. Ще ми свалиш ли мотора отзад с големите си мускули?

— Кой ти плати?

— Мосю Зипо.

— Искаш да кажеш Милко.

— Точно така, Милко.

Една камионетка за доставка на храна спря зад петтонния камион и зачака. Доставчикът се гневеше и барабанеше с пръсти по кормилото.

Гасман повдигна задния капак на товарния камион. Видя едно пиано в сандък и един по-малък сандък с надпис *Pour la cave*^[1] — да се съхранява на хладно.

Моторът бе завързан за страничното крило на камиона. В камиона имаше дъсчена наклонена рампа, но беше по-лесно да се свали малкия мотор на ръка.

Мюлер дойде да помогне на Гасман. Погледна към жената.

— Искаш ли нещо за пиене?

— Не тук — отвърна тя и праметна крак през мотора.

— Много ти пърди моторетката! — извика Мюлер след нея, когато тя се понесе напред.

— Все си я свалил с изискания си речник! — каза другият немец.

* * *

Акордьорът бе слаб като скелет, с тъмни дупки между зъбите и със застинала усмивка а ла Лорънс Уелк^[2]. Звукът на черния „Бьозендорфер“ се разпадаше над застлания с плочи под и стъклените простори на къщата. Рафтовете на една библиотечка от стъкло и стомана близо до пианото дрънчаха в си бемол, а след като я премести, задрънчаха в си. Когато свърши с акордирането на пианото, той се преоблече в износения си фрак с бяла папийонка и излезе да свири коктейлна музика, с която щеше да посреща гостите на Грутас. Докато настройваше пианото, използва един кухненски стол, но сега не искаше да седи на него, за да свири.

— Къде да седна? Къде е табуретката? — попита той прислужницата, която от своя страна попита Мюлер.

Мюлер му намери стол с подходяща височина, но с подлакътници.

— Значи трябва да свиря с вдигнати лакти! — възкликна акордьорът.

— Затваряй си шибаната уста и започвай да свириш американска музика! — заповяда му Мюлер. — Той иска американска коктейлна музика. И да има и пеене.

Коктейлният бюфет бе за трийсет души — любопитна смесица от останки от войната. Иванов от Съветското посолство също бе тук, твърде елегантен за държавен служител. Разговаряше с един американски главен сержант, който отговаряше за деловодството в американската пощенска борса в Ньойи. Сержантът беше цивилно

облечен, в широко скроен костюм на едро каре и в цвят, който подчертаваше звездовидната ангиома от едната страна на носа му. Епископът, дошъл от Версай, бе придружен от черковния прислужник, който изпълняваше и функцията на негов маникюрст.

Под безмилостното луминесцентно осветление черният костюм на епископа придобиваше зеленикави оттенъци — като печено говеждо, отбеляза наум Грутас, докато целуваше епископския пръстен. Обмениха няколко думи за общи познати в Аржентина. В залата силно се чувстваше духът на Виши.

Пианистът пусна една безизразна усмивка на тълпата и успя горе-долу да се справи с няколко песни на Коул Портър^[3]. Английският му бе четвъртият език и някои думи произнасяше неправилно, при това със силен френски акцент.

*Night and day, you are the sun.
Only you bene-ese the moon, you are the one.*

* * *

В мазето бе почти тъмно. Една-единствена крушка светеше близо до стълбите. Отгоре долиташе музика.

Една от стените на мазето бе покрита с лавици, върху които бяха подредени бутилки вино. Наоколо имаше многобройни сандъци, някои от които отворени, с нападали от тях стърготини. На пода лежеше нова мивка от неръждаема стомана, а до нея — луксозен светец джубокс „Рок-Ола“ с най-новите плочи и ролки от монети по пет цента за пускане. До стената с виното стоеше сандък с надпис *Pour la cave* — да се съхранява на хладно. От сандъка се разнесе тихо проскърцване.

* * *

Пианистът засвири фортисимо, за да заглуши думите, за които не беше сигурен.

*Whether me or you depart,
no matter darling I'm apart,
I think of you Night and Dayuuuu.*

Грутас се движеше между гостите и се здрависваше с тях. Когато стигна до Иванов, му кимна да го последва в библиотеката. Тук обстановката бе напълно модерна — бюро под формата на маса с дървено магаре за подпора, етажерки от стомана и стъкло и скулптура от Антъни Куин в стил Пикасо, озаглавена „Логиката е женски задник“. Иванов огледа изработката.

— Обичате ли скулптура?

— Баща ми беше музеен уредник в Санкт Петербург, когато беше Санкт Петербург.

— Ако желаете, може да я пипнете — каза Грутас.

— Благодаря. Електроуредите за Москва?

— В момента във влака за Хелзинки има шейсет хладилника „Келвинатор“. А вие какво имате за мен?

Грутас непрекъснато щракаше с пръсти.

Раздразнен от щракането с пръсти, Иванов го накара да почака и продължи да разглежда каменния задник.

— Момчето няма досие в посолството — каза най-после той. — Взел е литовска виза с мотива, че ще пише статия за вестник „Юманите“. На тема колко добре върви колективизацията, заради която земеделската земя е била иззета от семейството му, и колко доволни са селяните, отишли в града, за да строят завод за преработка на отпадни води. Аристократ, поддържащ революцията.

Грутас изсумтя носово.

Иванов остави една снимка на бюрото и я бутна към Грутас. На нея бяха Ханибал и лейди Мурасаки пред сградата, в която японката държеше апартамент.

— Кога е правена?

— Вчера сутринта. Когато моят човек я е направил, Милко е бил с него. Момчето е студент, работи нощем и спи в Медицинския факултет. Моят човек е показал всичко на Милко, аз лично не искам да знам нищо повече.

— Кога е видял Милко за последен път?
Погледът на Иванов се изостри.
— Вчера. Случило ли се е нещо?
Грутас сви рамене.
— Може би не. Коя е жената?
— Втората му майка, или нещо подобно. Красива е — каза Иванов, докосвайки каменната скулптура.
— Задникът ѝ като тоя ли е?
— Мисля, че не.
— Посещавала ли я е френската полиция?
— Някакъв инспектор на име Попил.
Грутас сви устни и за момент сякаш забрави, че не е сам в стаята.

* * *

Мюлер и Гасман внимателно се взираха в тълпата. Поемаха палтата и наблюдаваха някой да не открадне нещо. В гардеробната Мюлер дръпна папийонката на Гасман, която опъна ластика, прекаран около яката му, завъртя я настрани и я пусна.

— Можеш ли да я навиеш като перка и да литнеш като фея? — изсмя се Мюлер.

— Врътни я още веднъж и ще ти се стори, че е топката на вратата на ада — отвърна Гасман. — Погледни се! Вкарай си ризата в гащите. Никога ли не си виждал прислужник?

Помогнаха на доставчика на храната да отсервира. После понесоха една сгъваема банкетна маса към мазето и така и не видяха скритата зад стълбите надута гумена ръкавица, виснала над един съд с някаква прах, свързан с жица, която водеше до три килограмова тенекия от мас. Когато температурата спада, химическите реакции се забавят. В мазето на Грутас бе с пет градуса по-студено отколкото в Медицинския факултет.

[1] За избата (фр.). — Б.пр. ↑

[2] Лорънс Уелк (1903–1992) — американски музикант и шоумен.
— Б.р. ↑

[3] Коул Албърт Портър (1891–1964) — американски композитор, автор и на песни. — Б.р. ↑

Прислужницата слагаше на леглото копринената пижама на Грутас, когато той ѝ поиска още кърпи.

Прислужницата не обичаше да носи кърпи в банята на Грутас, но непрекъснато я караха да го прави. Трябваше да влезе, но не трябваше да гледа. Банята на Грутас бе цялата в бели плочки и неръждаема стомана, с голяма вана по средата, отделна парна баня с матирани стъкла на вратите и отделна душ-кабина.

Грутас се облегна назад във ваната си. Пленничката, която бе довел от лодката, бръснеше гърдите му с обезопасен затворнически бръснач. Лицето ѝ бе подуто от едната страна. Прислужницата не искаше да среща погледа ѝ.

Душ-кабината също беше изцяло бяла, като изолационна стая, и можеше да побере четирима. Странната ѝ акустика умножаваше и най-слабия звук. Ханибал лежеше на пода и чуваше как косата му скрипти между главата му и белите керамични плочки. Покрит с две бели кърпи, той бе почти невидим — матираната врата на парната баня го предпазваше от недискретни погледи. Под кърпите можеше да чуе собственото си дишане. Бе както когато с Миша лежах, увити в килимчето. Но вместо топлото ухание на косичката ѝ, до лицето му сега достигаше миризмата на пистолет, на машинно масло, месингови патрони и кордит.

Чуваше гласа на Грутас, но още не бе виждал лицето му, освен през далекоглед.

— Затопли хавлията ми! — каза Грутас на прислужницата. — И пусни малко пара.

Тя бутна плъзгащата се врата на парната баня и отвори клапана. В изцяло бялата парна баня единственото цветно нещо бяха червените жлеbove на стъклото на часовника и термометъра. Приличаха на корабни измервателни уреди с цифри, достатъчно големи, за да се виждат ясно през парата. Стрелката за минутите вече се движеше по циферблата към червената сигнална стрелка.

Грутас бе скръстил ръце зад главата си. На бицепса му ясно се виждаше татуираната есесовска мълния. Той стегна мускулите си и мълнията подскочи.

— Бум! Donnerwetter!

Не бе променил навика си да пуска тъпи шеги, които предшестваха удара.

Разсмя се, когато пленничката му се сви уплашено.

— Неее, няма да те удрям повече. Сега те харесвам. Ще ти поръчам други зъби, които да слагаш в чаша до леглото, да не ти пречат.

Ханибал излезе през стъклената врата в облак от пара, с вдигнат и насочен към сърцето на Грутас пистолет. В другата си ръка държеше шише със спирт.

Кожата на Грутас изскърца, когато с мъка се привдигна във ваната, а жената уплашено се дръпна от него, преди да разбере, че Ханибал е зад нея.

— Радвам се, че си тук — каза Грутас.

Погледна към бутилката, надявайки се, че Ханибал е пиан, и продължи:

— Винаги съм чувствал, че ти дължа нещо.

— Говорихме по този въпрос с Милко.

— И?

— Приключихме въпроса.

— Парите, разбира се! Изпратих ги по него и той ти ги е дал, нали? Добре!

Ханибал заговори на жената, без да я поглежда.

— Намокрете кърпата си във ваната. Идете в ъгъла, седнете и си покрийте лицето с кърпата. Хайде, намокрете я във ваната.

Жената топна кърпата и отстъпи с нея в ъгъла. После каза:

— Убий го!

— Толкова дълго чаках, за да видя лицето ти! — започна Ханибал. — Слагах лицето ти на всеки грубиянин, с когото съм се бил. Представях си те по-висок.

Прислужницата влезе в банята с хавлията. Още от вратата видя цевта и заглушителя на насочения пистолет. Върна се заднешком — чехлите ѝ се движеха безшумно по мокета.

Грутас също гледаше към пистолета. Беше Милковият пистолет. Имаше специален затвор, който се използваше със заглушителя. Ако малкият Лектър не знаеше това, нямаше да може да стреля повече от веднъж.

— Видя ли какви неща имам тук, Ханибал? Възможности, предоставени от войната. Ти си свикнал с хубави неща и можеш да ги имаш. Ние си приличаме. Ние сме Новите Хора, Ханибал. Ти и аз сме каймакът и винаги съумяваме да изплуваме на повърхността.

Загреба малко пяна с ръка, за да покаже как изплува на повърхността и малкият Лектър да свикне с движенията му.

— Войнишките плочки не могат да изплуват на повърхността. — Ханибал хвърли плочката на Грутас във ваната и тя се спусна като лист на дъното. — Спиртът обаче може.

Ханибал хвърли и бутилката и тя се строши на плочките над Грутас, обливайки главата му с парлива течност и посипвайки косата му със стъкла.

Ханибал извади от джоба си запалка „Зипо“ и вече се готвеше да я запали, когато Мюлер допря до слепоочието му пистолет.

Гасман и Дитер го сграбчиха за двете ръце. Мюлер изви цевта на пистолета му към тавана и го измъкна от ръката му. После го пъкна в колана си.

— Не искам стрелба! — каза Грутас. — Не чупете плочките. Искам да поговоря с него. После може да умре във ваната като сестра си.

Грутас излезе от ваната и стъпи на една кърпа. Направи знак на жената, която сега се мъчеше да му угоди. Напръска го със сода, докато той се въртеше на място с протегнати ръце.

— Знаеш ли как се чувствам, когато се поливам с газирана вода? — попита Грутас. — Чувствам се така, сякаш съм се родил отново. Сякаш съм напълно нов и се намирам в нов свят, в който няма място за теб. Не мога да повярвам, че си убил Милко самичък.

— Е, не мина без помощ — отвърна Ханибал.

— Дръжте го над ваната и му прережете гърлото, когато ви кажа.

Тримата мъже събориха Ханибал на земята и опънаха главата и врата му над ваната. Мюлер имаше автоматичен нож. Опря острието на врата на Ханибал.

— Гледай към мен, графе Лектър, принце мой, завърти си главата и гледай към мен, изпъни си шията силно и кръвта ти ще изтече бързо. Няма да те боли дълго.

— Ханибал виждаше през вратата на парната баня как стрелката на часовниковия механизъм неумолимо се придвижва.

— Отговори ми на един въпрос — каза Грутас. — Щеше ли да нахраниш с мен момиченцето, ако то умираше от глад? От обич към него?

— Естествено.

— Грутас се усмихна и ощипа Ханибал по бузата.

— Ето. Сега разбираш. Всичко е от любов. Аз много обичам себе си. Никога не бих ти поискал извинение. Ти изгуби сестра си във войната. — Грутас се оригна и се изсмя. — Това оригване е моят коментар. Съчувствие ли си просиш? Ще го намериш в речника след сифилис и слуз. Резни го, Мюлер. Това е последното нещо, което ще чуеш.

Експлозията разтресе банята, мивката отскочи от стената, от тръбите шурна вода и лампите угаснаха. В тъмното на пода Мюлер, Гасман и Дитер се опитаха да се нахвърлят върху Ханибал, но жената им пречеше. Ножът прониза ръката на Гасман, който изпищя и запсува. Ханибал заби лакът в нечие лице ѝ, и се изправи на крака. Проблесна дуло, в покритото с плочки помещение прозвуча изстрел и по лицето на Ханибал се посипаха отломки от керамика. От стената се заизвива пушек, гъст пушек, един пистолет се плъзна по плочите и Дитер се спусна след него. Грутас хвана пистолета, жената скочи отгоре му, издра с нокти лицето му и той стреля два пъти в гърдите ѝ. Стана и вдигна пистолета, но Ханибал хвърли мократа кърпа върху главата му. Дитер се метна на гърба на Ханибал, Ханибал отстъпи назад, събори го и падна върху него. Дитер уцели ръба на ваната и омекна. Ханибал се надигна, но още преди да се изправи, Мюлер беше върху него и се опитваше да натика огромните си палци под брадата му. Ханибал го удари с глава по лицето, плъзна ръка между себе си и него, напипа пистолета в колана му и без да го издърпва оттам, натисна спусъка. Дебелият германец се търкулна встрани, виейки от болка, а Ханибал взе пистолета и хукна навън. Забави ход в тъмната спалня, после профуча през задимения коридор. В коридора грабна кофата на прислужницата и я понесе през къщата. Чу зад себе си изстрел.

Пазачът на портала бе излязъл от къщичката и изминал половината път до главния вход.

— Донеси вода! — изкрещя Ханибал и разминавайки се тичешком с него, му бутна кофата в ръцете. — Аз отивам за маркуч!

Затича надолу по пътя пред къщата и сви към дърветата. Зад гърба му отекнаха изстрели. Продължи нагоре към овощната градина. Затърси жицата в тъмното, освободи свещите.

Врътна леко ръчката за газта, натиск, натиск. Натиск, натиск. Съвсем малко смучач. Натиск. БМВ-то се пробуди с ръмжене, излетя от хрусталака по нанадолнището, пое по една пътека сред дърветата, разби заглушителя си в един пън и изскочи на пътя. Моторът ревеше в тъмното, а висящото гърне оставяше следа от искри по паважа.

* * *

Пожарникарите останаха до късно през нощта, обливайки с вода жаравата в мазето на Грутас и обгорените стени. В нощното небе се издигаха пушек и пара, а Грутас стоеше в края на градината си и гледаше в посока към Париж.

Студентката по сестринско дело имаше тъмночервена коса и кафяви очи с почти същия цвят като на Ханибал. Когато той се отдръпна от чешмата в коридора на Медицинския факултет, за да може тя първа да пие, тя доближи лице до неговото и го подуши.

— Кога започна да пушиш?

— Мъча се да ги откажа — отвърна той.

— Веждите ти са опърлени!

— Невнимателно палене.

— Ако си невнимателен с огъня, не бива да готвиш. — Тя близна палеца си и приглади веждата му. — Двете със съквартирантката ми довечера ще готвим задушено, ще стигне и за трима...

— Благодаря ти. Наистина. Но имам един ангажимент.

В бележката си до лейди Мурасаки Ханибал питаше може ли да я посети. Намери клонче глициния и го прикрепи към бележката — бе поувехнало и изразяваше извинение. Към нейната покана имаше две клончета — диненочервена мирта и борово клонче с мъничка шишарка. Борът не се изпраща току-така. Символ е на вълнуващи възможности.

* * *

Лейди Мурасаки не остана разочарована от своя poissonnier^[1]. Беше ѝ запазил четири великолепни морски таралежа в студена морска вода от любимия им Бретан. От месаря до него взе момици, вече накиснати в мляко и пресовани между две чинии. Спря във Фошон за крушов сладкиш и накрая купи торбичка портокали.

Стигна до цветаря с препълнени ръце. Не, Ханибал положително щеше да донесе цветя.

* * *

Ханибал донесе цветя. Лалета, лилии „Казабланка“ и папрат, подредени във висока конструкция, която стърчеше над задното седло на мотора му. На едно кръстовище две млади жени, които пресичаха улицата, му подхвърлиха, че цветята приличат на петльова опашка. Той им смигна, а когато светлините на светофара се смениха, се понесе напред с мотора с чувство на лекота в гърдите.

Паркира в тясната уличка до сградата на лейди Мурасаки и зави зад ъгъла към входа, понесъл букета си. Вече махаше с ръка на портиерката, когато от един вход изскочиха Попил и двама едри полицаи и се нахвърлиха отгоре му. Попил взе цветята от ръцете му.

— Не са за вас! — каза Ханибал.

— Арестуван си — каза Попил.

Когато му сложиха бележниците, Попил завря цветята под мишницата му.

* * *

В кабинета си на Ке дез орфевр инспектор Попил остави Ханибал да почака половин час и да попие атмосферата на полицейското управление. Когато се върна, завари младежа да поставя последното стръкче от букета, който бе препоредил в една гарафа на собственото му бюро.

— Харесва ли ви? — попита Ханибал.

Инспектор Попил го удари с късата си палка и той политна.

— А това харесва ли ти?

По-едрият от двамата полицаи застана зад Ханибал.

— Отговаряй! Попитах те дали ти харесва.

— По-честно е от ръкостискането ви. А и палката поне е чиста.

Попил извади от един плик две завързани с връв войнишки плочки.

— Били са в стаята ти. Тези двамата са задочно осъдени в Нюрнберг. Въпросът е: къде са сега?

— Не знам.

— Не искаш ли да гледаш как ще ги обесят? Палачът ползва английската система, но не дотам, че да им откъсва главите. Не мокри

и не опъва въжето, така че те дълго се клатят насам-натам — предполагавам точно по вкуса ти.

— Инспекторе, никога няма да научите нищо за вкуса ми.

— За теб правосъдието няма значение, нали? Просто искаш ти да си този, който ги убива.

— И вие също, инспекторе. Вие обичате да ги гледате как умират. Това пък е по вашия вкус. Мислите ли, че можем да поговорим насаме? — Ханибал извади от джоба си изцапана с кръв бележка, завита в целофан. Имате писмо от Луи Фера.

Попил направи знак на полицаите да напуснат стаята.

— Когато изрязвах дрехите от тялото на Луи Фера, намерих тази бележка. Адресирана е до вас.

Прочете на глас думите над прегъвката на листа:

Попил, защо ме мъчиш с въпроси, на които ти сам не отговаряш? Видях те в Лион.

Има и още. — Ханибал подаде бележката на Попил. — Можете да я разтворите, вече е суха. И не мирише.

Листчето изшумоля, когато Попил го разгърна, и отвътре изпаднаха тъмни люспици. Когато прочете бележката, полицаят седна и опря листа до слепоочието си.

— Да не би някой от семейството ви да ви е махал за сбогом от влака? — попита Ханибал. — Не бяхте ли вие, който регулирахте движението в депо то през този ден?

Попил дръпна ръката си.

— Няма да направите това — каза Ханибал меко. — Защо пък трябва да ви казвам, ако знам нещо? Това е логичен въпрос, инспекторе. Откъде да знам дали няма да им уредите пътуване до Аржентина.

Попил затвори очи, после отново ги отвори и каза:

— Петен винаги е бил моят герой. Баща ми, чичовците ми са се били за него през Първата световна война. Когато състави новото правителство, той ни каза така: „Вие само пазете реда, докато изхвърлим немците. Виши ще спаси Франция“. Бяхме полицаи, звучеше като част от задълженията ни.

— Помагахте ли на немците?

Попил сви рамене.

— Пазех реда. Може би това им е помагало. После видях един от влаковете им. Дезертирах и се свързах със Съпротивата. Не искаха да ми повярват, докато не ликвидирах един гестаповец. Немците убиха осем души от селото като репресивна мярка. Чувствах се така, сякаш ги бях убил самият аз. Що за война е това? Бихме се в Нормандия, в храстите, щракахме с ей това, за да се разпознаваме.

Той взе от бюрото си една щракалка-щурец^[2].

— Помагахме на съюзниците, които настъпваха от бреговия плацдарм.

Щракна два пъти.

— Това означаваше: „Аз съм приятел, не стреляйте!“ Дортлих не ме интересува. Помогни ми да намеря другите. Как търсиш Грутас?

— Чрез родственици в Литва, с връзките на майка ми в църквата.

— Мога да те задържа за фалшивите документи — само въз основа на показанията на фалшификатора. Ако те пусна, ще се закълнеш ли да ми казваш всичко, което научиш? Ще се закълнеш ли в Бога?

— В Бога? Да, заклевам се в Бога. Имате ли Библия?

Попил имаше в библиотеката си едно копие на „Мисли“. Ханибал го извади.

— Или може да използваме книгата на Паскал, Паскале.

— Би ли се закълел в живота на лейди Мурасаки?

Кратко колебание.

— Да, в живота на лейди Мурасаки.

Ханибал взе щракалката и щракна с нея два пъти.

Попил му подаде войнишките плочки и Ханибал ги прибра.

* * *

Ханибал излезе от кабинета, а Попил даде знак от прозореца на застаналия долу цивилен полицаи. Когато Ханибал се показа на улицата, полицаят тръгна след него. Помощникът на Попил влезе в кабинета му.

— Той знае нещо. Веждите му са опърлени. Проверете случаите на пожар в Ил дьо Франс за последните три дни! — каза Попил. — Щом ни отведе до Грутас, ще го предам на прокурора за убийството на касапина.

— Защо на касапина?

— Защото тогава беше малолетен, Етиен. Престъпление, извършено в състояние на афект. Не искам да го осъдят. Искам да бъде обявен за психопат. В заведението за душевно болни ще могат да го изследват и да се опитат да разберат какво представлява.

— Какво мислите, че представлява?

— Малкият Ханибал — момчето Ханибал, е умряло през четирийсет и пета там, в снега, опитвайки се да спаси сестра си. Сърцето му е умряло заедно с Миша.

Какво представлява сега ли? Още нямаме дума за това. Поради липса на по-добра дума, ще го наречем Чудовище.

[1] Собственик на рибарски магазин (фр.). — Б.пр. ↑

[2] Играчка, издаваща характерен звук. По време на десанта в Нормандия (5–6 юни 1944) американските войници са използвали такива „щурци“, за да се разпознават. — Б.р. ↑

В портиерната на сградата, където живееше лейди Мурасаки, на площад Де Вож, беше тъмно, холандската врата с матирано стъкло бе заключена. Ханибал си отключи и затича нагоре по стълбите.

Портиерката седеше на стола пред бюрото си — беше подредила пощата по апартаменти и наематели, като за пасианс. Жицата на един велосипеден катинар бе забита така надълбоко в меката плът на врата ѝ, че почти не се виждаше, а езикът ѝ висеше от устата ѝ.

Ханибал почука на вратата на лейди Мурасаки. Чуваше се как телефонът вътре звъни. Звучеше някак странно пронизително. Когато пъкна ключа си в ключалката, вратата сама се отвори. Обиколи тичешком апартамента, погледна тук, погледна там, погледна навсякъде, потрепери, когато отваряше вратата на спалнята ѝ, но и там я нямаше. Телефонът звънеше ли, звънеше. Ханибал вдигна слушалката.

* * *

В кухнята на „Кафе дьо л’Ест“ цяла клетка овесарки чакаха да бъдат удавени в арманяк и попарени в голямата тенджерата с вряла вода на печката. Грутас хвана лейди Мурасаки за врата и задържа лицето ѝ близо до врящата вода. С другата си ръка бе хванал телефонната слушалка. Ръцете ѝ бяха завързани за китките отзад. Мюлер я държеше здраво за ръцете.

Когато чу гласа на Ханибал, Грутас каза:

— Да си продължим разговора — искаш ли да видиш японката жива?

— Да.

— Чуй я и отгатни дали още има бузи.

— *Какъв бе тоя звук? На вряща вода? Ханибал не знаеше дали звукът е реален. Често чуваше вряща вода в сънищата си.*

— Говори с малкия си тъпкан.

— Лейди Мурасаки пророни: „Мили мой, НЕДЕЙ...“ — преди да я дръпнат настрани от телефона.

Тя се опита да се изтръгне от ръцете на Мюлер и двамата се блъснаха в клетката с овесарките, които уплашено се разцвърчаха.

Грутас заговори на Ханибал:

— МИЛИ МОЙ, ти уби двама души заради сестра си и взриви къщата ми. Предлагам ти живот за живот. Върни ми всичко — плочките, вещите на Кашаваря, всяка шибана дреболия. Усещам, че ми се ще да я чуя как пици.

— Къде...

— Затваряй си устата. На трийсет и шестия километър на пътя за Трибарду има телефонна кабина. Бъди там при изгрев-слънце и телефонът ще позвъни. Ако те няма, ще получиш бузите по пощата. Ако видя Попил или някой друг полицай, ще получиш сърцето й в колет. Може да го използваш в учението си, да бърникаш в камерите, за да видиш какво има вътре. Живот за живот?

— Живот за живот — каза Ханибал.

Линията прекъсна.

Дитер и Мюлер отведоха лейди Мурасаки до един фургон вън от кафенето. Колнас смени номера на колата на Грутас.

Грутас отвори багажника и извади снайперова пушка „Драгунов“. Подаде я на Дитер.

Колнас, донеси един буркан.

Грутас искаше лейди Мурасаки да го чуе. Докато даваше инструкциите, наблюдаваше лицето й с жаден поглед. Подаде буркана на Дитер и каза:

— Вземи колата. Убий го, докато е на телефона. Донеси топките му на шлепа под Немур.

* * *

Ханибал не искаше да гледа през прозореца — цивилните на Попил щяха да го видят. Влезе в спалнята. Седна за момент на леглото със затворени очи. Звучите, които бе чул по телефона, продължаваха да ехтят в главата му. Чирик-чирик. Балтийският диалект на овесарката.

Чаршафите на лейди Мурасаки бяха ленени и ухаеха на лавандула. Той ги сграбчи в шепи, опря ги до лицето си, постоя така, после ги издърпа от леглото и бързо ги потопи във ваната. Опъна въже през дневната и увеси на него едно кимоно, инсталира на пода вентилатор, включи го и вентилаторът започна бавно да се върти, разклащайки кимоното, чиято сянка се очертаваше върху прозрачните пердета.

* * *

Застанал пред доспехите на самурая, Ханибал хвана кинжала танто и се взря в маската на Масамуне доно.

— Ако можеш да й помогнеш, помогни й сега.

Надяна ремъка около врата си и плъзна кинжала отзад под яката си.

Усука и навърза мокрите чаршафи — като при бягство от затвора — и когато приключи, чаршафите увиснаха от перилата на терасата. До паважа на страничната уличка оставаха повече от четири метра.

Бавно се плъзна по чаршафите. Пусна се, когато стигна края им, тупна долу и се претърколи. Усети, че ходилата му парят.

Избута мотоциклета по алеята зад сградата, оттам излезе на задната улица, метна се на мотора, отпусна съединителя, даде газ и потегли.

Във волиерата на „Кафе дьо л’Ест“ овесарките мърдаха и нещо си мърмореха, неспокойни под ярката луна. Навесът във вътрешния двор бе прибран, чадърите — спуснати. В трапезарията бе тъмно, в кухнята и в бара лампите още светеха.

Ханибал видя Еркюл, който бършеше пода на бара. Колнас седеше на висок стол със счетоводната книга в ръце. Ханибал се отдръпна назад в тъмнината, подкара мотоциклета си и изчезна, без да пуска светлините си.

Последните четиристотин метра до къщата на улица Жюлиана измина пеша. На алеята пред къщата бе паркиран ситроен 2 CV. На шофьорската седалка един мъж си дръпна за последен път от цигарата, която пушеше, после я хвърли през прозореца. Ханибал видя как фасът описа дъга встрани от колата и разпръсна по улицата искри. Мъжът се разположи удобно на седалката и отпусна глава назад. Явно се готвеше да спи.

Застанал до живия плет зад кухнята, Ханибал внимателно наблюдаваше къщата. Мадам Колнас мина край един прозорец, говорейки нещо на някого, който бе по-нисък и не се виждаше. В топлата нощ замрежените прозорци бяха отворени. Кухненската врата също бе с мрежа и гледаше към градината. Кинжалът с лекота разсече мрежата и отвори куката. Ханибал избърса обувките си на изтривалката и влезе. Тиктакането на кухненския стенен часовник му се стори твърде силно. От банята се чуваше шуртене и плискане на вода. Мина покрай вратата на банята, като стъпваше близо до стената, за да не изскърца подът. Чуваше как мадам Колнас говори на детето си.

Следващата врата бе откряната. Ханибал видя полицаи с играчки и един голям плюшен слон. Надзърна вътре. Две легла. Катерина Колнас спеше на по-близкото. Главата ѝ бе обърната настрани, палецът ѝ докосваше челото ѝ. Ханибал можеше да види пулса на слепоочието ѝ. Можеше да чуе собственото си сърце. На ръката ѝ бе гривничката на Миша. Ханибал примигна в топлата светлина на лампата. И се чу как мига. Чу как детето диша. Чу гласа на мадам Колнас от другата страна

на коридора. Тихи звуци, доловени през бурята, която бушуваше в него.

— Хайде, сладурче, време е да се изсушим! — каза мадам Колнас.

* * *

Къщата-шлеп на Грутас, черна и зловеща, стоеше на котва до кея в напластената мъгла. Грутас и Мюлер пренесоха завързаната лейди Мурасаки по мостчето, после я свалиха на долната палуба. Грутас отвори с ритник вратата на „манипулационната“. В средата на помещението имаше стол, а под него бе постлан окървавен чаршаф.

— Съжалявам, че стаята ви не е напълно готова! — каза Грутас. — Ей сега ще повикам камериерката. Ева!

Грутас отиде до съседната кабина и отвори широко вратата. Трите приковани към койките си жени го изгледаха с омраза. Ева събираше изцапаните им с кръв дрехи.

— Ела тук.

Ева влезе и застана извън обсега на Грутас. Вдигна окървавения чаршаф и постла под стола чист. Тръгна да изнася окървавения, но Грутас я спря.

— Остави го някъде, където да го вижда.

Грутас и Мюлер завързаха лейди Мурасаки за стола.

После Грутас отпрати Мюлер. Изтегна се на един шезлонг до стената с разтворени крака и затърка бедрата си.

— Имаш ли представа какво ще ти се случи, ако не ми доставиш малко блаженство?

Лейди Мурасаки затвори очи. Усети как шлепът потрепери и потегли.

* * *

Еркюл направи два курса извън кафенето с празните кутии от бира. После отключи колелото си и си тръгна.

Задният му фар още се виждаше, когато Ханибал се промъкна през вратата на кухнята. Носеше някакъв обемист предмет в изцапана с кръв торба.

Колнас влезе в кухнята със счетоводната книга в ръка. Отвори вратичката на пещта, в която горяха дърва, и пъкна вътре няколко квитанции.

Зад него Ханибал каза:

— Хер Колнас, отвсякъде обграден с купи.

Колнас се извъртя и видя Ханибал, облегнат на стената, с чаша вино в едната ръка и пистолет в другата.

— Какво искаш? Вече е затворено.

— Колнас в рая на купите. Обграден отвсякъде с купи. Носите ли си войнишката плочка с името, хер Колнас?

— Казвам се Клебер, френски гражданин съм и ще повикам полицията.

— Нека аз им се обадя вместо вас. — Ханибал остави чашата си и вдигна телефона. — Ще имате ли нещо против да се обадя и на Комисията по военните престъпления? Ще си платя разговора.

— Я ми се махай от главата! Обаждай се, на когото искаш. Обади им се, говоря ти сериозно. Или ще го направя аз. Имам си документи, имам приятели.

— Аз пък имам деца. Твоите деца.

— Какво?

— И двете са при мен. Бях у вас, на улица Жюлиана. Влязох в стаята с големия слон и ги отведох.

— Лъжеш.

— „Вземете нея, тя ще умре и без това.“ Така каза ти. Помниш ли? Постоянно се влачеше след Грутас с купичката си... Донесъл съм ти нещо за пещта. — Ханибал се пресегна назад и хвърли на масата кървавата си торба. — Може да готвим заедно, както едно време.

Пусна гривничката на Миша на кухненската маса. Тя дълго се въртя, накрая спря.

Колнас издаде сподавен звук. Известно време не можа да докосне торбата с треперещите си ръце, после я разкъса, разкъса окървавената месарска хартия отвътре, докато не стигна до месото и кокалите.

— Малко говеждо за печене, хер Колнас, и един пъпеш. Взех ги от Халите. Просто исках да видиш какво е.

Колнас се метна през масата, кървавите му ръце се добраха до лицето на Ханибал, но от протягането изгуби равновесие. Ханибал го събори на земята и опря пистолета си в основата на черепа му. Колнас загуби съзнание.

С омазаното си с кръв лице Ханибал приличаше на демон от собствените си сънища. Започна да облива с вода лицето на Колнас, докато очите му се отвориха.

— Къде е Катерина, какво сте направили с нея?

— Нищо ѝ няма, хер Колнас. Жива и здрава е. Пулсът ѝ се вижда на слепоочието. Ще ти я върна, когато ми върнеш лейди Мурасаки.

— Мъртъв съм, ако направя това.

— Не. Грутас ще бъде арестуван, а аз няма да си спомня лицето ти. Спасяваш се заради децата си.

— Откъде знаете, че са живи?

— Кълна се в душата на сестра си, че ще чуеш гласовете им. Нищо им няма. Помогни ми, или ще те убия и ще оставя детето ти да умре от глад. Къде е Грутас? Къде е лейди Мурасаки?

Колнас преглътна, задави се.

Грутас има шлеп, на който живее. Обикаля с него по каналите. Сега е в канала Лоен, южно от Немур.

— Как се казва шлепът му?

— „Кристабел“. Дадохте ми дума, къде са децата ми?

— Ханибал изчака Колнас да се изправи. Вдигна телефона до касата, избра един номер и подаде слушалката на Колнас.

— Колнас не разпозна веднага гласа на жена си, после извика:

— Ало, ало, Астрид? Иди да видиш децата! Дай ми да говоря с Катерина! Прави каквото ти казвам!

Докато Колнас слушаше учудения сънен глас на пробуденото дете, изражението му се промени. По лицето му се изписа най-напред успокоение, после недоумение. Ръката му затърси пистолета на рафта под касата. Раменете му се отпуснаха.

— Ти ме измами, хер Лектър.

— Напротив, спазих думата си. Запазих живота ти заради твоите...

Колнас се извъртя, здраво стиснал големия „Уебли“, юмрукът на Ханибал се стрелна към него, пистолетът изхвърча от ръката на Колнас, Ханибал заби кинжала танто под брадата му и острието излезе през темето му.

Телефонната слушалка се люлееше на жицата си. Колнас падна по лице. Ханибал го обърна и известно време седя на един кухненски стол, загледан в мъртвия си враг. Очите на Колнас бяха отворени и вече изцъклени. Ханибал сложи една купа върху лицето му.

Изнесе навън клетката с градинските овесарки и я отвори. Последната птичка се наложи да вземе в ръка и да я хвърли към осветеното от луната небе. Отвори волиерата и прогони птиците и оттам. Те излетяха нагоре и описаха кръг — малки сенчици, които пърхаха над двора и се издигаха все по-нависоко, за да намерят попътен вятър и да открият полярната звезда.

— Вървете! — каза Ханибал. — Прибалтика е нататък. Останете там през целия сезон.

В необятната нощ една самотна светла точка летеше през тъмните полета на Ил дьо Франс. Мотоциклетът се движеше с бясна скорост, Ханибал буквално лежеше върху резервоара. Южно от Немур, докато караше по един стар път за влекачи покрай канала Лоен, някога покрит с асфалт, сега само единично платно, обрасло от двете страни, Ханибал се вряза в стадо крави, пресичащи пътя, и усети как го жилна една грапава опашка. Изскочи от платното, чакълът се разтрака под броните, после отново излезе на пътя, мотоциклетът разтресе предница, понесе се напред, после заспа на предишната си скорост.

Отзад светлините на Немур избледняха, сега наоколо бе равнина, а напред се простираше нощта. Чакълът и бурените край пътя се очертаваха с абсурдна яснота в светлината на фара, по-нататък тъмнината поглъщаше жълтия лъч. Ханибал се запита дали не е слязъл прекалено на юг, дали шлепът не е останал зад него.

Спря и изгаси светлините, за да поседи в тъмното и да реши какво да прави. Под него моторът потреперваше.

Далеч напред, някъде там в тъмнината, две малки къщички сякаш се движеха в синхрон през поляната, къщички с каюти, едва забележими над бреговете на канала Лоен.

* * *

Шлепът на Владис Грутас безшумно се плъзгаше на юг и изпращаше леки вълнички към бреговете на канала със заспалите крави по полята от двете му страни. Мюлер, който гледаше да не се движи много заради шевовете на бедрото си, седеше в платнен шезлонг на предната палуба, а до него, на перилата на трапа, бе подпряна ловджийска пушка. На кърмата Гасман отвори един сандък и извади няколко брезентови кранци.

* * *

Триста метра по-нагоре Ханибал намали скоростта, тревите се заудряха в краката му, БМВ-то закъркори, после спря. Ханибал извади далекогледа на баща си от багажника на мотора и го насочи към шлепа, но в тъмното не успя да разчете името му. Виждаше само сигналните лампи и слабата светлина зад пердетата на прозорчетата. На това място каналът бе твърде широк, за да извърши успешен скок върху палубата.

Можеше и да стреля и със сигурност щеше да улучи капитана в кабината на мостика, но тогава на шлепа щеше да се вдигне тревога и когато се качеше на борда, щеше да му се наложи да се справя с всички наведнъж. Различаваше все пак един затворен трап на кърмата и едно тъмно възвишение близо до носа, което бе вероятно вторият вход към долната палуба.

Светлината от нактоуза на компаса се отразяваше в стъклата на кабината на мостика, близо до кърмата, но вътре не се виждаше никой. Трябваше да си осигури преднина Пътеката за теглене край брега беше близо до водата, а полето бе твърде неравно, за да заобикаля.

Ханибал задмина шлепа по пътеката за теглене с чувството, че страната му откъм канала пламти. Хвърли поглед към шлепа. На кърмата Гасман все още се мотаеше с брезентовите кранци. Когато моторът мина край него, той вдигна глава. Около една от сигналните лампи се въртяха нощни пеперуди.

Ханибал поддържаше умерена скорост. На километър пред себе си видя фаровете на кола, която пресичаше канала.

Каналът се стесняваше в шлюз, който бе най-много два пъти по-широк от най-широката част на плоскодънен шлеп. Шлюзът бе вграден в каменен мост — горните му врати бяха разположени в свода на моста, а камерата му не беше много по-дълга от „Кристабел“.

Ханибал зави наляво и се отдалечи от моста, в случай че капитанът на шлепа го наблюдаваше. Стотина метра по-нататък изгаси светлините си, обърна и се върна към моста. Остави мотоциклета в храстите край пътя и продължи в тъмното пеша.

На брега на канала имаше няколко обърнати с дъното нагоре гребни лодки. Ханибал седна на земята между тях и погледна между корпусите им към приближаващия шлеп, който все още бе на половин

километър от него. Беше много тъмно. Чуваше се пуснато радио от една малка къща на другия край на моста, вероятно къщата на пазача на шлюза. Ханибал прибра пистолета в джоба на самото си.

Миниатюрните сигнални светлини на шлепа приближаваха много бавно — червената на левия борд от неговата страна, зад нея — бялата светлина на една сгъваема мачта над кабината. Шлепът трябваше да спре и да потъне с един метър в шлюза. Ханибал лежеше до канала сред бурените. Сезонът бе твърде ранен за песента на щурците.

Чакаше, докато шлепът приближаваше бавно, много бавно. Имаше достатъчно време за размисъл. Част от онова, което бе извършил в кафенето на Колнас, си спомняше с неприятно чувство — с усилие бе пощадил живота на Колнас, макар и за кратко време, с отвращение му разреши да говори. Затова пък изпита истинско удоволствие от хрущенето, което почувства в ръката си, когато острието на тантото излезе от върха на черепа на Колнас — като малко рогче. Беше по-удовлетворително отколкото с Милко. Хубави неща, приятни неща: Питагоровото доказателство с плочките, откъсването на главата на Дортлих. Неща, очаквани с нетърпение: вечеря с лейди Мурасаки — ще я покани на див заек в стомна в ресторант „Шан дьо Марс“. Ханибал бе напълно спокоен. Сърнето му биеше със седемдесет и два удара в минута.

* * *

При шлюза е тъмно, небето е чисто и напръскано със захарни звезди. Светлината на върха на мачтата тъкмо се готвеше да се присъедини към по-ниските звезди, когато шлепът стигна до шлюза.

Мачтата се сгъна назад, светлината като падаща звезда описа дъга. Блесна големият прожектор на шлепа и Ханибал се хвърли на земята. Снопът светлина се плъзна над него към вратите на шлюза, проехтя тръбата на шлепа. В кабината на пазача на шлюза светна лампа и след по-малко от минута мъжът бе навън, вдигайки презрамките си. Ханибал зави заглушителя на пистолета на Милко.

Владис Грутас излезе на палубата. Дръпна от цигарата си и я хвърли във водата. Каза нещо на Мюлер и сложи ловджийската пушка

на палубата, между саксиите, далеч от погледа на пазача на шлюза, после отново слезе долу.

На кърмата Гасман нагласи кранците и подготви въжето си. Горните врати на шлюза се отвориха. Пазачът се върна в кабината си до канала и пусна кнехтовите светлини по краищата на шлюза. Шлепът се плъзна под моста, навлезе в шлюза, капитанът даде на заден, готвейки се да спре машината. При звука на мотора Ханибал се спусна по моста — тичаше приведен, снишавайки се под каменния парапет.

Погледна надолу към шлепа, когато той минаваше под него. Видя палубата и през едно от прозорчетата за миг зърна завързаната за един стол лейди Мурасаки.

Изминаха около десет минути, докато нивото на водата се изравни с долната страна, тежките врати се отвориха с грохот, Гасман и Мюлер засъбираха въжетата. Пазачът на шлюза се прибра в къщата си. Капитанът отвори дросела и водата зад шлепа закипя.

Ханибал се наведе над парапета. Застреля Гасман в темето, качи се на парапета и скочи. Падна върху Гасман, после се изтърколи на палубата. Капитанът чу глухия звук от строполяването на Гасман и първо погледна към кърмовите въжета. Видя, че са свободни.

Ханибал опита вратата към трапа при кърмата. Заключена.

Капитанът се наведе от мостика.

— Гасман?

Ханибал клекна до тялото на кърмата, опипа кръста му. Гасман не бе въоръжен. Ханибал трябваше да мине през мостика, за да отиде напред, а Мюлер беше на носа. Тръгна надясно. Капитанът заобиколи мостика отляво и видя проснатия Гасман, чийто мозък се оттичаше в шпигатите.

Прокрадвайки се бързо напред, Ханибал се сви до кабините на долната палуба.

Усети как шлепът дава на стоп и вече бягайки, чу зад гърба си изстрел. Куршумът изсвистя край един стълб и одраска рамото му. Обърна се и видя как капитанът се гмурва зад кърмовата кабина. Близо до предния трап за секунда се появи татуирана ръка, която грабна ловната пушка. Ханибал стреля напосоки. Рамото му бе горещо и влажно. Мушна се между двете палубни кабинни, излезе на лявата

палуба и затича напред, снишавайки се — нагоре, покрай предната кабина, до фордека.

Мюлер клечи на фордека, става, когато чува Ханибал, замахва с ловната пушка, цевта удря ъгъла на трапа, той отново замахва и Ханибал стреля четири пъти в гърдите му — толкова бързо, колкото може да дърпа спусъка. Ловната пушка изгърмя и пробви неравна дупка в дървенията до вратата на трапа. Мюлер се олюля и погледна гърдите си, свлече се и седна, облегал на перилата. Мъртъв. Вратата на трапа беше отключена. Ханибал тръгна надолу по стълбите и заключи вратата след себе си.

На кърмата капитанът, наведен над тялото на Гасман, ровеше в джобовете му за ключовете.

Бързо надолу по стълбите и по тесния проход на долната палуба. Погледна в първата кабина — празна, само койки и вериги. Блъсна втората врата, видя завързаната за стола лейди Мурасаки и се хвърли към нея. Грутас стреля иззад вратата в гърба на Ханибал, патронът го удари между лопатките и той падна по гръб. Под него започна да се образува кърваво петно.

Грутас се засмя и се приближи. Тикна оръжието си под брадата на Ханибал и изрита встрани пистолета му. Измъкна от колана си малка кама и бодна с върха ѝ краката на Ханибал. Те не реагираха.

— Застрелян е в гръбнака, малкият ми принц! — каза Грутас. — Не чувстваш краката си, а? Много лошо. Няма да почувстваш и когато ти отрежа топките.

Усмихна се на лейди Мурасаки.

— Ще ти направя от тях портмоне, да си слагаш в него бакшишите.

Очите на Ханибал се отвориха.

— Значи виждаш?

Грутас разклати дългото острие пред лицето на Ханибал.

— Прекрасно! Я виж това!

Застана пред лейди Мурасаки и прокара леко острието надолу по бузата ѝ.

— Мога да придам малко цвят на бузите ѝ.

Заби камата в облегалката на стола до главата ѝ.

— Мога да намеря някои нови места за секс.

Лейди Мурасаки не каза нищо.

Очите ѝ бяха втренчени в Ханибал. Пръстите му потрепваха, ръката му леко се придвижваше към главата му. Погледът му сновеше от лейди Мурасаки към Грутас и обратно. Лейди Мурасаки вдигна очи към Грутас, по лицето ѝ бе изписано тревожно вълнение. Беше изключително красива. Грутас се наведе и я зацелува грубо, разкървявайки устните ѝ, мачкайки лицето ѝ със своето лице, с грубото си безизразно лице. Бледите му очи не мигваха, докато тършуваше из блузата ѝ.

Ханибал премести ръка зад главата си, издърпа иззад яката си кинжала танто — кървав, изкривен и вдлъбнат от куршума на Грутас.

Грутас примигна, лицето му се изкриви от неописуема болка, глезените му се огънаха и той се стовари с прерязано сухожилие върху Ханибал. Със завързаните си един за друг глезени лейди Мурасаки ритна Грутас в главата. Той се опита да вдигне пистолета си, но Ханибал хвана цевта, извъртайки я нагоре, пистолетът изгърмя, Ханибал резна с кинжала китката на Грутас, пистолетът изхвърча и се пързулна по пода. Грутас запълзя към оръжието, влачейки се на лакти, после застана на колене, тръгна на четири крака, отново падна и запълзя като прегазено на пътя животно. Ханибал преряза въжето от ръцете на лейди Мурасаки, тя измъкна камата от облегалката на стола, освободи глезените си и отиде в ъгъла до вратата.

Грутас спря да пълзи и застана на колене пред Ханибал. Вдигна към младежа бледите си, арктически очи, обзет от странно спокойствие.

— Плаваме заедно към смъртта — каза Грутас. — Аз, ти, мащехата, която чукаш, мъжете, които уби.

— Те не бяха мъже.

— Какъв вкус имаше Дортлих? На риба ли? И Милко ли изяде?

Лейди Мурасаки се обади от ъгъла.

— Ханибал, ако Попил арестува Грутас, може да не арестува и теб. Ханибал, послушай ме. Предай го на Попил.

— Той изяде сестра ми.

— И ти яде — отвърна Грутас. — Защо не убиеш и себе си?

— Не. Това е лъжа.

— О, яде, яде. Кашаваря беше така любезен да ти даде от бульона. Искаш да убиеш всички, които знаят, нали така? Сега, когато и любовницата ти знае, ще трябва да убиеш и нея.

Ръцете на Ханибал държат окървавения нож. Той се обръща към лейди Мурасаки, търси погледа ѝ, отива при нея и я прегръща.

— Не, Ханибал. Това е лъжа. Предай го на Попил.

Грутас се промъква към пушката и говори ли, говори.

— Яде от нея, в полусъзнание, устата ти лакомо облизваха лъжицата.

Ханибал изкрещя към тавана: „НЕЕЕЕЕ!“ — и се хвърли към Грутас, размахвайки ножа, стъпи на пистолета и изрязва едно голямо „М“ върху лицето на Грутас, крещейки „М като Миша!“, „М като Миша!“, „М като Миша!“ Грутас лежеше по гръб на земята, а Ханибал рисуваше по него с ножа огромни букви „М“.

Зад него някой извика. Разнесе се неясен изстрел в червената мъгла. Ханибал не знаеше дал и е ранен. Обърна се. Зад него стоеше капитанът, с гръб към лейди Мурасаки, дръжката на камата се подаваше зад ключицата му, острието бе минало през аортата. Оръжието се изплъзна от пръстите на капитана и той падна по лице.

Ханибал се олюляваше на краката си, лицето му бе маска от червено. Лейди Мурасаки затвори очи. Трепереше цялата.

— Ранена ли сте? — попита той.

— Не.

— Обичам ви, лейди Мурасаки! — каза той.

Приближи се до нея.

Тя отвори очи и отблъсна окървавените му ръце.

— Какво е останало у теб, та да обичаш? — каза му.

После тичешком излезе от кабината, насочи се към трапа, прехвърли се през перилата и красиво се гмурна във волите на канала.

* * *

Шлепът леко се блъсна в брега на канала.

На борда на „Кристабел“ Ханибал бе сам с мъртвците, чиито погледи бързо се остъкляваха. Мюлер и Гасман бяха под палубата, в основите на двата трапа. Грутас, нашарен с червено, умря в кабината. Всеки от тях държеше в ръце по един „Панцерфауст“, подобен на кукла с голяма глава. Ханибал изнесе от оръжейната последния „Панцерфауст“ и го остави в машинното отделение — дебелия

противотанкова ракета беше само на половин метър от резервоара с горивото. Взе от такелажна на шлепа една абордажна кука и завърза въжето около монтирания на върха на „Парцерфауст“-а спусък. Излезе на палубата с абордажната кука в ръце и остана така, докато шлепът бавно се придвижваше, блъскайки се лекичко в каменния бряг на канала. От палубата виждаше сигналните светлини на моста. Чу викове и лай на куче.

Хвърли куката във водата. Въжето бавно се изнизваше през борда, когато Ханибал стъпи на брега и тръгна през полята. Не погледна назад. На четиристотния метър чу взрива. Усети ударната вълна с гърба си и натискът премина през него заедно с шума. Отзад в полето падна парче метал. Шлепът лумна в буйни пламъци наред канала и в небето се издигна спираловидно завита колона от искри. Последваха други взривове, които хвърляха горящите греди в небето и ги завъртаха в кръг, отново и отново, докато не избухна и последния заряд от останалите „Панцерфауст“-и.

От километър и половина разстояние Ханибал видя проблясващите светлини на полицейските коли, които се насочваха към шлюза. Тръгна през полята и повече не се обърна назад. Намериха го едва призори.

През топлите месеци източните прозорци на Дирекцията на полицията в Париж се задръстваха по време на закуска от млади полицаи, които се надяваха да видят как Симон Синьоре пие на терасата си над близкия площад Дофин.

Инспектор Попил работеше на бюрото си и не вдигна поглед дори когато някой съобщи, че вратите към терасата на актрисата се отварят. Не го смути и разочарованото мърморене, когато се оказа, че всъщност е излязла икономката, за да полее цветята.

Прозорецът му бе отворен и през него проникваше неясната глъч на комунистическата демонстрация на Ке дез орфевр и Пон Ньоф. Демонстриращите бяха предимно студенти и скандираха: „Ханибал на свобода, Ханибал на свобода!“ Носеха лозунги, на които пишеше „Смърт на фашизма“, и настояваха за незабавното освобождаване на превърналия се в малка знаменитост Ханибал Лектър. Защиатаваха го с писма във вестниците „Юманите“ и „Канар Аншене“, като последният помещаваше снимка на горящите останки на „Кристабел“ със следния текст: „Канибали се пекаат в огъня.“

„Юманите“ публикуваше и вълнуващи детски спомени за ползата от колективизацията в материал — подписан от самия Ханибал и измъкнат тайно от затвора — който още повече възпламеняваше комунистическите му поддръжници. Ханибал сигурно би писал със същата готовност и за крайнояданата преса, но десните не бяха на мода и демонстрациите им не биха имали такъв отзвук.

Пред Попил имаше писмо от обществения обвинител, който питаше има ли сигурни улики срещу Ханибал Лектър. В останалия от войната дух на разплата — *Purification sauvage*^[1], всяка присъда за убийство на фашисти или военнопредстъпници трябваше да почива на непоклатими доказателства, като дори и в този случай щеше да е политически непопулярна.

„Убийството на касапина Пол Момюнд е станало преди години и единственото доказателство е миризмата на карамфилово масло —

изтъкваше обвинителят. — Би ли помогнало задържането на гражданката Мурасаки? Възможно ли е да е била съучастничка?“

Инспектор Попил се възпротиви на задържането на гражданката Мурасаки.

Точните обстоятелства около смъртта на ресторантьора Колнас, или по-точно на *фашиста ресторантьор и черноборсаджия Колнас*, както го представяха във вестниците, не можеха да се определят. Да, наистина в горната част на черепа му, на темето, имаше дупка от неизвестен произход и езикът и твърдото му небце бяха прободени с неизвестен инструмент. От своя страна той бе стрелял с револвер, което бе доказано с парафинов тест.

Мъртъвците от шлепа се бяха превърнали в мас и сажди. Известно бе, че се занимаваха с отвличания и с търговия на бели робини. Не беше ли открита камионетка с две пленнички благодарение на регистрационния номер, предоставен от гражданката Мурасаки?

Младежът нямаше криминално досие. Бе първенец на випуска си в Медицинския факултет.

Инспектор Попил погледна часовника си и тръгна по коридора към *Audition 3*, най-добрата стая за разпит, понеже в нея влизаше малко слънце и графитите по стените бяха замазани с дебел слой бяла боя. Пред вратата стоеше полицаи. Попил кимна на полицаия и той дръпна резето, за да го пропусне.

Ханибал седеше пред голата маса в средата на стаята. Глезенът му бе прикован с верига за крака на масата, а китките му — към една халка на самата маса.

— Махни железата! — нареди Попил на полицаия.

— Добро утро, инспекторе — каза Ханибал.

— Тя е тук — каза Попил. — Доктор Дюма и доктор Рюфен ще се върнат следобед.

Попил го остави сам. Сега Ханибал можа да стане, когато лейди Мурасаки влезе в стаята.

Вратата се затвори зад нея, тя протегна ръка назад и облегна дланта си на вратата.

— Можеш ли да спиш?

— Да, спя добре.

— Чийо ти изпраща най-добри пожелания. Казва, че била много щастлива.

— Това е чудесно.

— Нейният младеж се е дипломирал и са се вrekli един на друг.

— Много се радвам за нея.

Замълчаха.

— Произвеждат заедно мотоскутери — малки мотоциклети. Партньори са с двама братя. Досега са направили шест. Тя се надява, че ще се продават добре.

— Сигурно ще се продават. И аз ще си купя един.

Жените усещат по-бързо от мъжете кога ги наблюдават — това е част от умениято им да оцеляват, и веднага разпознават сексуалното желание. Разпознават също и отсъствието му. Тя почувства промяната в него. Нещо липсваше в погледа му.

В главата ѝ се появиха думите на прародителката ѝ Мурасаки Шикибу и тя ги каза на глас.

*Мътните води
замръзват бързо.
Под чисти небеса
лунна светлина и сянка
прииждат и се скриват.*

Ханибал изрече класическия отговор на принц Генджи.

*Спомените за старата любов
се натрупват като падащ сняг.
Трогателни като мандариновите патици,
които плават една до друга в съня си.*

— Не! — каза лейди Мурасаки. — Не! Сега има само лед. Не е останало нищо. Така ли е?

— Харесвам ви повече от всичко на света! — каза той съвсем искрено.

Тя сведе глава за поздрав и излезе от стаята.

В кабинета на Попил завари д-р Рюфен и д-р Дюма в интимен разговор. Рюфен пое ръцете на лейди Мурасаки.

— Бяхте ми казали, че душата му може да се вледени завинаги — каза тя.

— Чувствате ли такова нещо?

— Като че ли да. Обичам го, но не мога да стигна до него — каза лейди Мурасаки. — Вие можете ли?

— Никога не съм могъл — отвърна Рюфен.

Лейди Мурасаки си тръгна, без да дочака Попил.

* * *

Ханибал поиска да работи доброволно в диспансера на затвора и подаде молба до съда да му се разреши да се върне в Медицинския факултет. Д-р Клер де Ври, ръководителката на новосъздадената Лаборатория по съдебна медицина към полицията, умна и привлекателна жена, сметна, че Ханибал е бил изключително полезен със създаването на устройство за компактен качествен анализ и идентификация на токсини с минимално количество реактиви и оборудване. Затова написа писмо в подкрепа на молбата му.

Д-р Дюма, чиято неизчерпаема жизнерадост неимоверно дразнеше инспектор Попил, даде блестящи гаранции за Ханибал и обясни, че след като се запознали с илюстрациите му за новия учебник по анатомия, от медицинския център „Джоне Хопкинс“ в Болтимър, Америка, му предложили да го назначат на работа като млад лекар-стажант. Дюма твърдо стоеше на страната на младежа.

* * *

Три седмици по-късно, независимо от съпротивата на инспектор Попил, Ханибал излезе от Съдебната палата и се върна в стаята си над Медицинския факултет. Попил не се сбoguва с него. Просто нареди на един полицай да му донесе дрехите.

Спа много добре в стаята си. На сутринта се обади на площад Де Вож и установи, че телефонът на лейди Мурасаки е изключен. Отиде

дотам и влезе със собствения си ключ. С изключение на поставката за телефона апартаментът беше празен. На поставката имаше бележка за него. Бе забодена на почернялото клонче от Хирошима, изпратено на лейди Мурасаки от баща ѝ.

В бележката пишеше: „Довиждане, Ханибал. Отивам си у дома“.

На път за вечеря хвърли изгореното клонче в Сена. В ресторант „Шан дьо Марс“ яде прекрасен див заек в стомна с парите, които Луи бе оставил, за да му купят опрощение. Под въздействието на виното си каза, че щеше да е честно да изрецитира няколко молитви за Луи на латински и може би дори да изпее една с надеждата, че неговите молитви ще бъдат не по-малко ефикасни от онези, за които може да плати в „Сен Сюлпис“.

Вечеря сам и не се чувстваше ни най-малко самотен.

Бе навлязъл в дългата зима на сърцето си. Спа дълбоко и без да сънува.

[1] Дивото прочистване (фр.). — Б.пр. ↑

III

*Веднага бих се дал на Дявола,
ако самият аз не бях той!*

Й. Ф. фон Гьоте,
„Фауст“ — трагедия

На Свенка му се струваше, че бащата на Дортлих никога няма да умре. Старецът си съществуваше и съществуваше вече две години, а през това време ковчегът, покрит с насмолен брезент, чакаше върху дървените магарета в претъпкания апартамент на Свенка. Това често предизвикваше недоволството на жената, с която живееше — тя мърмореше, че заради закръгления капак дори не може да използва ковчега като шкаф. След няколко месеца започна да слага в ковчега контрабандните консерви, които Свенка измъкваше с изнудване от хората, завръщащи се от Хелзинки с фериботите.

През тези две години, по време на чистките, организирани от Сталин, застреляха трима офицери, колеги на Свенка, а четвърти обесиха на Лубянка.

Свенка виждаше, че е време да тръгва. Предметите на изкуството бяха негови и той не възнамеряваше да се отказва от тях. Не беше наследил всички контакти на Дортлих, но можеше да намери добри документи. Не познаваше никого в Швеция, но имаше достатъчно връзки по корабите между Рига и Швеция, чрез които можеше да пренесе някой пакет.

Но всичко по реда си.

Един неделен ден във Вилнюс, в шест часа и четирийсет и пет минути сутринта, домашната прислужница Бергит излезе от блока, където живееше бащата на Дортлих. Беше гологлава, за да не създава впечатлението, че отива на църква, и носеше обемиста чанта, в която бяха кърпата за глава и Библията ѝ.

Бяха изминали десетина минути от излизането ѝ, когато бащата на Дортлих дочу от леглото си стъпките на някой, който се качваше по стълбите и бе по-тежък от Бергит. От вратата на апартамента се дочу щракване и шум от пилене — някой човъркаше запънката на бравата.

Бащата на Дортлих с мъка се привдигна на възглавницата си.

Чу как външната врата се отваря. Бръкна в чекмеджето до леглото си и извади пистолет „Лугер“. Изтощен от усилието, хвана оръжието с две ръце и го пхна под чаршафа.

Затвори очи и остана така, докато вратата на стаята му се отвори.

— Спите ли, хер Дортлих? Надявам се, че не ви безпокоя — каза сержант Свенка.

Бе облечен в цивилни дрехи и косата му бе пригладена.

— О, ти ли си!

Изражението на възрастния мъж бе свирепо, както обикновено, но иначе изглеждаше задоволително слаб.

— Идвам от името на Дружеството на полицаите и митничарите — каза Свенка. — Почиствахме едно лично шкафче и намерихме още някои от нещата на сина ви.

— Не ги искам. Задръж ги — каза възрастният мъж. — Бравата ли разби, за да влезеш?

— След като никой не ми отвори, си отворих сам. Мислех просто да оставя кутията, ако няма никого въщи. Ключът на сина ви е у мен.

— Той никога не е имал ключ.

— У мен е шперцът му.

— Тогава можеш да заключиш вратата, когато излизаш.

— Лейтенант Дортлих ми довери някои подробности относно вашата... ситуация и евентуалните ви желания. Написали ли сте ги някъде? Документите у вас ли са? Дружеството смята, че е наш дълг да изпълним дословно желанията ви.

— Да — каза бащата на Дортлих. — Подписани пред свидетели. Има изпратено копие в Клайпеда. Няма нужда да правиш нищо.

— О, има. Едно нещо.

Сержант Свенка остави кутията.

Приближи се усмихнато до леглото, взе от един стол една възглавница и промъквайки се странично като паяк, за да я сложи върху лицето на стареца, се изкатери на леглото и го възседна. Притисна с колене раменете му, наклони се напред със склучени лакти, съсредоточил цялата си тежест върху възглавницата. Колко ли време ще му трябва? Старецът не помръдваше.

Свенка почувства нещо твърдо, което го натискаше в чатала, чаршафът се повдигна под него и „Лугер“-ът гръмна. Свенка усети, че кожата му гори, че нещо дълбоко вътре в него гори и падна назад, а старецът, вдигнал пистолета, стреля през чаршафа, улучи го в гърдите и в брадата, после цевта се наведе надолу и последният изстрел улучи собствения му крак. Сърцето на стареца заби по-бързо и по-бързо,

накрая спря. Часовникът над леглото му удари седем часа. Той чу първите четири удара.

Сняг над 50-ия паралел, покриващ в бяло високото чело на полукълбото, Източна Канада, Исландия, Шотландия, Скандинавия. Вихрушки от сняг в Грислехамн, Швеция. Сняг валеше и в морето, когато фериботът с ковчега най-после пристигна.

Служителят от ферибота даде на хората от погребалното бюро една количка на четири колела и им помогна да натоварят на нея ковчега, после да я засилят леко на палубата, за да я качат през рампата на дока, където чакаше камионът.

Бащата на Дортлих бе умрял без близки роднини и бе ясно изразил предсмъртното си желание. Асоциацията на океанските и речните работници от Клайпеда се погрижи желанието му да бъде изпълнено.

Малката процесия към гробището се състоеше от катафалката, една камионетка с шестима мъже от погребалното бюро и една кола с двама възрастни роднини.

Не че бащата на Дортлих бе напълно забравен, но повечето от другарите от детството му бяха мъртви и много малко от роднините му бяха още живи. Беше средният син в семейството си, бунтарската му природа и възторгът му от Октомврийската революция го бяха отчуждили от близките му и отвели в Русия. Синът на корабостроители бе изживял живота си като обикновен моряк. Ирония на съдбата — единодушно заключиха двамата възрастни роднини, които пътуваха зад катафалката през падащия сняг в късния следобед.

* * *

Гробницата на семейство Дортлих бе изработена от сив гранит, с издълбан над вратата кръст и с цветни стъкла на прозорците — не стъклопис, просто с вкус съчетани цветни стъкла.

Съвестният гробищен служител бе вече почистил от снега пътя към вратата на гробницата и сега чистеше стъпалата. Огромният

железен ключ студенееше през ръкавицата му и той го превъртя с две ръце. Ключалката изскърца. Мъжете от погребалната служба отвориха голямата двойна врата и вкараха вътре ковчега. Роднините измърмориха нещо по повод емблемата на комунистическия профсъюз в гробницата.

— Мислете за това като за братско сбогом от тези, които са го познавали най-добре — каза уредникът на погребалната процесия и се изкашля в ръкавицата си.

После изкоментира, че ковчегът изглежда доста скъп за член на комунистическата партия и спомена покачването на цените.

Гробищният служител носеше туба със смес от бяла мас и литий. Очерта с нея пътя, по който ковчегът щеше да се плъзга — трябваше да влезе в нишата странично и гробарите останаха доволни, когато започнаха да го наместват. Бутаха само от едната страна и не се наложи да го вдигат.

Присъстващите се спогледаха. Никой не изрази желание да се моли. Заклучиха гробницата и побързаха към колите си в навяващия сняг.

Бащата на Дортлих лежи тих и смален над ложето си от предмети на изкуството. Сърцето му се вледенява.

Сезоните ще идват и ще отминават. Отвън долитат приглушени гласове от покритите с чакъл алеи, понякога ластар от дива лоза плъзва по гробницата. Цветното стъкло постепенно избледнява от натрупания прахоляк. Листата падат, завалява сняг, настъпва пролет и всичко започва отново. Картините, така близки на Ханибал Лектър, лежат, навити в мрака като спиралите на паметта.

Огромни меки снежинки падат в тихия утринен въздух покрай река Лиевр в Квебек и леки като перца се отлагат по первазите на магазина за препарирани животни „Карибу Корнър“.

Едри като пера снежинки падат по косата на Ханибал Лектър, който върви нагоре по гористата пътека към дървената постройка. Отворено е за посетители. От едно радио в дъното се разнася песента „О, Канада!“. След малко започва някакъв хокеен мач на гимназисти. Стените са покрити с препарирани глави. Най-отгоре стои американски лос, а отдолу — живи картини с арктическа лисица и бяла яребица, елен, рис и американски рис.

На щанда има разделена на преградки плитка кутия с очи за препариране. Ханибал оставя чантата си и рови в кутията. Намира един чифт очи в най-бледото синьо, предназначени за елен и за хъски. Изважда ги и ги слага едно до друго на щанда.

Появява се собственикът. Брадата на Бронис Гренц сега е прошарена, слепоочията му сребреят.

— Да? Какво обичате?

Ханибал го поглежда, бръква в кутията и намира чифт очи, подобни на светлокафявите очи на Гренц.

— Какво обичате? — повтаря Гренц.

— Дошъл съм за една глава — казва Ханибал.

— Коя глава?

— Не я виждам горе на стената.

— Сигурно е отзад.

Ханибал предлага:

— Мога ли да дойда с вас? Ще ви покажа коя искам.

Взема и чантата си със себе си. В нея има малко дрехи, един сатър и гумена престилка с печат *Собственост на „Джонс Хопкинс“*.

* * *

Интересно беше да се сравнят подателите на получените писма и тефтерът с адресите на Гренц със списъка на издирваните членове на „Тотенкопф“, изготвен от британците след войната. Гренц имаше доста кореспонденти в Канада и Парагвай и няколко в Съединените щати. Ханибал разгледа документите на спокойствие във влака, където се ширеше в самостоятелно купе благодарение на парите, взети от касата на Гренц.

По обратния път към Болтимър, където вече работеше като стажант-лекар, спря в Монреал — там бе изпратил главата на Гренц до един от кореспондентите му, изписвайки вместо адрес на подателя адреса на друг кореспондент.

Не изпитваше злоба към Гренц. Вече изобщо не изпитваше злоба към когото и да било, нито го мъчеха сънища. Сега беше във ваканция и да убие Гренц му бе по-приятно, отколкото да кара ски.

Колко топъл бе този влак, който го водеше на юг, към Америка, колко меко го полюшваше. Колко се различаваше от онзи влак, който го бе отвел в Литва като момче.

Щеше да спре в Ню Йорк и да нощува в „Карлайл“ като гост на Гренц, после щеше да отиде на театър. Имаше резервирани билети за две пиеси: „Набери У за убийство“ и „Пикник“. Реши да гледа „Пикник“, тъй като убийствата на сцената му се струваха неубедителни.

Америка го очароваше. Такова изобилие от топлина и електричество. Такива странни, широки коли. Американски лица, открити, но не и невинни, лесни за разчитане. След време щеше да използва достъпа си като меценат на изкуствата, за да стои зад сцената и да наблюдава зрителите, въодушевените им лица, блеснали на светлината, идваща от сцената. Да наблюдава лицата им и да ги разчита, и да ги разчита, и да ги разчита.

* * *

Навън притъмняваше и сервитьорът във вагон-ресторанта донесе на масата му свещ. Червеното като кръв кларе леко потрепваше в чашата му в унисон с поклащането на влака. През нощта се събуди веднъж на една гара железопътните работници топяха леда под

вагоните с парен маркуч, огромни облаци пара минаваха край прозореца му, разнасяни от вятъра. После влакът отново тръгна — лек тласък, плавно плъзгане — надалеч от светлините на гарата, към нощта, на юг, към Америка. Прозорецът му се изчисти и вече можеше да вижда как светят звездите.

Т. Х. — Маями, 25 август 2006 г.

БЛАГОДАРНОСТИ

Изказвам благодарност на офицерите от Криминалната бригада на Парижката полиция, които ме приеха в света на Ке дез орфевр и споделяха с мен както ужасяващите си познания, така и прекрасните си обеда.

Лейди Мурасаки е съименничка на Мурасаки Шикибу, написала първия велик роман на света — „Историята на Генджи“. Нашата лейди Мурасаки цитира Изуми Шикибу и Оно но Комачи и мислено чува стихотворение от Йосано Акико. Прощалните ѝ думи към Ханибал са от „Историята на Генджи“. Норико Миамото ми оказа ценна помощ за литературата и музиката.

Кучето съм заел от С. Т. Коулридж.

За по-доброто ми разбиране на Франция в периода на окупацията и следвоенния период съм длъжник на Роберт Гилдеа и книгата му „Мариана във вериги“, на Антъни Бивър и Артемис Купър и тяхната книга „Париж след Освобождението, 1944-1949“, както и на Лин Никълъс с „Изнасилването на Европа“. Полезни ми бяха също забележителните писма на Сюзан Мери Алсоп до Мариета Три, събрани в „На Мариета от Париж, 1945-1960“.

Най-вече съм благодарен на Пейс Барнс за неизменната ѝ подкрепа и за любовта ѝ, както и за търпението ѝ.

ЗАСЛУГИ

Имате удоволствието да четете тази книга благодарение на *Моята библиотека* и нейните всеотдайни помощници.

МОЯТА БИБЛИОТЕКА

<http://chitanka.info>

Вие също можете да помогнете за обогатяването на *Моята библиотека*. Посетете **работното ателие**, за да научите повече.